

विज्ञापना.

દિવ્ય ત્રેન કેપુઓ ! આપ મર્ચના ત્રાણવામાં દેવો કે આપણા મૌલિક પગલાને કે જેણે, ફેરવ્યુડાને, ફો-
 દર દર્શન પામ્યા પછી મંસારી ઝોલો કે જે મોશના અધિભારી છે તેઓને મોશનો માગ જાને, ડગને, પાનિય
 અને તપ ય ચાર પ્રકારે ચલાવ્યો છે, તેમાં પરંતુ માન વનારેલું છે; તેમન ઓ દુર્ગાકાલિદ મુદ્રામાં જગ ' વર્તન
 અને તપ ય ચાર પ્રકારે ચલાવ્યો છે, તેમાં પરંતુ માન વનારેલું છે; તેમન ઓ દુર્ગાકાલિદ મુદ્રામાં જગ ' વર્તન

ज्ञान ए मोक्ष मार्गनी पहली भूमिका छे. ए भूमिकाने श्री गौतम स्वामिण्ह कहक उत्पाद, ज्ये चने भूत ए व्रण पद सप्तवर्था चीन्हे पूर्वजुं ज्ञान मेळव्युं हते, एण तेवी बुद्धि आपुनिक समयमां आपणा जेवा तीचोने नवी जेर्गी आपणा उपर आचार्ये महा पुरुषांण उपकार करी मिदंतन पर्यधीं सनिं संख्याधीं गमजो अकार्य तेंप थोकरा रुये विषयोनी गूणणी करी श्रमर काहेन्हे नेमाधीं थोडा वास्तव्यां विनोय ज्ञान थवा घोटें आ पुस्तक तयार करी केळ्यारु महा पुरुषोने बनावी तेजाधीं पामे मुशगे वधारी करवणां छे तेप छतां श्रुतिदोय ते ज्ञान जोगधीं जे

काइ भूल रहा हाय ते पाहत पुरुषाए गुआरा वाचा कथा करवा.
आ पुरनकना एक सुधारबामां पि. चार्डलान्द काठुभाई मयवाए अपनै पूर्ण गनीए ज्ञाने हे.

खंभान,

श्री गंगानो मेरु,

श्रीहृदयलाल अनुपचंदः

॥ श्री गौतमेभ्यो नमः ॥

॥ श्री सिद्धांत सागर. ॥

॥ अथ श्री पचीस बोलनो थोकडो. ॥

श्री चानुरागाय नमः ॥ १ पहिले बोले महावीर ममुए एकाएक दीसा लीया अने मोक्ष पण एकाएक गयो.
उदेयोंके स्वीय मिद्ध विमान एक लाख जोजननो छे, त्रिजा लोकें जंबुद्वीप एक लाख जोजननो छे, मयो लोकें
(मानवी नरकें) अपठवाण नरकावासां एक लाख जोजननो छे. चित्रा नक्षत्र, ग्रीनि नक्षत्र, आरद्रा नक्षत्र ए
प्रण नक्षत्रनो एकैक तारो कयो छे.

२ बीजे बोले धर्मकरणी करती बखते चे दीक्षा समुख वेसी करची ते पुर्व अने ढगर. चे प्रकार धर्म
कयो छे; ते गृहग्य धर्म अने साधु धर्म. चे प्रकार जीव कया छे, ते सिद्धना जीव अने संसारी जीव, चे प्रकार

* १५ १६ ' - न क इ ' - च ' । भक्त ल नाँशर - मव (च) प र्णो नभत्र, उजरा कालगुर्णा नभत्र, गुर्वो

$\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{3}$
 $\frac{1}{4}$
 $\frac{1}{5}$
 $\frac{1}{6}$
 $\frac{1}{7}$
 $\frac{1}{8}$
 $\frac{1}{9}$
 $\frac{1}{10}$
 $\frac{1}{11}$
 $\frac{1}{12}$
 $\frac{1}{13}$
 $\frac{1}{14}$
 $\frac{1}{15}$
 $\frac{1}{16}$
 $\frac{1}{17}$
 $\frac{1}{18}$
 $\frac{1}{19}$
 $\frac{1}{20}$
 $\frac{1}{21}$
 $\frac{1}{22}$
 $\frac{1}{23}$
 $\frac{1}{24}$
 $\frac{1}{25}$
 $\frac{1}{26}$
 $\frac{1}{27}$
 $\frac{1}{28}$
 $\frac{1}{29}$
 $\frac{1}{30}$
 $\frac{1}{31}$
 $\frac{1}{32}$
 $\frac{1}{33}$
 $\frac{1}{34}$
 $\frac{1}{35}$
 $\frac{1}{36}$
 $\frac{1}{37}$
 $\frac{1}{38}$
 $\frac{1}{39}$
 $\frac{1}{40}$
 $\frac{1}{41}$
 $\frac{1}{42}$
 $\frac{1}{43}$
 $\frac{1}{44}$
 $\frac{1}{45}$
 $\frac{1}{46}$
 $\frac{1}{47}$
 $\frac{1}{48}$
 $\frac{1}{49}$
 $\frac{1}{50}$
 $\frac{1}{51}$
 $\frac{1}{52}$
 $\frac{1}{53}$
 $\frac{1}{54}$
 $\frac{1}{55}$
 $\frac{1}{56}$
 $\frac{1}{57}$
 $\frac{1}{58}$
 $\frac{1}{59}$
 $\frac{1}{60}$
 $\frac{1}{61}$
 $\frac{1}{62}$
 $\frac{1}{63}$
 $\frac{1}{64}$
 $\frac{1}{65}$
 $\frac{1}{66}$
 $\frac{1}{67}$
 $\frac{1}{68}$
 $\frac{1}{69}$
 $\frac{1}{70}$
 $\frac{1}{71}$
 $\frac{1}{72}$
 $\frac{1}{73}$
 $\frac{1}{74}$
 $\frac{1}{75}$
 $\frac{1}{76}$
 $\frac{1}{77}$
 $\frac{1}{78}$
 $\frac{1}{79}$
 $\frac{1}{80}$
 $\frac{1}{81}$
 $\frac{1}{82}$
 $\frac{1}{83}$
 $\frac{1}{84}$
 $\frac{1}{85}$
 $\frac{1}{86}$
 $\frac{1}{87}$
 $\frac{1}{88}$
 $\frac{1}{89}$
 $\frac{1}{90}$
 $\frac{1}{91}$
 $\frac{1}{92}$
 $\frac{1}{93}$
 $\frac{1}{94}$
 $\frac{1}{95}$
 $\frac{1}{96}$
 $\frac{1}{97}$
 $\frac{1}{98}$
 $\frac{1}{99}$
 $\frac{1}{100}$

[illegible]

आन्ध्रप्रदेश की संधानों का परिचय

१। ज्ञानी जीवन, २. मनःपुष्पवल्ली जीवन,

११२३४५६७८९१०१११२१३१४१५१६१७१८१९२०२१२२२३२४२५२६२७२८२९३०३१३२३३३४३५३६३७३८३९४०४१४२४३४४४५४६४७४८४९५०५१५२५३५४५५५६५७५८५९६०६१६२६३६४६५६६६७६८६९७०७१७२७३७४७५७६७७७८७९८०८१८२८३८४८५८६८७८८८९९०९१९२९३९४९५९६९७९८९९

[illegible]

नं० १३५८ अ० ४९ नं० १३५८ अ० ४९ नं० १३५८ अ० ४९ नं० १३५८ अ० ४९ नं० १३५८ अ० ४९

आप के छोटे बच्चा दुर्भाग्य से मर चुका है

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

કર્મો તે વૉતાની આત્મા માટે ત્વાચાનું વંધ કર્મ અથવા પાપ વંધ કર્યું પણ સીજાને માટે કર્યું થકે છે, તેથી પહેલો વિસામો જાળવો. ૧, શ્રાવક પદ સામાયક વે સામાયક અથવા વે મરીનું ચાર મરીનું દેવાયગારિક કરે તે યોજાં વિસામો જાળવો. કેપકે પુટ્યો ચલન પાપમાંથી સંકામો. ૨, શ્રાવક આડપ વામવીના વોપચ કરે તે મત રહેવા રૂપ સીજો વિસામો. ૩, શ્રાવક આલોચના કરી સંધારો કરે તે મારે સર્વ વાપથી નિવર્ત્યો થુ માર ઘેર મુકવા રૂપ વોપો વિસામો ૪.

શ્રાવકને ચાર મધારનું રાત્રિભોજન કર્યું છે તે લેપકે રાત્રિ. સંધે અને દિવસે તાપ તે અનુદ્. ૧, સી-વસે સંધે અને રાત્રિ ત્વાય તે વળ અનુદ્. ૨, સંધે સંધે અને રાત્રે ત્વાય તે વળ અનુદ્. ૩, સીજો સંધે અને સીજો ત્વાય તે શુદ્ધ ૪. વલી વળ ચાર ભાગ વીજી રીતે વહે છે:-અંધારે અંધારી જગ્યાએ સંધે અને અજવાલે ત્વાય તે અનુદ્. ૧, અજવાલામાં સંધે અને અંધારી જગ્યાએ ત્વાય તે વળ અનુદ્. ૨, અંધારી જગ્યાએ સંધે અને અંધારી જગ્યાએ ત્વાય તે વળ અનુદ્. ૩, અજવાલી જગ્યાએ સંધે અને અજવાલી જગ્યાએ ત્વાય તે શુદ્ધ. ૪. પુર્વાપાદા નક્ષત્ર, ઉત્તરાપાદા નક્ષત્ર, અનુરાગ નક્ષત્ર વળ ચાર તાગ કલા છે.

૫. પાંચમે ચોલે સમકિતના ત્વણ પાંચ. તે સંધ ૧, સંધે ૨, નિર્વેગ ૩, અનુરૂપ ૪, આસ્તા ૫. પાંચ સમકિતના દુષણ ધરા છે તે મિથ્યાત્વીએ વોલ્લબ્યા પહેલાં પોતે તેને વોલ્લબે ને. ૧. મિથ્યાત્વીના માંધુ વાર-

વાગ જોવું તે. ૨. વિધ્યાન્વીને પદોંચાદયા જવું તે. ૩. કામવિના નેના ધકાને ઉપર જવું તે. ૪. ધારંવાર નેના મકાન ઉપર જવું તે. ૫. ૫ પાંચ દુષણ. પાંચ સમક્રિતના યુષણ કહે છે. ધર્મને વિષે ચતુરાદ રાણે તે સમક્રિ-
તનું યુષણ. ૧. ઝીંઝામનને અનેક રીતે ટીપાણે તે. ૨. ખડા સાધુની સેવા કરે તે. ૩. ધર્મથી દગતાને સ્થોર કરે તે. ૪. સાધુ માર્ગથીની ધેવાવચ કરે તે. ૫. ૫ પાંચ ભૂષણ જાણવા.

ધર્મીય માંહેથી પાંચ ટંકાળેથી ઝાંચ નીકળે તે કહે છે. પાને તર્જાળી નીકળે તે નરકે જાય. ૧. ઝાંળેથી નીકળે તે નીયંત્રમાં જાય. ૨. છાતીપથી નીકળે તે મનુષ્યમાં જાય. ૩. મસ્તકેથી નીકળે તે નેત્રઓક્ષમાં જાય. ૪. અને સર્વોગથી નીકળે તે મોક્ષ જાય. ૫.

પાંચ પ્રકારે ઝાંચ ધર્મ ન પામે તે કહે છે-અંતકારી. ૧. ક્રાંથી. ૨. રોગી. ૩. પ્રમાદી. ૪. આઘ્રસુ. ૫. પાંચ તલ્લવના પાંચ પાંચ નામ કર્યા છે તે મંદાર્ણા. ૧. પુનર્વસુ. ૨. ધનિષ્ઠા. ૩. વિશાલ્વા. ૪. દસ્ત. ૫. ૬ છંદ ચોલે છ પ્રકારે સાધુ આદાર કરે તે કહે છે-ધુધાવેદની સમાચારને માટે. ૧. વંચાવચ કરવાને માટે. ૨. દર્મયાસુમતિ ગાંધવાને માટે. ૩. સંજમના નિર્વાહને માટે. ૪. આયુષ્ય નમાચારને માટે. ૫. રાત્રીનું ધર્મ જાગરણ કરવાને માટે. ૬. ૫ છ. છ ધર્મના દેવ ગુરુના નામ કહે છે-ઝન ધર્મમાં દેવ અરિહંત, ગુરુ નિશ્ચંધ. ૧. ચોલ મતમાં દેવ બુદ્ધ, ગુરુ પાપરી. ૨. શ્રીવિમલમાં દેવ હદ, ગુરુ યોગી. ૩. નેષ મતમાં દેવ ધર્મ, ગુરુ

વૈરાગી. ૪. ન્યાય સત્યમાં દેવ જગતકર્તા, ગુરુ સંન્યાસી. ૫. મીર્માઞ્ક મત્તમાં દેવ અલગ, ગુરુ દુરવેશ. ૬.

સમસીતની છ અવના કહે છે—અન્ય તીર્થના ગુણગ્રામ ન કરે. ૧. અન્ય તીર્થને માને ગાંધે ને પૂજે નહિ. ૨. અન્ય તીર્થે જોવાન્યા વિના જોતે બોલે નહિ. ૩. વારંવાર એ માંચે અન્યાપ સત્યાપ કરે નહિ. ૪. અન્ય તીર્થને તથા તારણ માર્ગની અન્ન પાણી આપે નહિ. (અનુકંથાનો આગાર) ૫. અન્ય તીર્થને ધર્મશુદ્ધિ કરવા માગ્ર આપે નહિ. ૬.

છ લેશના વિચાર કરે છે. કૃષ્ણ લેશાવાળાને ઝાંઘઝાંસા કરંથાની દેવછા હોય. ૧. નીલ લેશાવાળાને ચોર્ગીથી દેવછા હોય. ૨. કાપુત લેશાવાળાને મેયુનની દેવછા હોય. ૩. તેણે લેશાવાળાને તપસ્યા કરંથાની દેવછા હોય. ૪. પદ્મ લેશાવાળાને દાન દેવાની દેવછા હોય. ૫. દ્રુવલ લેશાવાળાને મોક્ષની દેવછા હોય. ૬. કૃતિકા, અલેપા એ વે નમ્રવના છ છ નારા છે.

૭ માત્રમે બોલે માત્ર કારણથી હમ્મર નાળવો. માળાતીપાત્ર ભગાંડે. ૧. ધૃગાવાદ ભગાંડે. ૨. અદ્વૈતાદાન ભગાંડે. ૩. ગદ્દરુપ મંથ મંથ સ્પર્શ તેનો રસાદ લે. ૪. પૂજા સસ્કાર ગાંઠે. ૫. ત્રિવિધ પરમે પૂજા સાવચ માગે. ૬. તેણે પરમે તેણું કરી ગ્રંથે નહિ, એ સાતવાના જેનામાં હોય તે છદ્દ મસ્ત માળવો. સાત મસ્ત આશરું ઘટે તે કહે છે. ધાસ્તો પદવાથી મરે. ૧. ગુરુથી મરે. ૨. ખંડ મુશ્કી મરે. ૩. યજ્ઞો આશર અગ્ની-

૬. મંગેશી દોગ ને પુરુજી મંદે. ૭. પંચકેશ દોગ ને પુરુજી મંદે ૮.

આઠ દેશાને પુરુજીને માંડણા (મેયદાનજી) કંચલ વચ ને પહે છે-શી જાને જાને મંદે નારં મંદેજા. ૧.
શાજકને મ્યાંદે ન્યારે માંદેજા. ૨. શાજક મ્યાંદે દિસતા કરે ન્યારે માંદેજા. ૩. શાજક ગંગ ધીર ન્યારે માંદેજા.
૪. મરપાત્ર વાંશને વાંદે ન્યારે માંદેજા. ૫. ગંગાવાણી મુજ દુર ન્યારે માંદેજા. ૬. સિત્તાવતી મંદિયોંદે માંદે-
જા. ૭. ફોર્જીવાં પુરુજીને માંદેજા. ૮.

આઠ પ્રસારે બેષ જવા ને મંદે છે-જમકંચ, ૧, જમકંચ. ૨, ગર્દિબંચ. ૩, સીમરંદ. ૪, મોજ બંચ.
૫. માન બંચ. ૬, માયા બંચ ૭, લેંચ બંચ. ૮.

આઠ બધા વાણી કરે છે-માન્દવાણી. બધા વાણી. ૧, તિખતમતલી વધા વાણી. ૨. ગુલ મંદેજાનર
બધા વાણી ૩. ગુરુડોર્દિ બધા વાણી. ૪, કુદી માધી પુરે ને બધા વાણી. ૫, મોર્દે મત્તાર મંદે ને મર જાણી.
૬. વચ્ચાવાજ ચાંચાન માંદે ને બધા વાણી. ૭. સીમાવચ બધે વચ ને બધા વાણી ૮.

૯. નરમે વાંચે નવ પ્રસારે જર્ગમ્યાં મંગ કરે ને કરે છે-વજુ માન બં મંગ કરે. ૧. જર્ગમ્યાં માન
નકા વજુ વેંમી મંદે નાં મંગ કરે. ૨. વજુ હંદે જો મંગ કરે. ૩. વજુ જાને જો મંગ કરે ૪. સિત્તા મંદે
જો મંગ કરે. ૫. સિત્તા મંદે જો મંગ કરે. ૬, વજુ વાંચે જો મંગ કરે. ૭. જર્ગમ્યાં વજુ મોર્દે

દશ મુદ્રારે જ્ઞાનમાં શુદ્ધિ કરનાર નસત્રનાં નામ. મુગસ ૧, આર્દ્રા, ૨, પુલ્વ, ૩, પૂર્વાં માઝડા, ૪, પૂર્વાં પાદા, ૫, પૂર્વાંફાલ્ગુની ૬, મૂલ, ૭, અશ્લેષા, ૮, હસ્ત, ૯, ચિત્રા, ૧૦, ૧૧ દ્વય નસત્રમાં જ્ઞાન મળે તો શુદ્ધિ ધાય ને ચિત્ર જાય.

૧૧ અગીઆરમે ચોલે મહાવીરના અગીઆર ગણધરના નામ કહે છે-દંડશુભી, ૧, અગ્નિશુભી, ૨, વાયુશુભી, ૩, વ્યક્ત, ૪, સુધર્મા સ્વામી ૫, મંદિત પુત્ર, ૬, મોરી પુત્ર, ૭, અકંપીત, ૮, અચલ પ્રાતા, ૯, મહેનર્ગ, ૧૦, મમાદા, ૧૧.

અગિઆર ચોલે જ્ઞાન વધે તે કહે છે, ડયમ કરતા જ્ઞાન વધે. ૧, નિદ્રા તો તો જ્ઞાન વધે. ૨, મળોદરી કરે તો જ્ઞાન વધે ૩, યોદ્ધા ચોલે તો જ્ઞાન વધે. ૪, પંદિતની સોવન કરે તો જ્ઞાન વધે. ૫, વિનય કરે તો જ્ઞાન વધે, ૬, કપટ રહિત તપ કરે તો જ્ઞાન વધે ૭, સંસાર અસાર આજે તો જ્ઞાન વધે. ૮, માંદો માંદો ગયાં જાતાં કરે તો જ્ઞાન વધે. ૯, જ્ઞાની પાસે મળે તો જ્ઞાન વધે ૧૦, દંડીયોના વિષય ત્યાગ કરે તો જ્ઞાન વધે ૧૧, મુલ નધત્રના અગીઆર તારા છે.

૧૨. ચારમે ચોલે વાગ કારણે જાત્યાનું પરમ કલ્યાણ થાય તે કહે છે-સમધિત નિર્મલ પાંદે તો જાત્યાનું પરમ કલ્યાણ થાય-શ્રેણીક રાજાની પેરે ૧, નીયાણા રહીત કરણી કરે તો પરમ કલ્યાણ થાય-નાપત્રી તાપ-

સતી પર - મન રૂચને જાણના ઝોગ રહેજે માથે તો પરમ કલ્યાણ ધાય-ગરમુખમાલ્યની પેરે. ૩. છત્રી
 ઘાતિય હસા જર ના પરમ કલ્યાણ ધાય-પરદેશી માત્રાનો પેર. ૪. પાંચ દેડાંને રૂપન કરે તો પરમ કલ્યાણ
 ધાય પહેરના અભ્યાસના પર - મારના નાટ ઓચાર પાટ તો પરમ કલ્યાણ ધાય-ગૌતમ સ્વામીની પેરે.
 ૫. થર્મ સ્વપ્ન બહુ પ્રાંતન રમ્ય તો પરમ કલ્યાણ ધાય-રમણ નાગ નનુયાના વિવ્રમી પેરે. ૭. માયા કપટ
 છાંદ તો પરમ કલ્યાણ ધાય-મરિજનાથના જ માલ્યનો પેર. આથવમા સંઘર નિપજાય તો પરમ કલ્યાણ ધાય-
 વરતારી રાજાના પર - મર નાથ આય ના કર ના પરમ કલ્યાણ ધાય-અનાર્થી નિપ્રથમી પેરે. ૧૦ પરિ-
 મલ આપના મમલાકે રામર ના પરમ કલ્યાણ ધાય-મેનારજ મુર્તીનો પેરે ૧૧. તુષ્ણા રૂપન ધર તેને પાછી
 રાત તો પરમ કલ્યાણ ધાય રૂપાચ રૂપાનો પર ૧૨.

૧૩ પેરમ જોલ રૂપ નજારા રૂપ જ રૂપમાર્યા ૨ અને મરણ રૂપી નજારા. ૧, મંત્રોગ રૂપી રૂ અને વિમોગ
 રૂપી નજારા ૨, દાસી રૂપી ૩ અને અદાના રૂપી નજારા. ૩. મપટા રૂપી રૂ અને આપટા રૂપી નજારા. ૪.
 ૫. રૂપી ૬. અને દાગ રૂપી નજારા ૭. લીંચ રૂપી રૂ અને કુર્મીચ રૂપી નજારા. ૮. શાન રૂપી રૂ અને અજાન
 રૂપી નજારા ૯. મલકિત રૂપી રૂ અને વિલ્યલ્ય રૂપી નજારા. ૮. મંત્રરૂપી રૂ અને મંગેતરૂપી રૂપી નજારા.
 ૧૦. તરસ્યા રૂપી રૂ અને ક્રાપ રૂપી નજારા. ૧૧. વિરેક રૂપી રૂ અને અમિમાન રૂપી નજારા. ૧૨. ભેદ રૂપી

रु अने पाया रूपी नगरावो. १२. संतोष रूपी रु अने व्यांघ रूपी तणरावो. १३. ए तेर तणरा.

हवे तेर काठीआ कहे छे. जुगार. १. आळस. २. शोक. ३. भय. ४. कुक्या. ५. शौतक. ६. क्रोध
७. कृपण बुद्धि. ८. अज्ञान. ९. बहेय. १०. निद्रा. ११. मद. १२. मोह. १३. ए तेर काठीआ.

१४ चौदमे गोलें व्याख्यान सांभळनारना १४ गुण कहे छे-भक्तिचं होय. १. मीठा चोळो होय. २. गर्व रहीत
होय. ३. सांभळवा उपर रूपी होय. ४. चपळता रहित एकाग्र चित्ते सांभळनार होय. ५. जेवूं सांभळें तेवूं घूछनारने
अक्षर कहे. ६. चार्णीने प्रकाशमां व्यक्तनार होय. ७. गणा आस सांभळीने तेना मस्यनो जाण होय. ८.
धर्म कार्यमां आळस न करनार होय. ९. धर्म सांभळता निद्रा न करनार होय. १०. बुद्धिचंत होय. ११.
दातार गुण होय. १२. जेनीं पाले धर्म सांभळे तेना गुणनो फलावो करनार होय. १३. कोइनी निद्रा न
करे तेप न नेपनो धाडविशद न करे. १४.

१५ पंदरमे गोलें वर्नीत शिष्यना पंदर गुण कहे छे-गुरुधी नीगा आसने नेसवाचळो होय. १. चाळ-
पणा रहित होय. २. माया रहित होय. ३. कृतोहळ रहित होय. ४. करकस वचन रहित होय. ५. लांबो
वढत पडोने तेवो क्रोध न करनार होय. ६. मित्र साथें मित्रता सलें. ७. गुत्र यणी मद न करे. ८. आवा-
यांदिक्नी निद्रा न करे. ९. विश्रामण देनार उपर क्रोध न करे. १०. पुंड पाछळ चालेसरीना गुण चाले. ११.

१८ अदारमे योने अदार द्रव्य दीया कहें छे-पूर्व १, पश्चिम २, उत्तर ३, दक्षिण ४, इयान मृणो ५, अग्निमृणो. ६, नैऋत्य मृणो. ७, वायव्य मृणो. ८, विदीर्घना आउ आंगना ए वया धाउने सोळ अने उंची सत्तर अने नीची अदार, ए अदार.

अदार भाव दिना कहें छे-गृही. १. अष. २. तेउ. ३. वायु. ४. अग्रविआ. ५. मृळविआ. ६. गोर बीआ. ७. लंघ बीआ. ८. वेइंद्रिय. ९. तेइंद्रिय. १० चउगेंद्रिय. ११. पंचेंद्रिय. १२. नियंच. १३. कर्म. भूमि. १४. अकर्मभूमि. १५. छपन अंतरदीपा. १६. देवना. १७. नारली. १८. ए अदार.

१९ ओगणीसमे बांले काउसगना ओगणीस दोप कहें छे-ईचण उपर एक एग राखनि काउसग करे तो दोप. १. काया आयीपाछी हलायें तो दोप. २. उडीगण दे तो दोप. ३. माथु नमाची उभो रहे तो दोप. ४. वे हाथ उंचा राखे तो दोप. ५. मोटे माथे ओढ़े तो दोप. ६. एग उपर एग राखे तो दोप. ७. गुरोर बांकु राखे तो दोप. ८. साधुनी बगवर रहे तो दोप. ९. गढानी उथनी परे उभो रहे तो दोप. १०. कंडेथी बांको उभो रहे तो दोप. ११. रजांणो उंचा राखे तो दोप. १२. एक आसने न रहे तो दोप. १३. आंस केफाणे ना राखे तो दोप. १४. माथु हलायें तो दोप. १५. खेंखारो करे तो दोप. १६. दान्य हलायें तो दोप. १७. आळस मरडे तो दोप. १८. ग्रन्थ चित्त राखे तो दोप. १९.

साथे ८, चार साथे ९, सुगरी साथे १०, गंगी साथे ११, झोपी साथे १२, बुढावीस साथे १३, हुमनी साथे १४, राजा साथे १५, जौनक लेजावाला साथे १६, नेत्रु लेजावाला साथे १७, कोटे सौदासेवा साथे १८, इले १० साथे १९, दानी साथे २०, गुगहा साथे २१, बाऊरू साथे २२, ७ तसीस.

२३ नेवीसमे बोले पांच इंडायनस नेवीस रिपय करे छे:—ओनेडिगना इन विपय-जीर मन्ड १, पर्गीच मन्ड २, मिथ्र नल ३, चसु इंडियनस मांच विपय-ने कालो १, रीनो २, रीनो ३, रीनो ४, रीनो ५, प्राणित्रीयना ये विपय-गुर्भी गंच १, दृभीगंच २, कुच दृत्र. फरम इंडीगना भाट. रिपय ते मगसो १२, मुहाजो १२, हकको १३, भागे १४, दाहो १५, उमो १६, लुमो १७, नीरुमो १८, मगंडीगना पांच रिपय-- ते नोमो १९, कडको २०, कपायको २१, स्वादा २२, मोयो २३.

२४ नोचीसमे बोले चोवीस दांश करे छे:—भजगा मणरानी आऊरा करे तो जानको दांशो-चहु मुद्रिनी जाल. १, मायु सार्वीना दर्शन न करे तो मरविइनको दांशो-गेपन आरुमनो मान, २, कननगा तसीरू-मणु न करे तो हव एन्गमगनो दांशो-उन्गाएयन अउय ३, सादु माओ मोदोमोदी नगावन् न करे तो नथिनो दांशो-दागांगनो दांश ४, मरन्वानी चोर्ग, आनारनो चोर्ग कुं तो तेनानो उनी पद-निने दांशो-दगर्वकालिक, मगरनीनी दाल ५, कडण कटुन भाच सले तो दीनजवानो दांशो-मपसगनो दांश

आल. २३, धणेलुं चारवार संभारं नदि तो मेळवेली विधानो श्रेयो. २४.

२५ पर्चासमे घोले साहापचीज--आर्यदेश तथा तेनी नगरीना नाम कहे छे--मगध देश--राजशी नगरी ?,
अंग देश--चंपानगरी २, बंगदेश--तामर्वाक नगरी ३, कर्लीगदेश--कंचनपुर नगर ४, काशी देश--वणारसी
नगर ५, कोयल देश--अयोध्या नगरी ६, कुलेश--गजपुर नगरी ७, कुपवतदेश--सोरीपुर नगरी ८, पंचाल
देश--कंपीनपुर नगरी ९, अंगलदेश--इंदुना नगरी. १०, कच्छदेश--कोसंबी नगरी ११, सांडील देश--
मंडीपुग नगरी १२, मालवदेश--भटिन्पुर नगरी १३, वच्छदेश--वराटनगरी १४, दक्षारणदेश--भृगावती नगरी
१५, वरगदेश--इन्नापुग नगरी १६, विदेहदेश--प्रियावती नगरी १७, सिंधदेश--चित्रपय पाटण नगरी १८,
मोर्वागदेश--वपूरा नगरी १९, विदेह देश--मोर्वाला नगरी २०, मुरसेन देश--यावापुर नगरी २१, भंगदेश--
मांसपुर नगरी २२, पाटणदेश--कांडावती नगरी २३, कुणालदेश--सावर्धी नगरी २४, सोरठदेश--द्वारका नगरी
२५, कंकर्षदेश--सिताबाका नगरी २६, ए सारीपचीस भाष्यदेश.

॥ इति श्री पर्चास पालनो श्रोकटो समाप्तः ॥

॥ अथ श्री पर्वाम क्रियानो थोक्कडो. ॥

१४८६

१. वार्ध्याथो क्रिया नन्ना च भेट, त पात्ताना काया वाण्या निर्वताथी नथी तेना क्रिया लग्गे, वीजी पण। १॥ १॥

२. अथ गणरा क्रिया - जेन्ना च भेट, त गजगण भने निवल्णा, १ संजोगणा ते हर्षीआर भाग्या नुश्या तथा वगव - निवल्णा ते नन्ना हर्षीआर कजा, गजगण वगव नन्ना तेनी क्रिया लग्गे,

३. वार्ध्याथी - जेन्ना च भेट, जौव पाउसीआ ते जौव उण ११ कज्जार्थी, अजौव पाउसीआ ते अजीव उण ११ कज्जार्थी क्रिया लग्गे

४. वार्ध्याथी - जेन्ना च भेट, ते पात्ताने तथा परजौवन गगनाए उपजावे तेनी क्रिया लग्गे, १॥ १॥

५. वार्ध्याथी - जेन्ना च भेट, ते पात्ताना जौवना तथा पर जेन्ना हांता कज्जार्थी क्रिया लग्गे, १॥ १॥

६. वार्ध्याथी - जेन्ना च भेट, ते जौव आरंभीआ, भने अजौव आरंभीआ, ये प्रकारे आरंभ कर-
वार्ध्या क्रिया लग्गे

७. वार्ध्याथी - जेन्ना च भेट ते जौव पार्श्वद मेणराथी तथा अजौव पार्श्वद मेणराथी क्रिया लग्गे,

क्रिया.

॥ १॥

૮. માયાચીત્રીઆ—તેના જે ખેદ તે પોતાને પોટે તથા પરને પોટે ઠગાડ કરી તે.

૯. અપદ્ધરાણાચીત્રીઆ—તેના જે ખેદ તે જીવ અજીવનાં પદ્ધરાણ કર્યાં વિના તેની ક્રિયા જાને.

૧૦. મિશ્રદાંડસણચીત્રીઆ—તેના જે ખેદ તે જીવ વચનથી વિધીત જીવઅજીવ સદેહે પળે તે.

૧૧. દ્વિતીઆ—તેના જે ખેદ, જીવ દ્વિતીઆ તે ચઢદ મમુલ કેમ્પી મુર્ખી થાય ત્યાં અજીવ દિર્ઘીઆ તે

વશાદિક દીંડે ક્રિયા લાગે.

૧૨. પુઠીઆ—તેના જે ખેદ નં જીવ પુઠીઆ અને અજીવ પુઠીઆ તે જીવ અજીવ તાર રાગ જાણે

હાય ફેરવે તેથી લાગે.

૧૩. પાદુચીઆ—તેના જે ખેદ તે જીવ પાદુચીઆ અને અજીવ પાદુચીઆ તે દેશબુદ્ધિ તેના તાર

પાઠી ચીત્રણ કરે તેથી ક્રિયા લાગે.

૧૪. શાંખતોચીત્રીઆ—તેના જે ખેદ જીવ શાંખતોચીત્રીઆ અને અજીવ શાંખતોચીત્રીઆ તે જીવ વસ્તુનો

સમુદાય મેલવં અને અજીવ વસ્તુનો સમુદાય મેલવે તેથી ક્રિયા લાગે.

૧૫. નેસચીઆ—તેના જે ખેદ, જીવ નેસચીઆ અને અજીવ નેસચીઆ. જીવ નેસચીઆ તે વનસ્પતીનો

પાણી રેંદવાથી ક્રિયા લાગે, અને અજીવ નેસચીઆ તે પાપાણ પ્રમુલ નામવાથી ક્રિયા લાગે.

॥ अथ श्री चोभंगीनो थोक्छो. ॥

૧. નાર પ્રકારના યદા—યદનો યદો યદે મયતું શંકણું ૧, યદનો યદો ને વિસ્તનું શંકણું ૨, વિસ્તનો યદો ને મયતું શંકણું ૩, વિસ્તનો યદો ને વિસ્તનું શંકણું ૪, ય યદાના દૃષ્ટિ નાર યદારના પૂરુષ છે તે કહે છે—
ને મયતું શંકણું ૩, વિસ્તનો યદો ને વિસ્તનું શંકણું ૪, એક પુરુષ મનનો મેલો અને મોહનો મીઠો ૨,
એક પુરુષ મનનો નિર્મલો ને ઘંટે પણ મધુગી ભાષા બોલે ૧, એક પુરુષ મનનો મેલો અને મોહનો મીઠો ૩.

૮. ચાર પ્રકારનો ઢાઢ પરિવાર મહીત—૬ક ગ્રામીનું ઢાઢ અને ગ્રામીનો પરિવાર તે ગ્રામીનામ અને મરત વઢવતોની પેરે ૧, ૬ક ગ્રામીનું ઢાઢ અને પરંડાનો પરિવાર તે મર્ગા આનામના ત્રિગનો પેરે ૨, પરંડાનું ઢાઢ અને ગ્રામીનો પરિવાર તે ડંગાલ્ડર્ડન આનામના ત્રિગનો પેરે ૩, ૬ક પરંડાનું ઢાઢ અને પરંડાનો પરિવાર તે ક્લાલ્ડમ્મ્યાં કસાઢ અને તેના પરિગમની પેરે ૪.

૯. ચાર પ્રકારના મેય—૬ક મેય માલે ૬ળ વસે નહીં ૧, ૬ક મેય વસે ૬ળ માલે નહીં ૨, ૬ક મેય માલે ને વસે ૩, ૬ક માલે નહીં અને વસે ૬ળ નહીં તે ગ્રામીં વાલ્ડર્ડ ૪. ૬ રણતે વાર પ્રકારના. પુલ્લ કસા તે કાંહે છે—૬ક પુલ્લ અધિમાન કરે ૬ળ ઢાન ઢે નહીં ૧, ૬ક પુલ્લ ઢાન આપે ૬ળ અધિમાન કરે નહીં ૨, ૬ક પુલ્લ ઢાન ૬ળ આપે અને અધિમાન ૬ળ કરે ૩, ૬ક પુલ્લ ઢાન ૬ળ આપે નહીં અને અધિમાન ૬ળ કરે નહીં ૪.

૧૦. વઢી ચાર પ્રકારના મેય—૬ક મેય કાંલે વસે, ૬ળ અકાલે વસે નહીં. ૧, ૬ક મેય અકાલે વસે, ૬ળ કાંલે વસે નહીં. ૨, ૬ક કાંલે ૬ળ વસે અને અકાલે ૬ળ વસે. ૩, ૬ક કાંલે ૬ળ વસે નહીં, ૬ળ કાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૪. ૬લી રીતે ચાર પ્રકારના પુલ્લ કસા તે કાંહે છે—૬ક પુલ્લ માંમે તેને ઢાન અને અકાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૪. ૬લી રીતે ચાર પ્રકારના પુલ્લ કસા તે કાંહે છે—૬ક પુલ્લ ઢાન ઢે ૬ળ અકાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૧, ૬ક પુલ્લ ઢાન ઢે ૬ળ અકાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૨, ૬ક પુલ્લ ઢાન ઢે ૬ળ અકાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૩, ૬ક પુલ્લ ઢાન ઢે ૬ળ અકાંલે ૬ળ વસે નહીં. ૪.

૧૩. ચાર પ્રકારના ચલ--એક એક જીવને તપસ્યાનું ચલ છે, પણ આદ્યાનું ચલ નહીં. ૧. એક એકને આદ્યાનું ચલ છે પણ તપસ્યાનું ચલ નહીં. ૨. એક એકને આદ્યાનું ચલ છે અને તપસ્યાનું પણ ચલ છે. ૩. એકને આદ્યાનું ચલ પણ નથી, અને તપસ્યાનું પણ ચલ નથી તે યોદ્યો. ૪.

૧૪. ચાર પ્રકારના ગોળા--એક માત્રણનો ગોળો તે નદકે તરત ઓગળી જાય તેમ એક એક પુરુષ જોડાનો માદાનું ચલન સાંખજી તરત ધર્મ છોદી દે. ૧, એક સ્વામીનો ગોળો તે નદકે ઓગળે નહીં, પણ ઓછી પાસે મુકીને તો તે ઓગળી જાય. તેમ એક એક પુરુષ ચલન સાંખજી ધર્મ છોડે નહીં પણ માત્ર ઘંટનો સાંખજી ધર્મ છોદી દે. ૨, એક આક્રમકનો ગોળો તે નદકે અર્ધાની પાસે મેલ્યો ઓગળે નહીં પણ અગ્નિનો નાળયો વજ્ર તેમ ચલન સાંખજી ધર્મ મુકે નહીં પણ માર કુટ કરે તે ચાર ધર્મ છોડે ૩, એક માટીનો ગોળો તે માગના નાલે તે ચારે વિદોષ પાકો થાય પણ ઓગળે નહીં. તેમ એક પુરુષને કોઈ દુઃસ તે ગ્યારે ધર્મનો ચારે દુઃસ થાય, પણ ધર્મ મુકે નહીં. કામદેવ થાવકવત્. ૪

૧૫. વહી ચાર પ્રકારના પુરુષ--એક પુરુષને ધર્મ વહાણ છે પણ દટના નહીં. આપદા સચ્ચને નામી આવ. ૧, એકને ધર્મ વહાણો પણ છે અને દટના પણ છે. ૨, એકને ધર્મ ઉપર દટના છે પણ ધર્મ વહાણો નથી. પટ્ટને દરોગાનું ધર્મ વહી શકતો નથી. અતસરે ધર્મનું કામ કરે છે. ૩, એકને ધર્મ વહાણો પણ નથી અને દટના પણ

પેરે પાઞ્ચે તે કાલકાચાર્યના ક્રિષ્ણની પેરે. ૪.

૨૦. ચાર પ્રકારના સ્નેહ—એક મુંઝના ઘણાનો તાર તે તુટયો સંધાય નહીં, તેમ સ્નેહ તુટ્યો મંધાય નહીં.
૧. એક ચાંમની છાલ તુટી કાંદક સંધાય તેમ સ્નેહ તુટ્યો કાંદક સંધાય. ૨, એક ઝવની ટોમી ટુટી
સંધાય તેમ સ્નેહ તુટ્યો સંધાય. ૩, એક ચામડાની તાંતનો તાર તુટતાં ઘમી તાર ત્યાં ખેંચે માંખો
પણ ત્યાં. ૪.

૨૧. ચાર પ્રકારના પૂરુષ—એક પોતાનો અવગુણ દેરો, પારકો ન દેતો. ૧, એક પારકો અવગુણ લેતો.
પોતાનો ન લેતો. ૨, એક પારકો પણ લેતો અને પોતાનો પણ દેતો. ૩, એક પોતાનો પણ ન લેતો, ખેંચે પા-
રકો પણ ન લેતો. ૪.

૨૨. ચાર પ્રકારે દેવતાની ગતિનો આવેલો ગણીયો—ઢદાર નિત્ર હોય. ૧, મુલ્તર—હંડ હોય. ૨,
ધર્મનો રાગી હોય. ૩. દેવગુરુનો મત્ક હોય. ૪.

૨૩. ચાર પ્રકારે તિર્યચ ગતિનો આવેલો ગણીયો—અનાદી હોય. ૧, અમંતે.ગો હોય. ૨, કમડી હોય.
૩, મુર્વની સેવા કરે તથા મુલ્તર ઘણી હોય. ૪.

૨૪. ચાર પ્રકારે મનુષ્ય ગતિનો આવેલો ગણીયો—ચનીત હોય. ૧, નિચોબી હોય. ૨, દયાપૂર્વક ઝપર

કઠળ અને ચોંદર પણ કઠળ તે સોંપામાં. ૪.

૩૧. ૫ મીને ચાર પ્રકારના પુણ્ય જાણવા—એક પુણ્ય ઉપરથી કઠોર ચોંદર પણ મનમાંથી વગામ વગા નમ તે માત્ર પીતા અથવા ધ્યાનનાર. ૧, એક ઉપર પીટું ચોંદર, પણ મનમાં મળું કઠળ તે કપડી દુઝમન અથવા ઓગમન મા. ૨, એક પુણ્ય ઉપર પીટું ચોંદર, અને મનમાં પણ મળું દીલ રાહો તે સાચુ સુનિરામ. ૩, એક પુણ્ય મોંટું કઠવાચોંલો અને પેટમાં પણ સ્વોદા વિચાર તે પાંચી ઝીન. ૪.

૩૨. ચાર પ્રકારે ઉપમા—હર્ષા ચમ્તુને અહની ઉપમાં તે નગરી દેવનાંક સરીસી. ૧, અહની ચમ્તુને હર્ષા ઉપમા—હાઝા, દુપ જેવી. ૨, અહર્ષા ચમ્તુને હર્ષા ઉપમા તે—નાર માંડનાં હુતો ચાલથી ધર્મીને, પુરુ મન ચાલ કાઢીને ન્યારે એક ફલ થાય તે. ૩, હર્ષા ચમ્તુને હર્ષા ઉપમા તે ચોંદર, માફર તેવો. ૪.

૩૩. ચાર પ્રકારે નિર્મરા—ઘર્ષા ઘેદના અને ધોંદી નિર્મરા તે માત્રથી નરહસાચને. ૧, ઘોંદી ઘેદના અને ઘર્ષા નિર્મરા તે સામાન્ય સાધુને ૨, ઘર્ષા ઘેદના અને ઘર્ષા નિર્મરા તે પદીધાંધારી તથા જનહર્ષા સાધુને. ૩, ઘોંદી ઘેદના અને ધોંદી નિર્મરા તે અનુચાર ચમાનના દેવનાં. ૪.

૩૪. ચાર ડેરાણે કપાયનો વાસો—કોષનો વાસો કપાયમાં. ૧, માનનાં વાસો મરહતમાં. ૨, માયાનો વાગો દેરામાં. ૩, લાંબનો વાસો સર્વાંગમાં. ૪.

૧. પાર પ્રાણની અગ્નિ—જાગે તો ચોર નાસે. ૧. શાપા કરે તો વેલગ્ન નાસે. ૨. ઉષ્ણ કરે તો દારીદ્ર નાસે. ૩. ધનવાનની શાળી માંધેડે તો પાપ નાસે. ૪.

૩૬. પાર વશગ્નના ઝીંચ—એક મુશ્કેલી જાણે ને વેંદે તે ચાર મનિના ઝીંચ જાણના. ૧, એક જાણે પણ વેંદે નહીં તે સિદ્ધના ઝીંચ. ૨, એક વેંદે પણ જાણે નહીં તે અમંધીના. ૩, એક જાણે નહીં અને વેંદે પણ નહીં તે પેશુદ્ધ અથવા મઝીંચ ૪.

૩૭. પાર પ્રકારના પુરુષ—એક પોતાનો કર્મનો અંત કરે અને સોજાના કર્મનો પણ અંત કરાવે તે ધીરેશ્વર. ૧, એક પોતાનો કર્મનો અંત કરે પણ સોજાના કર્મનો અંત કરે નહીં તે પદામ્ભયારી. ૨, એક સોજાનો કર્મનો અંત ન કરે, ને સોજાના કર્મનો અંત કરે ને વાથા ગુણસ્થાનરુલાબી મમ્બદિષ્ટિ. ૩, એક સોજાનો કર્મનો અંત ન કરે, અને સોજાના કર્મનો અંત પણ ન કરે તે શંકયા પ્રારાના સાધુ જાણના. ૪.

૩૮. પાર વશગ્નના પ્રાણાર્થ—એક સોજાનું પર્ગમ્મદ માદ, અને વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ પણ મારે તે દેવધી અને તર્કણી પ્રાણાર્થિક. ૧, એક સોજાનું પર્ગમ્મદ જાણે અને વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ ન જાણે તે દેવ ધર્મી વિરાધિક અને મારે થઈ પ્રાણાર્થિક. ૨, એક વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ જાણે, અને વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ ન જાણે, તે દેવ ધર્મી પ્રાણાર્થિક અને મારે થઈ વિરાધિક. ૩, એક વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ જાણે નહીં અને વારીગ્નનું પર્ગમ્મદ જાણે નહીં

તે દેવ થકી અને સર્વ શક્તિ વિશિષ્ટ. ૪.

૩૯. ચાર પ્રકારના ચપ્પડ—સ્થાનક ચપ્પડ તે ડચાં ત્યાં વેસનો ફરે. ૧, મની નચ્ચ તે ડંડનો માફક ચાલતો ફરે. ૨, ખાપા ચપ્પડ તે જેમણે ચોલ્ય ચોલ્ય કરે. ૩, ખાચ ચપ્પડ તે એક કામ કરતા મધુન મુઠ્ઠી બીંતું કામ ડપાડે ૪. ૫ વ્યાગ પ્રકારના ચપ્પડ જ્ઞાન ન પામે.

૪૦. ચાર પ્રકારના થોહા પુણ્ય—પર દુઃખે દુઃખીયા થોહા. ૧, પર અપકારી થોહા. ૨, મુળાગ્રાહી થોહા ૩, મરીચ માથે મ્નોહ માલે તેવા થોહા. ૪.

૪૧. ચાર દિગ્રાખોમાં ચાર પુણ્ય—પૂર્વ દીગ્રાખો ખોગો મળા. ૧, પશ્ચીમ દિગ્રાખો ત્રોમી મળા. ૨, ૩-તર દિગ્રાખો ત્રોમી મળા. ૩, દક્ષીણ દીગ્રાખો રોમી મળા ૪.

૪૨. ચાર પ્રકારનાં મળાં—ધરતીનું મળું ફરીયામુખની ૧, મરીનું મળું મુખ ધ્યાન ૨, મરનું મળું નિર્વિધ ખાપા ૩, પાણીનું મળું નાઈ લુગડું ૪.

૪૩. ચાર પ્રકારના સાધુ કર્ણા—એક પોતાનું ધરણપોષણ કરે, બીજાનું ન કરે તે નૈવરત્ની. ૧, એક પોતાનું ન કરે ને પરનું કરે તે. પર અપકારી સાધુ. ૨, એક પોતાનું કરે અને પરનું કરે તે મામાન્ય સાધુ. ૩, એક પોતાનું ધરણ પોષણ ન કરે, અને બીજાનું પણ ન કરે તે મંથારો કરંચ સાધુ અથવા ડાન્ડી. ૪.

प्रश्न. ३. गणतन्त्रप्रणाली ३. मानव प्रणाली ४. १. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२. १३. १४. १५. १६. १७. १८. १९. २०. २१. २२. २३. २४. २५. २६. २७. २८. २९. ३०. ३१. ३२. ३३. ३४. ३५. ३६. ३७. ३८. ३९. ४०. ४१. ४२. ४३. ४४. ४५. ४६. ४७. ४८. ४९. ५०. ५१. ५२. ५३. ५४. ५५. ५६. ५७. ५८. ५९. ६०. ६१. ६२. ६३. ६४. ६५. ६६. ६७. ६८. ६९. ७०. ७१. ७२. ७३. ७४. ७५. ७६. ७७. ७८. ७९. ८०. ८१. ८२. ८३. ८४. ८५. ८६. ८७. ८८. ८९. ९०. ९१. ९२. ९३. ९४. ९५. ९६. ९७. ९८. ९९. १००.

[illegible]

५. गार मास शुक्लपक्षी पंचम्यां चरति । तत्र शिखरे मण्डितो भवति ।

[illegible]

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 10

अनेग माटे कीथां स्थानरु नव् योगये एण पोने करं नदि, कराने मर्च माने नदि, ते एण
सो एतु पंदक रहित निद्रोग योगये.

२. जेय अंगुशन कुळनो मर्पे काटेनुं मेर फगी चुमे नदि, तेय सातु एण तांदया एण भोगने ताता
लेवा न चांजे.

३. जेय मर्पे श्रमां पैमतां मीयां पैमे, तेय सातु एण योभपांगना चीड (इर) मांटे पैमतां एमनां
नियय, पाया, करद, एमनांटा गतिन मज्ज स्वभागे मीयां चाने.

४. जेय मर्पे चीळ्यां पैमतां पोतानुं अंगर चीजे अंगरुमनां पैमे, तेय सातु भुनीगत मादाग म्हातां
स्वादे फगी राग पुदिण् दावा जयणा माने अणफरमनां मज्ज नरग मादाग भोगने.

५. जेय मर्पे कांचळी मुर्काने उनाचळो नाभी जाय, ते कांचळी नरक फगी चुने नरी, तेय सातु एण
मंसारनां स्नेह मुर्काने उनाचळ्या दांस दांगे मर्चने, फगी मंगार नरक दट्टि न करे.

६. जेय मर्पे कांडा, कांडरादिदधी चीनो एकांन दट्टि चाने, तेय सातु एण दिसादिक मारुमनी रीपां
एकांन दट्टि चाने.

७. जेय मर्पे मर्च भय घामे तेय मापुधी जगमे अंगड रागंही नण अट्ट ह्मं भय माने.

૨. હેય અગ્નિ કાષ્ટે કર્મી તુમ ન શાય તેય સાનુ એવ મુસાધે મગસો તુમ ન શાય.
  ૩. હેય યગ્નિ કાણ્ટિક સર્સને શાંટે તેય સાનુ એવ તરહુય અગ્નિ કર્મીને કર્મીય શાંટેને રાંટે.
  ૪. હેય અગ્નિ કુયોગ કરો છે, અંબકારને કાંટે છે તેય સાનુ એવ કીર રવા મ્મ કુયોગય કામગામ છે.
- તયા પિચ્ચાન્ત્ય બચ્ચન ધવાટ કયાય પ્રકુચભોગ અને પ્રદાન પાત્રનો પાનકદમ કે ભોજન ઉ તેમ કાર્યક
દાગ છે અને સર્માકન જાનમ્મ પ્રકામનો કરનાર છે.
૫. હેય પ્રાનિ મુલનાંકિકનો મેચ કારો છે તેય સાનુ એવ ધમ્મ ઋત્યો પિચ્ચાન્ત્ય સર્માકન માત મા
  - કેચ કારો છે અને નીર્મલ કરો છે.
  ૬. હેય પ્રાનિ ધાનુ અને પૂઠ કારો છે, તેય સાનુ એવ કર્મ મ્મ કાર્ય ને કીર મા પ્રાનુને ભવ મા
  - અગ્નિ કર્મી કુમ્મ કરો છે.
  ૭. હેય અગ્નિ કાચા ઠામને પાષ્ટ કરો છે તેય સાનુ એવ કાચા સાનુ તપા યાચ્ચને તીક્ષ્ણર્થને તીર્થ
  - પાષ્ટ કરો છે.

મોથી સમુદ્ધની ઔપમા.

૧. હેય મધુદ મંધેગ છે તેય સાનુ એવ મંધેર છે.

૨. જેમ આકાશ પ્રાચંદ્રન મ્હીત છે તેમ માથુ પણ મુહુર્થાદિકની નેમરા (પ્રાચંદ્રન) મ્હીત છે.
 ૩. જેમ આકાશ ધર્માસ્તિ કાયાદિક સર્વ વદાર્યનું જ્ઞાન છે તેમ માથુ પણ વંશવાદ-યાંત્ર ગુપ્તી, વજ્ર
 ગુપ્તિ, દ્રવ્ય ગુણાદિકના જ્ઞાન છે.
 ૪. જેમ આકાશ તટકાર્થી મુક્તાનું નથી તેમ માથુ પણ આજ, નીંદા, દુષ્ટ ચત્તન મોક્ષસ્થાની
 મુક્તાતા નથી.

૫. જેમ આકાશ યજ્ઞા ધરમાદે ફુલાય નહીં તેમ માથુ પણ મ્તુનિ ગુણ વર્ધાને ફુલાય નહીં.
 ૬. જેમ આકાશ છેદાય નહીં, તેમ માથુના જ્ઞાનાદિક છેદાય નહીં.
 ૭. જેમ આકાશ અનંતો છે તેમ માથુના ગુણ પણ અનંતા છે.

છઠ્ઠી વૃક્ષની ઓપમા.

૧. જેમ વૃક્ષ પાંતે ટાટ, તાપ મહે અને વીજાને હાંતા કરે તેમ માથુ પણ વર્તમાન વર્ગસ્થા મહે અને છ-
 કાપની રસા કરે.
 ૨. જેમ વૃક્ષને સેવાં યજ્ઞા ફલ્યાદિક દ્રવ્ય ચત્તુની માત્રી થાય તેમ માથુને પણ મેલ્યાથી દ્રવ્ય ચોચની
 માત્રી થાય. સાવ મુત્ર મગબતી ચમળે નાળે દ્રવ્યાદિક.

२. जेव भयरो फुल्लनो रस छीये तेमां मनीच न करे तेम साधु आरने अर्थ जाण एण मनीच न करे.
३. जेव भयरो फुल्ल उपर करलो गुंजारव करे तेम साधु एण मामागाम विहार करी पोर्येदेस.

गुंजार करे.

४. जेव भयरो कोश बगीचो करतुं नयी, तेम साधुने माटे घुरस्य अहार नीपजानता नयी.
५. जेव भयरो घणो रस ते एण संचय न करे तेम साधुने एण घणो आहार मंडे; एण संचय न करे.
६. जेव भयरो अजतेदयो आये तेम साधु एण घुरस्यने नेर अणनेदया बरोरवा जाय.
७. जेव भयरो कमळधी कंतकीने घणो चहाय छे तेम साधु सरस आहारधी एण निंदीय नीरस आहार उपर घणो भाव राखे.

आठमी मृगनी ओपमा.

१. जेव मृग सदाय सींहधी चीए तेम साधु एण थाप करधी चीये.
२. जेव मृगनो स्वभाव गर्गीय होय तेम साधु एण गर्गीच पांचे प्रवेने.
३. जेव मृग सींहधी घीनो एक ठामे न रहे तेम साधु एण स्नेहभावधी बीता एक ठामे न रहे.
४. जेव मृग रंग आये औणच न करे तेम साधु एण रोग आये सत्य औणच न करे.

૭. જેમ ધરતી મર્વે જીવને આધારકૃત છે તેમ સાધુ પણ સ્થિતિ અર્થેન તારતી, ચાર નીચે, સ્થાપને આધારકૃત છે.

દશમી કમલની ઓળખ.

૧. જેમ કમલ કાદવમાં ઉપન્યું જાડે શુદ્ધિ પામું પણ તેનાથી ન્યાહં મંદે તેમ માનુ પણ કામ કાદવથી ઉપન્યા મોગજાડે વધ્યા પણ વેદૃ થકી ન્યાગ મંદે. મોસનું કારણ ચાર્ગવ્ર થકીમંદે.
૨. જેમ કમલની પાસે વગનાર મોરુને તાપ મટે પ્રાંતક ગુણ, કરં મુર્ગવ દેને તેમ માનુ પણ કાદવેન રતી પ્રાંતલનાર કરી મલ્ય જીવના તાપ મટાડે. જ્ઞાન ગુણ મુલામના રીષ.
૩. જેમ કમલમાં મુર્ગવ હોય તેમ સાધુમાં પણ બીજા કાદિ ગુણે રતી મુર્ગવ હોય.
૪. જેમ કમલની વાસનાર ભવરા મુંજારવ કરં તેમ સાધુની ક્રીયા રૂપ વાસનાર કરી મલ્ય જીવ માનુ વાસે મુનિના ગુણનો મુંજારવ કરે.
૫. જેમ કમલની વચગાથના મોટી તેમ માનુની કરણી થળ મોટી.
૬. જેમ કમલ ચંદ્ર મુર્ગ દેગથી વિકાસ પામે તેમ સાધુ પણ સિદ્ધાંત વચન વાંચીને તથા મીનાર્યે મીનાર્યે દેવોને ઉત્સાહ પામે.

चारमी वायगनी ओपमा.

१. जेस पवन सँ जथाए विचरे पण रयांग स्वभाव नहि, तेस साधु पण प्रतिपन्न रहित रिहार करे जे.
२. जेस पवन हज्जो होय, तेस साधु पण दूजे अन्य उपदि भावयो राग देग रहित होम.
३. जेस पवन फूलनो चासनोने दूर लइ जाय, तेस साधु पण धनुर्विध संगनी करणी क्रियादिकना

गुणरूप चासना मैजोनिरे बिस्तारे.

४. जेस पवन कोइनो राख्यो न रहे, तेस साधु पण कोइना गल्ला न रहे.
५. जेस पवनने कोइ साथे स्नेह नहि, तेस साधु पण निःस्नेह गहा संगपने रिपे तिनरे.
६. जेस पवन भूल रजने दूर करे, तेस साधु पण क्ये रजने दूर करे.
७. जेस पवन गरमी नाय दूर करे, तेस साधु पण उग्रमम श्रीवज्जनाए करीने कोपादिह ममि गग निना,

ओग, संगाप दूर करे. ए सँवे पजी चोगनी ओपमा जाणवी.

अथ श्री चार बोलनी पुछानो थोकडो.

श्री पञ्चवणा मूत्र पद पंदरसे चार बोलनो थोकडो चाल्यो ते कहे छे.

चार भगवाने गौतम स्वामी वंदणा नमस्कार करीने एम पुछना हवा कं, हे भगवान !

१. मत्त—सो बरिना जुग केट्या ? संवच्छर केट्या ? अयन केट्या ? खु केट्या ? मास केट्या ? पस केट्या ? अठवारीयां केट्यां ? दीन केट्या ? परोर केट्या ? मुहुत केट्यां ? घरी केट्या ? अने भामोश्वास केट्या ?

उत्तर—हे गौतम ! सो वरसना बीस जुग थाय, सो वरसना सो संवच्छर थाय, बैसे अयन थाय, खु छगो थाय, पहिना वारसे थाय, पस चौबीसे थाय, अठवारीयां अठतारिसे थाय, दीवस छत्रीस हजार थाय, परोर बे लाख ने अठासी हजार थाय, मुहुत द्य लाख ने ऐसी हजार थाय, घरी एकत्रीस लाख ने साठ हजार थाय, भामोश्वास चारसे ने सान करोठ अठतारिसे लाख चालीस हजार थाय.

२. म०—एक दीवस शुद्ध समझित सहित रागद्वेष रहित सप्ता दया सहित कोपो करे तो शुं फल थाय ?

૩૦—સતાર્વાસે કરોડ વલ્યોપમ, સગોતેર કરોડ વલ્યોપમ, મંજિત ત્વમ વલ્યોપમ, સિતોતેર હજાર વલ્યોપમ; સાનેસે મંજિત વલ્યોપમ અને એક વલ્યોપમના નવ યાગ કરીએ તેમાંથી આઠ યાગ ક્ષાંત્રેશ દ્રુમ દેવ-તાનું આગરું થાયે.

૩. ૪૦—એક વલ્યોપમો દુદ્ધ સપત્તીત સર્પીત મંજર કરે નો તેનું શું ફલ થાય ?

૩૦—વ્રણને કરોડ વલ્યોપમ, હૈત્તાત્તીસ કરોડ વલ્યોપમ, ચર્વિત્ત હજાર વલ્યોપમ, વસે ને ચર્વિત્ત વલ્યોપમ અને એક વલ્યોપમના આઠ યાગ કરીએ તેમાંથી સાત યાગ ક્ષાંત્રેશ દ્રુમ દેવતાનું આગરું થાયે.

૪. ૪૦—એક મુદ્દેત દુદ્ધ નયત્તીત મર્પીત સામાયક કરે નો તેનું શું ફલ થાય ?

૩૦—યાશુ કરોડ વલ્યોપમ, ઓગણ ત્રણ વલ્યોપમ, વર્વિત્ત હજાર વલ્યોપમ, નવેને વર્વિત્ત વલ્યોપમ અને એક વલ્યોપમના સાત યાગ કરીએ તેમાંથી વ્રણ યાગ ક્ષાંત્રેશ દ્રુમ દેવતાનું આગરું થાયે.

૫. ૪૦—એક વર્દીનો મંજર કરે નો શું ફલ થાય ?

૩૦—હૈત્તાત્તીસ કરોડ વલ્યોપમ, ઓગણત્રીસ ત્વમ વલ્યોપમ, ચાર હજાર નવેને સડસડ વલ્યોપમ અને એક વલ્લના ૭ યાગ કરીએ તેમાંથી ચાર યાગ ક્ષાંત્રેશ દ્રુમ દેવતાનું આગરું થાયે.

हजार ने बाणु थाय. पंदर द्नीवसना भ्वासोभास सोळ लाख सनाणु हजार आठसैं ने पचास थाय. एक मासना
 भासोभास त्रीस लाख पंचाणु हजार सानसैं थाय. नव मासना भ्वासोभास त्रण करोड. चौद लाख दस
 हजार बसैं ने पर्चास थाय. एक वसना भ्वासोभास चार करोड सात लाख अढतालीस हजार नारसैं थाय.
 सो वसना भासोभास चारसैं करोड सात करोड अढतालीस लाख ने चालीस हजार थाय. ह्ये भासोभास
 उपर मुख दुवनी वालां कहें छे. ब्रह्मदत्त चक्रार्चित्तुं आउतु सानसैं वसतुं हंतुं. तेना भ्वासोभास अठावीस
 करोड वाचन करोड आढत्रीस लाख जेमी हजार थया. भ्वासोभास पुरा करिनें सानसी नरकें अपइठाण
 नरकावाजे नेत्रास सागरांपमनी स्थितीण गया. न्यां मनुष्यना भवमां ब्रह्मदत्त चक्रवर्तिण भ्वासोभास लीथा ते अनेक
 भासोभास उपर नरकमां कंटळुं दुख पडे छे ते कहें छे. अगीआर लाख छपन हजार नवसैं ने पचास पल्योपम
 एक पल्योपमनो त्रीजो भाग ब्राह्मेगे नरकमां दुःख भांगवे छे. ह्ये मुखआशीं कहें छे. धना अणगारें नव मास
 मंजम पाळयां तेना भ्वासोभास त्रण करोड पचास लाख एकसठ हजार ने त्रणसैं थया ते धन्ना अणगार
 पटला भासोभास मंजम पाळी मयार्थिमिद्ध मुख पाभ्या. ते मनुष्यना एक भ्वासोभास उपर एकसो करोड
 पल्योपम, सान करोड पल्योपम. मजाणु लाख पल्योपम, छनुं हजार पल्योपम, नवसैं अठाणुं पल्योपम, एक
 पल्योपमनो छदो भाग पांटेगे पटळुं मुख भांगवे छे. पुंडरीक अणगारें त्रण दीवस संजम पाळयां तेना भ्वासो-

प्रथम सात नयना नाम-१ नीगम नय, २ मंग्रह नय, ३ व्यवहार नय, ४ ऋतु गुण नय, ५ अन्तः
नय, ६ समयभीष्ट नय, ७ एवंश्रुत नय.

हये साते नय विस्तार पूर्वक कहें छे-निगम नयवाळो सामान्य माने, विशेष माने, निशेगाना माने, प्रण
काळनी वात माने, निगम नय कहेंतां जेनी एक मम नही अनेक गप (न एसो गपो गश्य मः वेगमपः) अनेक
मान अनुमाने करी वस्तुने माने, चीजो मंग्रह नयवाळो सामान्य माने, विशेष पण माने, निशेगाना चारे
माने, प्रण काळनी वातने माने, अनेक वस्तु अनेकपणे ग्रहण करे. उदाहरण-जेप होइ नेडे गेतना नोकरने
हकूम कर्यो के दातण लख, त्यारे नोकर दातण पणी, गमवानी पगी, ममान, प्राग वीमेरे लाळ्यो. नेहने
संग्रह नयवाळो एक दातण ज्ये करी मंग्रहे. वळी कोइए कयुं के वाग न्यारं अनेक ज्ञातना वृक्ष पार्श्वीनी चार
वंगरेने संग्रह नयवाळो एक वाग द्ये ग्रहण करे. वळी कोइए कयुं के अगत त्यारे वेवता, मनुष्य, निरपे,
नारकी, उर्ध्व, अथो, प्रीछोत्येक, पृथ्वीकाय आदिक छहाय, अजीव, पुद्गल, ज्ञान, दर्शन वींगरेने पर
जगत अच्युती ग्रहण करे. चीजो व्यवहार नयवाळो सामान्य माने, विशेष माने, विशेष महीन सामान्य माने,
नीशेपा चार माने, दोने काळनी वात माने; उदाहरण-जेमेक व्यवहार वगळो थोळो, निधेमां पांचे वणो, व्यव-
हारमां भमगे काळो, निधेमां पांचे वणो, व्यवहारमां गाय रानी, निधेमां पांच वणो. ह्ये चोयो कृतुमुन नय-

विशेष माने, निक्षेपों भाव माने, वर्तमान काळनी बात माने. उदाहरण—जैसे कहें कहें के आकाश
 रत्न ने कहें के निर्मलक. वही कोट कहें के मा वरम कहें मांनयानी छुटि यह हती तो कहें के नि-
 र्मल. व. कहें के मां वरम कहें मांनयानी छुटि थने. ना एण निर्मलक. ऋतु नाम मरुत सुप्रनाम उपयोग
 ने मरुतसुप्र नय कहें. पांचपां छान नयवात्रां विशेष माने, निक्षेपों भाव माने, वर्तमान काळनी बात
 माने, अनेक छाननां जुदां जुदां अथ ग्रहण ने करना कवपणें ग्रह. मरुत, पुंरुत, शर्चीपनी, देवेंद, इत्यादिक
 छद्म एरूपणें प्रोह.

छद्मों समीचीन नयवात्रां विशेष माने, निक्षेपों भाव माने, वर्तमान काळनी बात माने, लींग गच्छमां भेद
 माने. उदाहरण—जैसे मरुत यथा वरवाय ने यथा मरुत आमन पर विगले अने देखताने आणदाण
 यथा देवीओं साथे भाग भागवना साथ यथा देवेंद यथा कहेंवाय शर्चीपनी यथा कहेंवाय
 न्याय आपे न्याय मान्यो कवभुन नयवात्रां विशेष माने, निक्षेपों भाव माने, वर्तमान काळनी बात माने, जे
 वरसेने जे बात धर्ती संय ने कवने तेमा मरुत उपयोग प्रवर्तना संय यथा जेने ते प्रमाण माने. उदाहरण—
 जैसे मरुत यथा वरवाय ने यथा मरुत आमन उपर यथा देवी आणदाण छानपनी छुट उपयोग प्रवर्तना संय

ત્યારે તેને સંકેત્ર માને. ઈવીજ રીતે ચારે બોલ ઉપયોગ સહીત સમજા. હવે તે સાને નય મમતવા માટે ઈત્ર દ્રશ્યન આપે છે. નિગમ નયવાલ્ચાણ સામાન્ય નિગમ નયવાલ્ચાણે પુછ્યું કે પ્રાદ, તું ત્યાં રહે છે ? ત્યારે જાના આપ્યો કે ત્યોકમાં રહુંછું. ત્યોક ઘ્રણ છે તો તું કયા ત્યોકમાં રહે છે ? તો કહે કે મું વ્રીહા ત્યોકમાં રહુંછું. ત્રિહા ત્યોકમાં તો અસંમ્યાતા દ્વીપ સમુદ્ર છે તેમાં કયા દ્વીપમાં ? તો તે કહે કે જંબુદ્વીપમાં. જંબુદ્વીપમાં ત્યાં ક્ષેત્ર છે તો કયા ક્ષેત્રમાં ? તો કહે કે ભરતક્ષેત્રમાં. ભરતક્ષેત્ર છે તો કયા ભરતમાં ? દક્ષિણ ભરતમાં. દક્ષિણ ભરતમાં ત્યાં નગર છે, તો કયા નગરમાં ? પાંદલીપુરમાં. પાંદલીપુરમાં ત્યાં પાદા છે, તો કયા પાદામાં ? દેવદન ઘ્રણના પાદામાં. તે પાદામાં ઘ્રણો ઘર છે તો કયા ઘરમાં ? મારા આવાસ ઘરમાં રહુંછું. અહીં મુર્ધા નિગમ નય અને અવહાર નયવાલ્ચાણે સંવાદ ચાલ્યો ત્યારે સંગ્રહ નયવાલ્ચો કહે કે ઇમ કહેને મારા સાથીઆ પ્રમાણે ઇટ્લે કે મું મુડલું પદ્મમાં રહુંછું ત્યારે રુદ્રમુદ્ર નયવાલ્ચો કહે કે ઇમ કહેને મારા આત્માર આત્મા મહેન અવગાહીઆ મટ્લામાં રહુંછું. ઘર્મી શબ્દાદિક ઘ્રણ નયવાલ્ચો કહે કે ઇમ કહેને મારા અપયોગ આત્મામાં રહુંછું. ઇ પંહલું દ્રશ્યન મંચૂળ.

ઘીનું દ્રશ્યન પાલીનું. કોર મુતાર પાલી વનાવવા માટે ત્યાકડું કાપવા ચાલ્યો ત્યારે કોરપ પુછ્યું કે કરો જાઓછો ? તો કહે કે પાલી કાપવા. ઘાટ પાસે ત્યાકડું કાપે છે ત્યારે પુછ્યું કે શું કાપે છે ? ત્યારે કહે કે પાલી કાપુંછું. કાર્પીને ઘેર આવતા રસ્તામાં પુછ્યું કે ? શું કાર્પી આવ્યો તો કહે કે પાલી, ઘડનો પુછ્યું કે

તું મટે છે તો કંઈ કે પાલી, ઘડીને નયાર ધર રહી ત્યારે પુછ્યું કે તું ઘડયું તો કહે કે પાલી. ઘડી ત્યાં ગુપ્તી નિમ્મ નય અને વ્યવહાર નયવાળાનો સંવાદ ચાલ્યો ત્યારે સંગ્રહ નયવાળો કહે કે અનાજ ખસે ત્યારે પાલી કહેવાય ત્યારે રુઝુમુદ્રનયવાળો કહે કે એક વે ગ્રણ ચાર મળે ત્યારે પાલી કહેવાય વલી શબ્દાદિક વ્રણ નયવાળા કહે છે કે મળતાં ગુપ્તી શુદ્ધ ઉપયોગ રહે તોજ પાલી કહેવાય એ વીજું દણ્ણ સંપૂર્ણ.

ત્રીજું દણ્ણ. શાદુફાગનીં વહુલું. સસરાગ્રી સામાયક કરી વેઠા છે ત્યારે કોઈ માણસે આવીને પુછ્યું કે નેટ વપાં ગયા છે ? તો કહે કે ગાંધીનાં દુકાને. ત્યા તપાસ કરી પાછાં આવી પુછ્યું કે ત્યાં નથી. ત્યારે કાંઈ કે માર્ચાલાંટે વગમ્યાં લંચા ગયા છે. ત્યારે સતગર્જાણ મામાયક પાલીને પુછ્યું બે વહુલીકરા ! તમે કાથી જાણું ? તો કહે કે તમાગે ઉપયોગ સામાયકમાં વંચે જાયણ ગયો હતો તેથી મેં મારા ઉપયોગ આત્માથી જાણું. એ ત્રીજું દણ્ણ સંપૂર્ણ.

હવે ત્રીજા નિર્દેશાદ્રાગ્ના ચાર મંટ કહે છે-નામ, સ્થાપના, દ્રવ્ય, ભાવ. હવે નામના ગ્રણ મેદ-યથારય નામ, અપથાગ્ય નામ, અર્થમુન્ય નામ. હવે યથાગ્ય નામ કહેતાં જીવનું નામ હંસ, આત્મા, ચૈતન્ય વગેરે. અ-યથાગ્ય નામ કહેતાં જીવનું નામ માણેકલાલ, માંતોલાલ, દીરાલાલ વિગેરે. અર્થમુન્ય કહેતા હીક, વગાણ, ઓટફાર, ઉપમ્મ. દામો, વહમ્મનો અવાજ, વાગીથનો અવાજ, વગેરનાનો અનાજ વગેરે. હવે સ્થાપના નિર્દેશાના

वे भेद-सदभाव स्थापना, असदभाव स्थापना. सदभाव स्थापना कहता चार भुजानों मुर्तिअने चार भुजानों
 आकार. पांटीआनी मुर्तिअने पांटीआनी स्थापना कहता शेर गोजपटोल पत्थर लेइ
 नेने म्पिथुर प्रचरन्नां पाना न्यावी कहें के आ पारा मंरुनी अथवा कोइ पांच पांटीका मेर्तिने कहें के आ
 पारा नीजला पाना विंगेरे ते असदभाव स्थापना. हवे सदभाव स्थापनाना दम भेद-कडक मेवा, चिपक मेवा,
 पानक मेवा, लेपक मेवा, पुरी मेवा, वेही मेवा, गंभी मेवा, संग्राह मेवा, अथवा, पराईवा. ए दश सदभाव
 स्थापना अने दस असदभाव स्थापना. एवं बीस गाय. ते एक नीच आश्रिते अने यहू जीव आश्रिते, एवं
 चार्जीम भेद स्थापना निक्षेपाना. हवे प्रीजो द्रव्य निक्षेपो तेना वे भेद कहें छे. आगम थकी अने नो आगम
 थकी. हवे आगम थकी कहेंतां जेम कोइ जान भणे पण अर्थ न सपजे तथा उपयोग रहित द्रव्य निक्षेपी तथा
 विग्रह परिणामार्थ भणे ने आगम थकी कहेंवाय. नो आगम थकी कहेंतां तेनां द्रव्य भेद. जाणग शरीर, भव्य
 नर्गर, जाणगभव्य व्यतिरक्त द्रगीर. हवे जाणग नर्गर कहेंता कोइ एक श्रावक फाल प्राप्त यपो नेनुं शरीर
 देखी कहें के आ श्रावक आवसकना जाण हता. आवसक नीरवता हता. आवसक करता हता. अथवा जेम
 घन कुंम आश्रित, मृदुकुंम आश्रित. हवे भव्य शरीर कहेंता जेम कोइ एक श्रावकने त्यां पुत्रनो जन्म थयो त्यां
 कोइ देखीने कहें के आवसकना जाण थयो. आवसक नीरवता. आवसक कग्ने. जेमके-प्रत कुंम भविष्यति.

મધુસૂદન ધર્મવિધ્યાનિ. હવે જાણના મહત્વ વ્યવસ્થાનક શરીર કહેતાં તેના વ્રણ ખેદ છે. ત્યૌકિક, લૌકોત્તર અને કુ-
પમા વચન. હવે ત્યૌકિક કહના તેમ કોટ રાંચે વા, તલ્લવંગવા. માટંગા, કોટંગી, નેટ, સેનાપતિ સવારમાં ઉઠી
દાતણપાણી કરે. નાઠ ધોયે. દેવ સમામાં જાય. મજમમામાં જાય, ઇંડ સમામાં જાય, અને નિત્ય અવશ્ય
કામ કરવા જાગ કરે. તેને ત્યૌકિક દ્રવ્ય આવશ્યક કરીણ. હવે ત્યૌકોત્તર દ્રવ્ય આવશ્યક કહેતાં, જેમ કોઈ
ધમ્મણ નિપ્રથ ગુણ મુખ્ય જાગો ત્યાંય, રડામા. ગયાટ્ય. નૌરઅંકુર્જા, દાદામય, શાપુટા પાંડુ પીવાડીઆ
છટાપ સૌતર્વની અનુકંપા જાણના. ખજાણના. ઉપય કાઢ, આવશ્યક, ઠવંતી તેને ત્યૌકોત્તર દ્રવ્ય આવશ્યક
કરીણ. હવે કુપમા વચન દ્રવ્ય આવશ્યક કહેતાં કોટ ચકર્ચારીઆ ચરમ સ્વંદીઆ પાંડુ રંગા પાસંદતા સવારમાં
ઉઠી ઇંડ મમામા જાય. સ્વંદ સમામાં જાય. નાગ સમામાં જાય, જસ સમામાં જાય, દેવ સમામાં જાય, તયા
એમ મેંય અલંકાર શબ્દ કરંગને ખોજન કરે તેને કુપાવચન દ્રવ્ય આવશ્યક કરીણ. હવે ચોથો ભાવ નિલેષો તેના
વેં ખેંટ. આગમ ધર્મી અને નાંઆગમ ધર્મી. હવે આગમ ધર્મી કહેતાં શુદ્ધ વ્યયંગ સહિત ધાર્વારે પર વ્યયોગ
લગાવો અંતઃસર્જનનો રચો મર્મન દાસ્ય બજે તેને આગમ ધર્મી ભાવ નિલેષો કરીણ.

હવે નાંઆગમ ધર્મના વ્રણ ખેંટ. ત્યૌકિક લૌકોત્તર અને કુપાવચન. ત્યૌકિક કહેતાં લે કોઈ રાંચે વા,
તલ્લવંગ વા, માટંગા. કુટંગી, નેટ, મેનાપતિ, સવારમાં ઉઠી ભાગન સાંધેજે અને સાંજે રામાયણ વ્યયોગ મર્મન

सांपछे तेने लौकिक भाव आवसक कहीए. हवे लोकोत्तर भाव आवसक कहैतां ने काइ माय, माय्यी, आवक भाविका तह मने, तह चिने, नह अग्रसरए सबलोभवत मुगीयं कहैता वे वरुन आवसक उरनी फहैता करे तेने लोकोत्तर भाव आवसक कहीए.

હવે કુમાવચન માત્ર આવગ્રહ કરેતાં કેાદ ચરુચીરીયા, ચરમ સ્વડીયા, પાંડુશ્યા, પાસદના, સ્વા-
રમાં ડહી હંડ મમામાં જાય, સ્વંડ સમામાં જાય, નાગ સમામાં જાય, દેવ સમામાં જાય, તથા હોમ, ગંગ અલ્-
કાર, શલ્ક ત્રય્યાંગ સહીત કર્જને ભોજન કરે તેને કુમા વચન માત્ર આવગ્રહ કરીયે. હવે ગ્રીજો દ્રવ્ય, ગુણ
અને પર્યાયનો દાગ કરે છે. દ્રવ્ય કહેતાં જીવ અને અજીવ. ગુણ કહેતાં જ્ઞાનાત્મિક અને વર્ણયના વે એવ.
આત્મ ભાવી અને કર્મ ભાવી. આત્મ ભાવી કહેતાં જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર. કર્મ ભાવી કહેતાં ચાર મતી,
ચોવીસ ટંદક અને ચોરાશી લાગ જીજા ઝોની. હવે ચોથો દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાલ અને ભાવનો દાર કરે છે. દ્રવ્ય
કહેતાં સ્વદ દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર કહેતાં ભૌતિકાત્મિક, આકાશ, પ્રદંદ્ર. કાલ કહેતાં સમય આયત્તીકાદિક. ભાવના ઘણ
મેદ સ્વભાવ, ગુણ અને પર્યાય. હવે પાંચમો દ્રવ્ય અને ભાવનો દાર કરે છે. દ્રવ્યથી જીવ પ્રાપ્તો છે અને
ભાવથી જીવ અપ્રાપ્તો છે. ઉદાહરણ--લેમકે કોડે ભરે કાષ્ટ કોયું તે કોરતાં કોરતાં કયો કોરાણો પણ ને
ભમંગ જાણતાં નથી કે મેં કયો કોયો છે. મેંલે કયો કોરાણો છે પણ કયાનો કરતા મયસે દ્રવ્ય છે. વીનો

પ્રણાદ શબ્દે કરી તળાય વિગેરે. કારણેએ કહેતાં મેટીની હાથનાં સાંધો, પણ શ્રાદ્ધાનું કામન મેટીની નહીં. કાચરનું કારણ કટક. પણ કટકનું કારણ કાચર નહીં. ઘડાનું કારણ ઘડો. પણ ઘડોનું કારણ ઘડો નહીં, ઘરઘાનું કારણ તેનું. પણ મંત્રનું કારણ કયરું નહીં. નેમજ મૃત્તિકાનું કારણ જ્ઞાન. એકીને અને નાશિદ, પણ જ્ઞાન. હૃદયન અને ચાગિયનું કારણ મૃત્તિકા નહીં. ગુણેએનાં ચાર ભેદ છે. તે હશે કે-કેટલાની સમજો મુજા. કુળનાં મુગેએનાં ગુણ, મોનામાં ચમોએનાં ગુણ, અને કરકાનાં પગમોનાં ગુણ. એવાં તરેનાં મોગેએ કહેને એમ. તરે કરીને મોર. કરકાએ કરીને કુરકો. અને પૂરે કરી નકરી માથ, તેમુએ કરી કરી. કે પણ કરી મનુન. ચાર પાંચ કરી પશુ. ઘણા પાંચ કરી કાનગરુમો. પુરોષ કરી ફરારી રજા, સમને કરી તરોની મી. અને કરી મુખર. કાલ્ય અંતરાર કરી પરીત. પરુ કરુ મીંત્રે વળા કરુ સીંધરા તળાય.

હવે વ્યરહારના પાંચ ભેદ-પ્રામંજે જેનાં પુવારાના આગમની અંત્રિ. તારકાને તારકે મોર, રામનાં પ્રામગની મોરકર. નેમ ઉચમ આચાર કરી મુમીન તાની દમગ. હવે રીતો રીકી જ્ઞાન તેના કે મોર-મામાન્ય અને વિગેર. મામાન્ય વહેનો પરુ મોનોએ તોડ વળા મોસિા તાની અકાર, પરુ વાતરતી પોમો તોડ વળા ધોમો તાની અકાર, તોર દેમનેં મનુન તોડ વળા મનુન તાની અકાર, નેમત પરુ વાતરતી તોડ વળા મપટણી તાનો અકાર. તેને મામાન્ય રીકીએમ કરીરે. હવે વિગેર વહેનો તેન શોદ ચિતિરાન મુકીર વિગર

કરતા રહેને ગામ રહેનું જોવ. મંગલક ધર્મના જોયા, વર્ગના ધર્મના જોયા, તે ઉપરથી એમ જાણે કે ગયે કાઢે
અર્થનું રૂપિયું થયું જણાય છે. ૩/૧ ગામના જના ગામ નાનું, શ્રાવકના ઘર ઘોઢાં, માવ મક્કિ ઘણી, દાતાર ગુણ
વધુ. તેથી એમ જાણે કે આ જાણેને વર્તમાન કાળમાં કાંઈ મારું થયું સંભવે છે. વહી આગળ જતાં પહાડ પર્વત
પણા સ્મરણક, ગામના અને ગામ વહાર ગમ્યા ગુણો સ્મરણક વહી ઘણી સ્વાચ હવા ચાલે નહીં તેમજ વધુ તારા
તુટે નહીં, ત્યારે એમ સમજે કે આ ગામના ધર્મનામાં કાંઈ સાદું થયું જોઈએ. એ ગુણ જાણવાનું કહ્યું હવે તેથી
અનુભવ જાણવાનું તે ઉપરથી કહ્યું મિતે.

હવે રૂપના કહે છે—છત્રી વસ્તુને છત્રી રૂપના અને અછત્રી વસ્તુને અછત્રી રૂપના; એ રૂપના માપા પદ
પ્રમાણે જાણવી. હવે અછત્રી વસ્તુને છત્રી રૂપના. ઉદાહરણ—જેવકે દારુના દેવલોક લેવી, જાર મોતીના દાણા
લેવી, વીંગેર. હવે અછત્રી વસ્તુને અછત્રી રૂપના પણ માપા પદ પ્રમાણે જાણવી. હવે આગમ પ્રમાણના જાણ મેદ—
ગુણાગમે, અધ્યાગમે, તદુપયાગમે. ગુણાગમે કહેતાં દાદયાંમી પદલે પ્રમાણનાની જાણી તથા દેશ પુર્વના ધર્મલ
સાપુત્રીની સાંખી અને નેપના વનાવેલ શ્રેય. અધ્યાગમે કહેતાં તેનો અર્થ તદુપયાગમે પાઠ અને અર્થ વેને જાણવા.
ગુણ અને ગુણી. ગુણ કહેતાં જાણને ગુણી તે જ્ઞાનાદિક અને ગુણી કહેતાં વૈતન્ય. સામાન્ય અને વિશેષ. સામા-
ન્ય કહેતાં વર્ણ, અને વિશેષ કહેતાં પાંચ વર્ણ. હે, જ્ઞાન, અને જ્ઞાની. હે કહેતાં જાણવું, જ્ઞાન કહેતાં જ્ઞાનમાં

[illegible]

॥ श्री श्री गणेशाय नमः ॥

॥ અથ શ્રી પ્રમાણ નયનો થોકડો. ॥

નય

શ્રી અનુયોગ દાર મૂલ્ય મંચે પ્રમાણ નયનો થોકડો ચાલ્યાં તેના ૨૫ દારનોં નામઃ —

નય સાત, નિશેષા ચાર, દ્રવ્ય, ગુણ અને પ્રયાંય, દ્રવ્ય, કાઠ, અને ભાવ, દ્રવ્ય અને ભાવ, કારણ અને કાર્ય, નિષે અને વોંચાર, ઉપાદાન અને નિર્મિત, ગુણ અને ગુણો, સામાન્ય અને વિશેષ, હે, જ્ઞાન, અને જ્ઞાની, ઉત્પાદ છવ્વ, પુર્વ, અવ્યય અને આધાર, આધારભાવ અને તોરીઓભાવ, મુલ્યતા અને ગોણતા, ઉત્તરો અને અવવાદ, આત્મા ૨ અને ધ્યાન ૪, જાગ ૪, જાગરણ ૩, સ્વાદ્શદ, સત્ત ખેત્રી, સ્મિધ ૫, વાદ ૩, સપચાય ૫, અને પર્વામ દાર કયા. હવે તેનો વિસ્તાર કરે છે.

પ્રમાણ ૪. પ્રમાણ તે કાંને કરીએ. સમ્યક્ જ્ઞાન તે સંસય, વિપરીત અને અણાધ્યવસાય એ ત્રણ દોષ રહીત હોય તેદને પ્રમાણ કરીએ. મંચાય કહેતાં છોપ અપાન ઉપર પડી છે તે નિશ્ચય કર્યો વિના કહે કે તે ચોંદી દેસાય છે અથવા છોપ છે તેનાં નિર્ણય ન કરે તે. વિપરીત કહેતાં એવ વોલે કે છોપ તો સમુદ્રમાં હોય, અંદીઃ વયાંયો હોય ? માટે ચોંદી છે. એમ નહીં કરી વેંમે તે. અણાધ્યવસાય કહેતાં નિર્ણય કર્યો વિના વોલે કે અન્ય તત્ત્વો આપણે શું કામ છે, શું મનહર છે એ ત્રણ દોષ રહિત હોય તેને સમ્યક્ જ્ઞાન અથવા પ્રમાણ નય કહીએ.

હવે પ્રમાણ નયના કે મેદ-પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ. પ્રત્યક્ષ કહેતાં પ્રાપ્તિ સામે અજ્ઞ કહેતાં ગ્રાંથ. પ્રાપ્તમાની સામે
 આત્મા સિવાય વીજાની સહાયતા વિના વસ્તુના સ્વરૂપને જાણે તેને પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ કહીએ. તેના કે મેદ-પ્રત્યક્ષ
 યક્ષી અને સર્વ યક્ષી. દેશ યક્ષી તે અવધી જ્ઞાન, મનઃપર્યવ જ્ઞાન, અને સર્વ યક્ષી તે કેવલજ્ઞાન, કેવલ દુર્ગત,
 તથા ઈંદ્રીઓં કરી વસ્તુના સ્વરૂપને જાણે, નેનૈ. વહેવારમાં પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ કહીએ. તેના પાંચ મેદ-શ્રોત્રોંદિ
 વીંગે ૫. પરાંશ કહેતાં વીજાની મહાયતાથી વસ્તુના સ્વરૂપને જાણે તેને પરાંશ કહીએ. તેના ઘણ મેદ અનુમાન,
 આગમ અને ઓપમા. અનુમાન પ્રમાણ નયપ્રમાણના થોકડા મુજબ જાણવું અને આગમના કે મેદ. લૌકીક અને
 લોકોક્ષર. લૌકીક આગમ કહેતાં મિથ્યાત્વી, અવરતી, અજ્ઞાની, આપ આપના, સ્વંદ્રાગતીપગાયી પકડે તે.
 ચાર યેદ, અદાર પુરાણ, ચોસઠ સ્ત્રીની કલ્પા, ચૌતેર પુરુષની કલ્પા, ય્યોતિષ, નિયતિ, આદિ અનેક. લક્ષી
 પરુરે, તેને લૌકીક આગમ કહીએ. હવે લોકોક્ષર આગમ કોને કહીએ કે જે ઉત્પત્તિ, નાણ, યંત્રણ ધરા,
 અરહા જીન કેવલ્લી કે જેની અર્થરૂપ પરુપેલી દાદગાંની વાળી તથા ગણથર મહારાજની ગુંચેલી શઠરૂપ દાદ-
 ગાંની વાળી કે જેના ઘણ મેદ-અત્તાગમે, અંજંતરાગમે, પરમપરાગમે. અંજાગમે કહેતાં. ત્રીયકર મહારાજની
 અર્થરૂપ વાળી તે અને અંજંતરાગમે કહેતાં ગણથર મહારાજ. ચોલે તે. પરમપરાગમે કહેતાં વીજા શિષ્ય ચોલે
 તે. વલ્લી પ્રત્તાગમે કહેતાં વીજા શિષ્ય ચોલે. પરંપરાગમે કહેતાં આગલ ચોલે. હવે ઉપમા પ્રમાણના ઘણ મેદ-

વાર્તાના, ગાય અન્યોઅન્ય વર્તીતી તે જાને કર્હાણ, ઉટાફરણ-એમકે સારસવના દાણા જેવો મેરુ પર્વત, દારકા
 નેવણદ જેવો વેગેર વીજ પ્રાયઃ તે જાને કર્હાણ, ગાય ગોઘ સરસી, શ્રીજું અન્યાઅન્ય તે જાને કર્હાણ, જો-
 કે જીન મોર્ગ તો રૂઠો પાનતા પણ વરવામયા ઉપચાર મ્ય કરેલા માટે નીચેકર સરસા, ઉપમા તે જાને કર્હાણ
 ઉટાફરણ-એમકે ઘગગા સમુદ્ર જેવા તમા સમુદ્ર રૂપચાલ અને ઘગગાં ઉપમા, નય માત તે જાને કર્હાણ કે લેથી
 અનેક ધર્મનાં રમ્તુ તે તેવાર્થો જવ ધર્મ જડને અચિમ્તરૂપે ધત્તિપાટન કરવાં તે, તથા પ્રમાણમાં અંશનો નય
 વારાય છે તેમજ સમુદ્ર જ પ્રમાણ છે વર્માર્થો જવ અંજસી ધર્મ તેને સમુદ્ર અંશ કહેવાય છે, તેમ નયનું
 પ્રમાણ અંશ વારાય છે જે વર્તમાનનયના ઘણ બદ-ગયા કાલનું વર્તમાન કાલમાં આરોપણ-એમ નિર્ધારા-
 દિત વર્ણવ, વર્તમાન કાલનું વર્તમાન કાલમાં આગણ-એમ એક રસાંઓ રસાંની મામત્રી વફડી કરી રસાં
 નથી અને કોઈ ફરે જે જુ વર્ગ છે ત્યારે જવાવ આંપે કે રસાંદ કરલું, શ્રીજું આવતા કાલનું વર્તમાન કાલમાં
 આગણ એમ ધ્રુગાપૂવ ધ્રુવગત કરતાં આવતા કાલમાં મુનિગત થવાના છે છતાં અમર્યાને ધ્રુવગત ધર્મસર
 કરી ધાંટાળ્યા, વહી નોમમ નયના જણ મંદ-અંશ, આરોપણ અને વિફલ્ય એવે અંશ કરેતાં નીગોદમાં
 શ્રીપ છતાં મિદ, જડ અને ચોટપા ગુણઝાણાવાલાને સંસારી પાને, આરોપ કરેતાં આરોપ કરીને રમ્તુ માને
 એમકે નોંચેત (રમવાની વાર્તી)માં સ્પષ્ટાને કલ્પે કે આ દાથી, મોહો, ઝંટવગેરે, વિફલ્ય કરેતાં કલ્પના કરીને

માને. જેમકે (પીંપર પાન સ્વરંતા, હસ્તી કુંભળીઆ, અમ વીતો તમ વીતો, ધીરિ ચાપુડીઆ). ગર્જી નિગમ નયના
 વે મેદ--સામાન્ય અને વિશેષ. સામાન્ય કહેતાં વસ્તુના દ્રવ્ય આશી સ્થિર સ્વભાવ માને. વિશેષ કહેતાં ચતુના
 હલપાદ, લ્યય અને ધ્રુવ આશી અસ્થિર સ્વભાવ માને ચાકી તમામ નય પ્રમાણ પ્રમાણે જાળવું. હયે સંગ્રહ નય-
 શાલો સામાન્ય માને, વિશેષ માને, સામાન્ય રુપ સત્ય વસ્તુને માને અર્થાત્ સત્તાને માને. ઉદાહરણ--જેમકે
 માટીમાં ઘડો થવાની સત્તા છે તે માટીને ઘડો માને તથા ચાગતું અથવા ધાનળતું દ્રવ્યન આપણું, ચાકી નય
 પ્રમાણ પ્રમાણે સમજવું. વહેવાર નયવાલો સામાન્ય વિશેષ સહિત માને, ઉદાહરણ--જેમકે માટીમાં ઘડો થવાની
 સત્તા છે પણ ઝયારે ઘડો થાય ત્યારે ઘડો માને ચાકી ઘડે તથા ચાત્રીમાં રોટલો રોટલો થવાની સત્તા છે પણ
 રોટલો રોટલો નૈયાર થાય ત્યારે તેને માને, અર્થાત્ સત્તાને નહિ માને. હયે ચોથો ક્રતુ સુત્ર નયવાલો મયા
 કાઢની અને આવતા કાઢની ચામો છોડીને કર્તમાન કાઢમાં લે વસ્તુ આપણી પર્યાયને મને, અથવા પોતાની
 પર્યાયમાં રહે તે વસ્તુને વસ્તુ માને તેના વે મેદ-મુસ્પ ક્રતુ સુત્ર અને સ્થૂલ ક્રતુ સુત્ર. હયે મુસ્પ ક્રતુ સુત્ર નયવાલો
 એક સમયે લે વસ્તુ પ્રવર્તે તેની પર્યાયને વસ્તુ માને અને સ્થૂલ ક્રતુ સુત્ર, નયવાલો. એક આરકીકાથી મોઢો
 તેવીસ સાગર સુધી આપ આપની સ્થિતિની પર્યાય મુજબ માને તથા એક ભીંગ માને તથા એક વચન દીવચન
 અને વહુવચન ૫ વ્રણમાંથી એક માને. ઉદાહરણ--જેમકે ઘટ, ઘડો વગેરે, ચાકી વિસ્તાર નય પ્રમાણે જાળવું.

હવે સાતમો એવંશુત નયવાલો વિશેષ માને, વર્તમાનકાલની જ્ઞાન માને, નિષ્કેષો ભાવ માને તથા ગચ્છની પર્યાયિની ક્રીયાને માને. જે ગચ્છનો પર્યાયનો સ્વામી તે પર્યાયને મંજે; તે વસ્તુને વસ્તુ માને.

ઝડાહરણ—જેપેકે ઝકેદ્ર ચયારે કહેવાય કે ડ્યારે સરુ આનનપર વેલી પંતાની ઝન્કીથી ઝવરજ્ઞાનીથી દેવતાને આગ મનાવે. તે ચયને ઝકેદ્ર કહેવાય. પ્યજ ચારે ટ્રણાંલ સમજી લેવાં. જેના ડ્યાર મઢાતું ટ્રણાં. પઢો કોને કર્હાપ, ચેણા કરે તેને પઢો કર્હાપ. જેપેકે કોર જુવાન સી ટળગાર સજી માયા ડ્યાર ઈંચો-ળી મુફી તે ડ્યાર મઢનો ખરેલ પઢો ખીના કપઢાથી ઢાંકેલ રોય, અને કપડું ખોજાયેલ સારું છે અથવા સ્ત્રીના કરતી ચાલી જાય છે, જે પઢાનો ઝખ્ડ પટ પટ નોરુલે અથવા પંથી પુરુષ પરદેશમાં જાય, તેને શુભ શુભન આપે તે ચલતે પઢો માને, નહીતર માટી માને. આ સાત નયમાં પ્રથમના ચાર નય અર્થને નહીં માને, મને પાઠાલ્યા ટ્રણ નય અર્થને માને. તથા પહેલા ટ્રણ નય ટ્રખ્યાસ્તિ અને ચાર ગ્યાયાસ્તિ. હવે ટ્રખ્યાસ્તિના કે મેદ-શુદ્ધ અને અશુદ્ધ. હવે નીગમ અને ચંદ્રાર નય અશુદ્ધ છે. તે ટ્રખ્યાસ્તિ આ પ્રમાણે માને. એક પરમાણુથી ભરેલ અનંત પરમાણુ સુધી, એક આકાશ પ્રદેશથી અંમંલ્યાના આકાશ પ્રદેશ સુધી. એક સમયથી અંમંલ્યાના સમ-યની સ્પર્શતા સુધી ટ્રલ્ય માને. તેમજ એક ગુણ કાલ્યાથી અનંત ગુણો કાલ્યો. એક ગુણ તીલ્યાથી અનંત ગુણો તીલ્યો. એક ગુણ મુરખીગંધથી અનંત ગુણો મુરખીગંધ સુધી માને. એક ગુણ હલકાથી અનંત ગુણ હલકા સુધી

ए गुण, जाति, द्रव्य अने क्रिया सर्वांत छे बळी इंद्र, देवेंद्र, मोनीलान्द्र, पणीलान्द्र, लक्ष्मीपति, ए सर्वें ते नाम निक्षेपो कहीए.

हवे म्हापना निक्षेपो द्रव्यनी अने भावनी सन्मुख याए. जेप कोइ पुरुने पयगो इंद्रनी मुनि वना-ववा माटे लीप्यो, इउ मुनि नथी वनायी पण इंद्रनी पर्याय सन्मुख थयो तेथी पयगो द्रव्य इंद्र कहीए. बळी कोइ पुरुष देवतानी गतिमां जवावाळो छे तेने द्रव्य देव कहीए, बळी सम्यक् दानानी प्रतिमन्मुख करे तेने द्रव्य समफित द्रष्टि कहीए. तेना वे भेद-आगम थकी अने नोआगम थकी. आगम यकी कहेंतां गण्डीक अर्थ बिना उपयोग सर्वांत करे तथा जे वस्तुनो निग्रय करे, तेनां कहेलां जे दान्द्र छे तेना जाणनार छे पण उपयोग रहीत जाणे छे तेने द्रव्य निक्षेपो कहीए. उदाहरण-जेप कोइ एक सामायकना पाठनो जाणनार छे पण ते बचते तेना उपयोग तेमां नथी तेने द्रव्य समायक कहीए. हवे नो आगम थकीना द्रग भेद-जाणन शरीर, भव्य शरीर, व्यति रक्त शरीर. हवे जाणन शरीरना द्रग भेद-भूत, भविष्य अने वर्तमान काळ. भूतकाळ फांने कहीए. उदाहरण-जेम कोइ आवडक करवावाळो श्रावक घरदो थयो तेने जोरने कोइ कहे के आ श्रावक आवडक करतो हतो. वगेर नय प्रमाण मुजब. हवे बीजो भविष्य काळ फोने कहीए जेप कोइ श्रावकने घेर पुत्रनो जन्म थयो तेने जोरने कोइ कहे के आ पुत्र श्रावकनो जाण थयो वगेर. हवे वर्तमान काळ

તે વર્ણાય તેના જે ઘેટ-આપ્યભાવિ અને કર્મભારી, પાંચમે ચોંલે દ્રવ્ય, સેત્ર સ્ત્ર, યને ખાર પદે છે, દ્રવ્ય
 કહેનાં સ્વદ દ્રવ્ય, સેત્ર ધર્મી ઓકાઓક, આકાશ પ્રદેન, કાઠ યહી અનાદિ પ્રનન અને ખાર ધર્મીના પન
 ઘેટ-સ્વભાવ, ગુણ, અને વર્ણાય. તે સહે ચોંલે દ્રવ્ય અને ખાર કહે છે, દ્રવ્ય ધર્મીનાં અંગોને
 કરી અન્ય તથા વર્ણાયે જાણે નહિ તે, ખાવ કહેનાં અંગોને કરી મર્મીન તથા કર્ણને જાણે તે, વર્મી
 વાથકતા, વાથકતા જાણે તેને ખાવ કર્ણને. તે અપર પ્રમાણનું અર્ણન નય પ્રમાણ મુતવ જાણ્યું. માનને થોંલે
 કાગળ અને વર્ણ વાગળ કહેનાં કર્ણને નર્મીક કરે તે કાગળ. આદ્યે ચોંલે નિર્ધ અને અવદાર નય પ્રમાણ
 મુતવ. નવને ચોંલે અષ્ટાદાન અને નિર્મિત કહે છે. માગનું નિર્મિત, ગોરાલ કે જેમાંથી દુર પેટા પાંચુ તેમજ
 દુધનું નિર્મિત મેઝવળ કે જેમાંથી દહીં પેટા થયું, તેમજ દહીંનું નિર્મિત રવંગો કે જેમાંથી માનવ પેટા થયું,
 તેમજ માગવળનું નિર્મિત પ્રપ્રિ કે જેમાંથી નીં પેટા થયું, તેમજ નેચાનું નિર્મિત ગુરુ કે જેમાંથી જ્ઞાન માસ થયું,
 તેમજ ર્ણાનું નિર્મિત પુરુષ, કે જેમાંથી મંતાન પેટા થયું. જે વસ્તુમાંથી વસ્તુ થાય તે અષ્ટાદાન અને જે વસ્તુ કાંઈ
 નિપજાવવામાં મળાય આપે તે નિર્મિત જાણ્યું. અમને ચોંલે ગુણ અને ગુણી તેનો વિભાવ નય પ્રમાણ મુતવ જાણ્યો.

અર્ણાઅગમે ચોંલે માગાન્ય અને વિદ્યોત મામાન્ય કહેનાં અનિ વ્યાપી અને વિદ્યોત કહેનાં વેત્ર. તે વારમાં
 દાગર્થી તે પંડગમાં દાગ મુર્ધા નય પ્રમાણ મુતવ સમજવું.

તાંત્રિકો ચોક્કસ મુશ્કેલી અને મોજના કુદરત મનાવ્યાનિ અને મોજના કુદરતો સંન્યા. મુશ્કેલીમાં વગરો
 ધોળો અને મોજનામાં પાને વગર નેમન કાગલ, પોપટ વિગેરે.

इत्थं सत्त्वमेव योगं उच्यते अत्र भगवाद् वदन्ता उन्मर्गया त्रण गुप्ति अने अपवादमां पांच मुसती जाणवी.

इत्थं भट्टारका अने भागवताया द्वाय नय प्रमाण मृजव समजवी. चासमे योग चार-अष्टासुयोग, १. कर-
जानु योग २. चरणानुयोग - दृष्ट्यानुयोग ३. इव रुथानुयोग करेनां संसारलु कथन अने तेनी विचि-
त्रता तथा पुन्य पापना व ४ नयत मज्जन पत्राती चोगरेनु कथन करीने जीवन धर्मेने विपे लुगाये
अने मृट वात ना जेस नय पयन वट पण अंगेन सा मानी मरजी उपर वधु घट्ट करे तेमज परमार्थ चीजो
नहीं कर इत्थं चरणानु योग इतना ज्ञावतु नयो धर्मनुतथा अणे लोकादिकनु वर्णन करवुं ते. जेस भगवंते
कस्मान्ज तेम वट चरणानु योग वदता धन्यु मा १३ नानामयकानु वर्णन करीने धर्मेने विपे जोडे. द्रव्यालु
योग वदता तत्त्वनु वर्णन करीने धर्मेने विपे जोडे स्वट्टव्य, सात नय, नव पदार्थ तथा पंचास्तिहाय आदि
मूल्य निधय नयनु इथन ३४ ने. एकयोगमां ज्ञागण्य द्वाय ते नय पमाण मुजव जाणवो.

एवै चार्वाक्या न्यायवादा मम भार्गवा नादा कृते छै, इयाद अस्ती १, इयादनास्ती २, इयाद अस्ती नास्ती ३, इयाद अत्यक्त ४, स्वाद अत्यक्त अस्ती ५, इयाद नास्ती अत्यक्त ६, इयाद अस्ती नास्ती

અવ્યક્ત ૭. દાંબે ઇચ્છાદ કરેલાનું કારણ એવું છે કે ચંસ્તુના અનેક ધર્મો છે અને એક ધર્મ કરેલાની કુળની માહિતી
 ધાય તે કોય ઘટાડવાને ચાસેને ઇચ્છાદપદની યોગના કરાવી પડે. એક સપર્મથી એક ચંસ્તુમાં સર્વ ધર્મોનાં જાંબે તે
 ઘટા કરી ઝનારવામાં આવે છે. ઘટામાં ચડાની કયં વીત નાસ્તી અથવા ચડાનો દુન, ગુણ, પંચાય, માનન, તે
 અવકાશ વિકાસરૂપ અવગદના. કાઢ તે આદિથી અનેક મુદ્દા માર તે અસ્તી (ગુણરંગાયની મામ્મો) । ઘટાનો
 ધર્મ ધર્મ સાપે મદા છે. જેમકે અમ્મી નાસ્તી. વડી ઘટાનું મદ કરેતાં કાટડાનાં દુન્ય છેત્ર કાઢ માવની નાસ્તી.
 વડી ઘટામાં વ્યક્તવ્યના વળ છે જેમકે ઇચરના કળે ધર્મ ધર્મો છે નો એક સત્તમો વ્યક્તવ્યનો કેવળ મરી ગુઢાગ.
 વડી ઘટામાં ઇચ્છાદ અસ્તી અવ્યક્તવ્યના કયં વીત અમ્મી અવ્યક્તવ્યના છે: કારણ કે ઘટામાં ઘટાનાં દુન્ય
 છેત્ર કાઢ માવની અસ્તી છે વળ ચારેની વ્યક્તવ્યના એક સને રોય નહીં ઘાટે અસ્તી અવ્યક્તવ્યના. વડી
 ઘટામાં ઇચ્છાદ નાસ્તી અવ્યક્તવ્યના કયં વીત નાસ્તી અવ્યક્તવ્યના છે જેમકે કાટડાનાં દુન્ય છેત્ર કાઢ માવની
 નાસ્તી છે વળ ચારેની વ્યક્તવ્યના છે. જેમકે મ્મ દ્રવ્યાદિકની અસ્તી છે અને વળ દ્રવ્યાદિકની નાસ્તી છે વળ
 વડેની વ્યક્તવ્યના એક મમામાં રોય નહીં નેમત કોઠ વધ કરે કે અને કરેલામાં વળ રોય છે કારણ કે ચંસ્તુ
 વળાંતન છે, ઉતાર-અનેકાંત છે નેના અનેક વધાર છે. ઇચ્છાદ વળાંત અને ઇચ્છાદ અનવળાંત નેના વળ ને માર
 છે સત્ય અને મિથ્યા. સત્ય કરેતાં ચંસ્તુ ને અપેક્ષા મદિન ગ્રામપનું વાર્ષીક મરિતાદન કરનાર, શ્રેતિસને સ્તરિ

पान-ध्यापयाम, विशुद्ध उपदेश, प्रयोग, अने कागण. हवे सयोपग्रह लब्धि कहतां ऐक्यीधी पंच्चदी मुग्धा पृथ्वाट कथा. एण समर्पित विना कथां गरज सर्ग नहि. मनुष्य जन्म अनन्ति खलत पाप्म्यो, तेमज लब्धि एण मठा. एतेन समर्पित विना कथां गरज सर्ग नहि.

विशुद्ध लब्धि कथना उपरनी मापश्री मळा तथा दान, श्रील, तप आदि अनेक प्रकारनी करणी करी एण समर्पित विना कथां गरज सर्ग नहि.

उपदेश लब्धि कथना खर दृश्य तथा नव पदार्थनी प्राप्ती धण. पाताने तथा बीजाने उपदेश करे, धर्म समर्पणे, एण समर्पित विना कथां गरज सर्ग नहि.

प्रयोग लब्धि कथना एर आशुभ्य कर्म कर्जाने मान कर्मनी स्थिति फक्त एक क्रोडाकोड रहे त्यारे. वरराग शुद्ध मज्जम ११७ एण समर्पित विना कथां गरज सर्ग नहि.

कापण लब्धि कथना तेना त्रण प्रकाश-अपूर्व कण, अर्प कण, अनीयति कण के जेनाधी निधे समर्पितना मासि आय.

हवे चार्वाकमे बोले वाद ३-ने १. यथास्थित वाद, २. विधितुं वाद, ३. चरितानुं वाद. यथास्थित वाद कहतां वस्तुनुं स्वल्प लेवुं होय तेनुं कहतुं एण ओखुं अधिकुं कहतुं नहि ते. विधितुं वाद कहतां साधु

શ્રાવક આદિની ધર્મ ક્રિયાની વિધિ કહેવી તે. વર્મિનાનું શબ્દ કહેતાં મહાન પુરુષોના ચરિત્રાદિક કહેના તે. પર્વતીમયે શોભે સમવાયના પાંચ મેટુ-કાઠ, સ્વભાવ, નિમિત્ત, પુર્ણાકાર, અને પૂર્વકર્મ ૫ પાંચ.

દુષ્ટે કાઠ કહેતાં સ્થિતિ શબ્દે ત્યારે મોક્ષ જાય. સ્વભાવ કહેતાં શ્રવણનું શોય તો મોક્ષ જાય. નિમિત્ત કહેતાં નિમિત્ત શોય તો સામગ્રી મટે ત્યારે મોક્ષે જાય. પુર્ણાકાર કહેતાં શુદ્ધ પરાક્રમ કોરે ત્યારે મોક્ષે જાય. પૂર્વ કર્મ કહેતાં પૂર્વ કર્મની સામગ્રી શોય તો મોક્ષે જાય. ૫ પર્વતીસ દ્વાર.

દયાદવાદની વિશેષ સમજણ કહે છે-સમર્થના માત્ર માંગા સ્યાદ અસ્તિ કહેતાં જીવ પોતાના, દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાઠ, માત્ર આશ્રી અસ્તી છે. ૧. દયાદ નાસ્તી કહેતાં જીવ વિના વીજા પાંચ દ્રવ્યની દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાઠ આવની જીવમાં નાસ્તી છે. ૨. દયાદ અસ્તી નાસ્તી કહેતાં જીવમાં જીવ, દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર કાઠ માત્ર અસ્તીપણે છે અને વીજા પાંચ દ્રવ્યના દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાઠ, માત્ર નાસ્તીપણે છે તે એક સમયે રહ્યા છે. ૩. દયાદ વ્યક્ત કહેતાં જીવમાં પોતાના દ્રવ્યાદિક અસ્તિપણે રહ્યા છે અને પરના નાસ્તીપણે એક સમયે રહ્યા છે. તેનું વર્ણન વચન દ્વાર કહેતાં અસંખ્યાતા સમય લાગે છે માટે એક સમયે કહેવાય નહિ. ૪. સ્યાદ નાસ્તી અવ્યક્ત કહેતાં જીવમાં પોતાના દ્રવ્ય ક્ષેત્ર, કાઠ, માત્ર લે અસ્તીપણે રહ્યા છે તેનું વર્ણન એક સમયમાં કરી ન શકાય. ૫. સ્યાદ અસ્તીનાસ્તી અવ્યક્ત કહેતાં જીવમાં પણ દ્રવ્યાદિક નાસ્તીપણે રહ્યા છે, તેનું

વર્ણન એક મધ્યમાં કરી ન શકાય. ૬. સ્યાદ અસ્તિવાસ્ત્વી યુગપત અવ્યક્તવપ્ત્તા કહેતાં જીવમાં પોતાના અને પરનાં દ્રવ્યોદિક અસ્તિનાસ્તીપણે રહ્યા છે તેનું યુગ પત વર્ણવ ન કરી શકાય તે. ૭.

દુષે ધાંગો-૧, આંક-૧૧૧ સ્યાદવાદ શેરીષ કરી એન ધર્મને જાણે નહિ, આદર નહિ પાઠે નહિ તે એકાંત મિથ્યાત્વ જીવ.

ધાંગો વીસો આંક-૧૧૨ જાણે નહિ, આદર નહિ, પાઠે છે તે નાપસાદિક પિથ્યાત્વ.
 ધાંગો થીસો આંક-૧૨૧ જાણે નહિ, આદર છે પણ પાઠે નહિ તે દ્રવ્યસ્વીની જતી આદિક.
 ધાંગો ચોથો આંક-૧૨૨ જાણે નહિ પણ આદર છે અને પાઠે છે તે અમધ્યાદિક.
 ધાંગો પાંચમો આંક-૨૧૧ જાણે છે પણ આદર નહિ, પાઠે નહિ તે સર્ગીકાદિક સમદષ્ટિ.
 ધાંગો છઠો આંક-૨૧૨ જાણે છે, આદર નહિ પણ પાઠે છે તે અનુતર વિમાનના દેવતા.
 ધાંગો સાતમાં આંક-૨૨૧ જાણે છે આદર છે પણ પાઠે નહિ તે સ્વસ્વીની સાધુ જે ઘરદામાંદા રાંગી વગેરે.
 ધાંગો આઠમાં આંક ૨૨૨ જાણે છે, આદર છે, અને પાઠે પણ છે તે સ્વસ્વીની સાધુ ચાર મીર્થ જાણવા.

॥ હિત શ્રી પ્રમાણ નયનો થોકડા સંપૂર્ણ ॥

॥ अथ श्री पांच सुमति त्रण गुप्तिनो थोकडो ॥

श्री उत्तराच्ययन सूत्रमां अध्ययन २४ मे पांच सुमति, त्रण गुप्तिनो अधिकार क्यो तेमां पांच सुमतिनां
नाम कहें छे—इरिया सुमती १, भाषा सुमति २, एषणा सुमति ३, आयाणमंडमन निलेवणा सुमति ४,
उचारपासवणवेलजल संघाण परीठावणीया सुमति ५, त्रण गुप्तिनो नाम कहें छे—पन गुप्ती १, वचन
गुप्ती २, क्राय गुप्ती ३, ए आठ मवचन पातानां नाम त्राणवां. इवे तेना वे भेद कहें छे. प्रथम पांच
सुमति तेमां पेंसी इरीया सुमतिना पांच भेद—ते आलंबन १, काल २, मास ३, नयणा ४, गुण ५,
तेमां आलंबनना त्रण भेद—ज्ञान १, दर्शन, २, चारित्र ३. इवे काल ते चालवानो काल त्रिस. १, मास
ते कूपंथ वनिने चालवुं २. इवे नयणाना चार भेद द्रव्यधी १, स्नेयधी २, कालधी ३, भावधी ४,
तेमां द्रव्यधी दृष्टि ए जाईने चालवुं १ स्नेयधी धोंसरा ममाणे जोहने चालवुं. २, कालधी दीस ते जाईने
चालवुं अने रात्रीए पुंजीने चालवुं ३, भावधी उपयोग सहित दय बोल वनिने चालवुं ए दय बोल कहें छे.
वायणा १, पृष्ठणा २, परिजटणा ३, धमकहा ४, अणुपहा ५, दण्ड ६, ह्य ७, रस ८, मंथ ९, परम

काळ थकी ३, भाव थकी ४, गुण थकी ५, ए पांच नेमां द्रव्यथी भेट उपगमण जननाए जेवा, जलनाए मुकवां नया पर्याद्रा उपरांत उपगमण न राखवां. १, क्षेत्र थकी चारसंख्यां न राखवां अगचा शुद्धयने घेर न मुकवां. २, काळ थकी उपयोग सर्हीत पडीनेहेण करवुं. ३, भाव थकी रागद्वेष गहीत मांगण्यां. ४, गुण थकी निर्जेरानो हेतु. ५, ए चोथी सुयती जाणची.

हये पांचयो उचार पासवण तेल जल संयाण परीठावणया सुयतीनां पांच भेट ते द्रव्यथी १, क्षेत्रथी २, काळथी ३, भावथी ४, गुणथी ५. ए पांच भेट तेमां द्रव्यथी दस बोळ वर्तीने परठवुं ते १०. मोळ फट छे. कांय आचे नहि देग्ले नहि त्यां परठवुं. १, पोताना जीवनी नथा पर जीवनी घाव न थाय. त्यां परठवुं. २, उंची नीची भूमिका न होय त्यां परठवुं. ३, पोळी भूमिका न होय त्यां परठवुं. ४, जलन्य ४ आंगळ इढी अनेच भूमिका होय त्यां परठवुं. ५, जलन्य एक हाय त्यांची परोळी अनेच सुमिरा होय त्यां परठवुं. ६, पांढा काळनी अर्चीच भूमिका न होय त्यां परठवुं. ७, पोताना स्थानरुपी वेगळे परठवुं. ८, उंदर प्रमुखना दस न होय त्यां परठवुं. ९, लीज्योतगी नथा बीज तथा अस जीव न होय त्यां परठवुं. १०, ए दस बोळ वर्तीने परठवुं. १, क्षेत्र थकी शुद्धयने आंगणे न परठवुं. २, काळ थकी दिवसे गेल्ली गलेली जग्याए रात्रीए परठवुं. ३, भाव थकी ज्ञानां आवसीयाए आवसीयाए कडेचुं अने स्थानरुपां येमनां निस्सर्गी

નિસ્સર્ગી કહેવું. ૪, ગુણ થકી નિર્મરાનો રેતુ ૯ પાંચ સુધી ફર્યા.

એ વ્રજ ગુપ્તિના મેદ કહે છે—પત્ર ગુપ્તિ. ૧, વચન ગુપ્તિ. ૨, કાવ્ય ગુપ્તિ. ૩, ૯ વ્રજે ગુપ્તિના પાંચ મેદ છે તે કહે છે—દ્રવ્યથી. ૧, શ્રેયથી. ૨, કાલ્પથી. ૩, ભાવથી. ૪, ગુણથી. ૫, ૯ પાંચ મેદ તેમાં દ્રવ્યથી વત્ત, વચન, કાવ્યાના સારંથ, સમારંથ અને આરંથ તેમાં સારંથ કહેતાં ૯ મેદ તો ઠીક એમ ન ચીતે, સમારંથ કહેતાં એને કોર માર તો ઠીક એમ ન ચીતે, આરંથ કહેતાં મું એને મારં એમ ન ચીતે, ૯ મનના વ્રજ, એમ વચનના વ્રજ, એમ કાવ્યાના વ્રજ એવં નવ મેદ જાણવા. શ્રેયથી જ્યાં વિચરે ત્યાં લપલી લીના વર્જવી, કાલ્પથી મેદે ત્યાં તુષી, ભાવથી ઉપયાંગ સહીત, ગુણ થકી નિર્મરાનો રેતુ.

॥ इति श्री पांच मुपति व्रज गुप्तिनी भोक्तो संपूर्णः ॥

॥ अथ श्री त्रण जात्रिकानो थोकडो.

श्री वीर भगवाने गौतमस्वामि पूछता हवा के, हे भगवान ! त्रात्रिका कउनो प्रकार करी छै ? भगवान कहे हे गौतम ! जात्रिका त्रण प्रकारनी करी छै ते संपत्क—१. कर्म जागरण, २. अथम जागरण, ३. सुदसु जागरण, तेमां प्रथम धर्म जागरणना चारें भेद—१. आचार धर्म, २. क्रिया धर्म, ३. कथा धर्म, ४ स्वभाव धर्म.

तेमां प्रथम आचार धर्मना पांच भेद—१. ज्ञानाचार, २. दर्शनाचार, ३. चारिप्राचार, ४. तपाचार, ५. वीर्याचार. तेमां ज्ञानाचारना ८ भेद, दर्शनाचारना ८ भेद, चारिप्राचारना ८ भेद, तपाचारना १२ भेद, वीर्याचारना ३ भेद. ए रीते ३९ पया. एते तेनो विस्तार करे छै.

ज्ञानाचारना ८ भेदः—१. ज्ञान भणवाने बलते ज्ञान, भणवुं, २. ज्ञान सेवा विनय करवो, ३. ज्ञाननु बहमान करवुं. ४. ज्ञान भणतां यथाव्रक्ति तप करवो. ५. अर्थ तथा गुरुने गोपयवा नहि, ६. असर शुद्ध, ७. अर्थ शुद्ध, ८ असर अर्थ बसे शुद्ध भणे.

द्वेष्टनाचारना ८ भेदः—१. जैन धर्ममा शंकागहितपणं, २. पाखंड धर्मनी चांछा रहित, ३. करणीना फट्ठने संदेसगहितपणं, ४. पाखंडीना आटंवर देव्या संझाय नहि, ५. स्वधर्मनी प्रशंसा करे, ६. धर्मधी पड-
ताने भिय वरे, ७. स्वधर्मनी भक्ति करे, ८. जैनधर्मेने अनेक गीते दीपाये—कृष्ण, श्रृणीकनी पेरें.

वारिधाचारना ८ भेदः—१. ह्यांमुमनि, २. भाषामुमनि, ३. ण्णामुमनि, ४. आयाणभंड मा निलेयणा मुमनि, ५. उचारणामण्णमन्त्र, ६. संघाण परिधावणीआ मुमनि, ६ मन गुप्ती, ७ वचन गुप्ती, ८ काय गुप्ती.
तपाचारना चार भेदः—एव वास, अने एव अभ्यंतर, ए चार.

एव वास तपना नाव वट्ठेः—१. अणमण. २. उणोदगी, ३. वृत्ति संक्षेप, ४. एस वरिस्सिण, ५. काय वल्लेज, ६. इंदिय मत्तिसम्लानना. ए छ.

अभ्यंतर तपना एव भेदः—१. प्रायश्चित्त, २. विनय, ३. वेधायथ, ४. सज्जाय, ५. ध्यान, ६. कायोंत्सर्ग एव कुल चार भेद तपाचारना जाणवां तेमां इहलोक परमोक्कना मुक्कनी चांछा रहित तप करे, अथवा आ-
जीर्वाका रहित तप करे ए तपना चार अचार जाणवा.

वार्थाचारना अण भेदः—१. चळ, वीर्य, धर्म काममां गोपये नहि, २. पूर्वोक्त ३६ योत्तमां उचय करे,
३. शक्ति अनुमारे काम करे. एवं ३९ भेद आचार धर्मनां कसा.

एवे वीओ त्रिया धर्म तेना मीचिरे भेदना नामः—चार प्रकारे सिट विस्तारि ४, सत्त मयनि. ५, चार

નગરની ખાતના. ૧૨, માર્ગની તાર પટ્ટીયા ૧૨, પાંચ ઈંદ્રિયો નિગોચ. ૫, પર્ણીમ મરુગર્મી પડીલેહ્યા. ૨૫, યજ્ઞ ગુમિ. ૩, તાર અધિગટ. ૪, પત્રે ૭૦.

તે પ્રીતો દયા પર્ય તેના આઠ એવના નામ કહે છે:—૧. પ્રથમ સ્વદયા તે પોતાના આત્માને વાચી રહતે, ૨. ૫૨ દયા તે રીજા જીવની રક્ષા કરતી તે, ૩. કૃપ્ય દયા તે દેહાત્મક દયા પાંડે તે, અથવા અપ્યથી જીવની રક્ષા કરતી તે, અથવા કૃત્ત આચારે દયા પાંડે તે, ૪. ભાવ દયા તે જ્ઞાનના જોને કરીને જીવને જીવાન્યા જાણીને તે ઉપર અનુકંપા લાવી તેનો જીવ ધનાચ્ચો તે, ૫. સંયોગ દયા તે જેવી શ્રાવરુને દયા પાઠવાનો કરી છે તે માનવે તે યજ્ઞનાં અનેક કામકાજ કરનાં જનના રાત્રી તે, ૬. નિધ દયા તે મારણા આત્માને કર્મચંચી છોટાચંચો તેનો મુશ્કામો પ છે કે પુત્રગત્ત પરવત્ત છે તેના ઉપરથી મમતા ઉતારીને તેનો પરીચય છોડીને જાણના આત્માના ગુણમાં રમણ કરતું, જીવનું કર્મ રસીન શુદ્ધ સ્વરૂપ મગટ કરતું તે નિધ દયા ચૌદયા ગુણમ્યાનને અંતે મંપુળ લામે, ૭. સ્વરૂપ દયા તે કોડ જીવને મારવાને માયે પહેલાં તે જીવને મારી મીને પ્વગાયે અને ઝગીરે માનો કરે મારસંપાક તે ૫ દયા ડરથી દેલાવ માત્ર છે પરંતુ પાઠઢ્યી તે જીવને માત્રના પર્ગિણાપ છે તે ઉત્તરાધ્યયન મૂત્રના સાત્ત્વા અથયને ચોરુદાના અધિકારથી સમજતું ૮. અનુચંચ દયા તે જીવને ત્રામ પપાંદે પણ અંતરથી તેને સાના દેવાનો કાર્યો છે તે. જેમકે, માતા પુત્રને મોગ પટાદવાને અર્થે કટનું પ્રોપચ પાગ પણ અંતરથી તેનું થતું ચઢાય છે તથા જેમ યોના પુત્રને મઢી પ્રીત્વા-

મળ પ્રાપ્તિ માટે સ્વસ્થતા થવું, માટે વળ પ્રાપ્તિ તેના ગુણ વચાવવા માટે ખલું જહાય છે.

આથી સ્વસ્થતા થવું જોઈએ. તે જો વસ્તુ જોઈ અથવા પ્રજોઈ તેના જે પ્રણિત છે તેના જે ખેદ:-તેમાં તર હાટ સ્વસ્થતા થવું. અને જો જોઈ સજાગથી પ્રજાટ વળતો છે તે પ્રજાને વિષય કપાયના સંજોગથી વિ-
ભાવના થાય. તે જો જોઈ અને પુટગટને વિભાવ છે તેને તર કર્મને જોઈ આવળા જ્ઞાનાદિક ગુણમાં રમણ
જર તે સ્વસ્થતા થવું અને પુટગટના તર વળે તર માંડ તર વે કમસમાં રમણ થાય તે. પુટગલનો શુદ્ધ
સ્વસ્થતા થવું જાણ. તે મિત્રાગ વોજા ચાર દ્રવ્યમાં સ્વસ્થતા થવું છે. વળ વિભાવ થવું નથી તે સ્વલગ ગુણ,
મિત્ર ગુણ, અમર ગુણ વળતો ગુણ. તે વળતોના સ્વસ્થતાને છાંદના નથી તે માટે શુદ્ધ સ્વસ્થતા થવું છે.
તે વળ પ્રજાગના થવું જાણના થવું. તે વળ જોઈ અર્થ જાણના કરું છે તે સંસારમાં થવું કુટુંબ પરિવારનો
મજાગ સંજોગના તેને હાટ જાગવાદિક નુ કરવું. તેના રજા કરવી, તેના ઉપર દ્રષ્ટિ રાલવી તે અર્થ
જાણના જાણવી. જોજા મટગ જાણના થવું છે. તે મુ કરતાં થવું. તમુ કરતાં જાણના, તે જાણના
પ્રજાગને માય છે. તેમજે મમર, જ્ઞાન, તરજન, સર્જન અને કુટુંબાદિક તથા વિષય કપાયને સ્વોટા જાણે છે.
તેજાથી નિકળ્યાં છે. એટલે વાસ્થા ઉદાર્માનને મંદ છે, વળ વળતો જોઈ છે, તે મુદતુ જાગ્રિકા જાણવી.

॥ ઇતિ થી વળ જાણના થાંકરા મંપૂં. ॥

॥ अथ श्री छक्कायना भवनो योक्को. ॥

श्री गौतम स्वामि वीर भगवानने वंदना नमस्कार करी पूछना हवा कै, हे भगवान ! छक्कायना जीव अंतर मुहूर्तमा केदुआ भव करे ?

वीर भगवाने कहुं हे गौतम ! पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायरो ए जग्न्य एक भव करे, उत्कृष्टा चार हजार आठसैं चौबीस भव एक अंतर मुहूर्तमा करे. अने वनस्पतिना ये भेद ते प्रत्येक अने साधारण. हे प्रत्येक जग्न्य एक भव उत्कृष्टा चारवीस हजार भव करे अने साधारण जग्न्य एक भव अने उत्कृष्टा वांसठ. हजार पांचसैं छत्रीस भव करे. ये इंद्रिय जग्न्य एक भव अने उत्कृष्टा असी भव करे. तैर्द्रिय जग्न्य एक भव अने उत्कृष्टा साठ भव करे. चौरैद्रिय जग्न्य एक भव अने उत्कृष्टा चारवीस भव करे. अगंक्षी नियन जग्न्य एक भव अने उत्कृष्टा चौबीस भव करे. संक्षी नियव अने संक्षी मनुष्य जग्न्य अने उत्कृष्टा एक भव करे.

॥ इति श्री छक्कायना भवनो योक्को संपूर्ण. ॥

परिग्रह जोषार्थी. ३, परिग्रहर्त्ता चित्तवणा करवायी ४. ए चार. ह्ये तेनो अन्य पद्वत्त न्हवे क्ते:-

मायायां—सर्वथी थोडी मथुन संज्ञा तेथी आहार संज्ञा संख्यात गुणी तेथी गच्छिद मंज्ञा संख्यात गुणी तेथी भय संज्ञा संख्यात गुणी.

निर्धत्तमां मेमाभी—सर्वथी थोडी परिग्रह संज्ञा तेथी मथुन संज्ञा संख्यात गुणी तेथी भय संज्ञा संख्यात गुणी तेथी आहार संज्ञा संख्यात गुणी.

मनुष्यमां भयायी—सर्वथी थोडी भय संज्ञा तेथी आहार संज्ञा संख्यात गुणी तेथी परिग्रह संज्ञा संख्यात गुणी तेथी मथुन संज्ञा संख्यात गुणी.

देवतामां अपयी—सर्वथी थोडी आहार संज्ञा तेथी भय संज्ञा संख्यात गुणी तेथी मथुन संज्ञा संख्यात गुणी तेथी परिग्रह संज्ञा संख्यात गुणी.

॥ इति श्री मंज्ञा पद्वत्तो थोफदो संपूर्ण. ॥

૨૦૮ થાય. ચાર કાઢના, એક દ્રવ્યનો, એક લેવનો એમ કુલ ત્રણચોણ, તેના સુતર વીંચાં ચોલ કહે છે—
 પુંદા ગીનંતો. ૧. અનુક્રા ગીનંતો. ૨. અનંતર ઝગાડા ગીનંતો. ૩. મૂઠ્ઠમ ગીનંતો. ૪. ચાદર ગીનંતો. ૫. માદકા
 ગીનંતો. ૬. એતુકા ગીનંતો. ૭. મધ્યકા ગીનંતો. ૮. હથેલીકા ગીનંતો. ૯. અષોડીકા ગીનંતો. ૧૦,
 ઘોઝીડીકા ગીનંતો. ૧૧. નાંચમા છ દીસો ગીનંતો. ૧૨, અનુપૂર્વિકા ગીનંતો. ૧૩, સચિયંકા ગીનંતો. ૧૪,
 નાંગચિપચકા ગીનંતો. ૧૫, ખીનાકા ગીનંતો. ૧૬, અખીનાકા ગીનંતો. ૧૭, એમ કુલ પચે ઓગળવાનીસ
 ખાતાર્ય ગ્રહણ કરે ત્યારે માયા ચોન્દાચ. દીના કરેતાં છપ દીનાનાં પુદ્ગલ ગ્રહણ કરે ત્યારે માયા ચોન્દાચ.
 ૮. તિથિતિ તપન્ય એક સમયની ઉન્ક્રુષ્ટિ અંતર મુહર્તેની. ૯, અંતર તપન્ય અંતર મુહર્તેનું હરકુષ્ટુ અનંતા કાલનું.
 ૧૦. ગ્રહણ નિર્મળ કરેતાં કાયાના જાંગથી ગ્રહે, માયાના જોગથી મૂકે.

ત્યં મૂકે કરેતાં વહેને સમે તે વીંચે સમે લેદ મૂકે પ્રીલે સમે લેવે મૂકે જાચ્ છેલ્લે સમે મૂકે ૧૧, કારણ
 કરેતાં સન્ય અને લ્યવહાર માયાને જ્ઞાનાર્ણવનો સયોપશ્ય. માયાનો જોગ અસત્ય અને મિથ માયાને જ્ઞાનાર્-
 ણિય લ્યયોપદામ અને મોહર્નાયનાં ઉદય ૧૨. એદ પાત્ર-લંદા, પદતર, ચુરણ, અનુતરડીઆ, ઉકરડીઆ પાંચ
 ૧૩. ત્યં અન્ય વદન્ય કહે છે. મર્વણી યોડા સત્યમાસી તેથી મીથ માયી સંસ્થાતગુણ, તેથી અસત્ય માયી
 અમંસ્થાતગુણ તેથી વહેવારમાયી અમંસ્થાતગુણ. ૧૪ પર્યાપ્તિ અપર્યાપ્તિ કહેતાં સત્ય અને અસત્ય ૫ માયા

પર્યાપ્તિ. ૧૦. પોંચ એને વહેવાર ૭ જે ભાષા અપર્યાપ્તિ. હવે સત્ય ભાષાના દ્વય ચોલ કહે છે-૧ જળદયઃ
 મન્ચે વરતા. ૨. પૂજા ત્ર્યંકો ગર્ભથી પોંચ માને. ૩ મયવાય મન્ચે કહેતાં વરસાદથી યજ્ઞાં કામ નીયને, ૩ નામ
 મજા કરતા માન્યતાન્ય નામ પ્રાચ્ય. ૪ દ્રવણા મન્ચે કહેતાં અદ્ધી ભારથી યજ્ઞ મુધીની સ્થાપના કરવી તે.
 ૫. ૬૨ મન્ચે વરતા મેય. ૬ રામન પ્રાદિક. ૬ પાંદ્ર મન્ચે કહેતાં ગાદુકારની અપેક્ષા દારિદ્રી, ૭ જોગ સચે
 વરતા ત્વરવાથી ત્વરીયા. ૮. ૭૩ ઉપમા મન્ચે કહેતાં તેના ચાર મેદ. ૧. છતી વસ્તુને છતી ઉપમા. જેમકે-
 પદમનામ તીર્થસ્થ મદાવાગ મ્યામાં જેવા ધણે. ૨. છતી વસ્તુને અછતી ઉપમા. જેમકે-વલનો કુતો.
 કાટપ મેયોં નયો. મરના નયો. મરડો પણ તીર. ૩. અછતી વસ્તુને છતી ઉપમા
 જેમકે દુદા ॥ વાંપટ પાન ત્વરતા. તસ્મિં કુંપત્તીઆ; અમ વીતી તમ વીતશે, ધીરી વાપડીઆ. પાન
 ત્વરતા ભમ કદ. મુખો તમ્વર વનમય; શ્રવણ વીણુદે કવ મીલે, દુર પહેલે જાય. તથ તસ્વર ઉચ્ચ વીયો,
 મુનો પત્ર મૃજ ચાત: શ્રમ પુર મયો મન ૧. ૭૪. આવત ૭૪ જાન. ઇત્યાદિક અછતી વસ્તુને છતી ઉપમા
 જાણવો. ૪. અછતી વસ્તુને અછતી ઉપમા. જેમકે-પોડાનાં ગ્રીંગદાં મધેદાં જેવાં, મધેદાનાં 'દીંગદાં
 પોડા જેવા. ૫. વહેવાર મન્ચે કહેતાં નિશ્ચયા નેત્ર કહે છે, છતાં વહેવારમાં દીવો વહે છે. નિશ્ચયાં પાણી ચૂર
 છે, પણ વહેવારમાં નેવાં ચૂર છે એમ કહે છે. ૧૦. ઉપમા સરને કહેતાં વગેરો ધોળો, હવે અસત્ય ભાષાના

નથી માટે સમર્પીતના પદવાથી ગ્રાંથાદાન પામે તે પણ નથી અને મિત્ર દ્રષ્ટિને અમારે મિત્ર ગુણડાનું પણ નથી
 દાલે ગુણડાના જે લાભે-પહેલું ને ચોખું.

૩. પ્રશ્ન—અગીઆરમા, શારદા દેવચ્છેકના દેવનાને ભોગની દુચ્છા થાય તે ચારે તેની દેવી પહેલા દેવ-
 લોકે રહે છે તો તે કેમ જાણે લે સ્વામીને ભોગની દુચ્છા થઈ છે ?

ઉત્તર—દેવાંગનાને જાણવા માટે ડુંચું અવશીજ્ઞાન નથી, પણ પ્રાસન કંપન, નેણ, સરોરમાં ચિન્હ પ્રાપ્ત
 તે ચારે મતીના ઉપયોગથી જાણે લે ભોગની અધિભાગ દેવને છે, ને ચારે દેવીને પણ ભોગની દુચ્છા થાય, તે
 ઉપર નાગરચેલના પાનનું દ્રણંત કહે છે—જેમ નાગરચેલના પાન તોઈને પાંચસો ગાઝ મુખી મ્હા જાય, પછી
 તે નાગરચેલના છોદને કાંઈ દાહ કે ફીમ પદવાથી કુમઝી જાય તે ચારે તેજ નાગરચેલની તુટેલાં પાન પાંચસો
 ગાઝ ઉપર પણ તરત કુમઝાઈ જાય. તેમકે તેને એવો સ્નેહ છે. તેમ દેવાંગના પહેલે દેવલોકે, અને જેવ ચારમે
 દેવલોકે હોય છે પણ તેને સ્નેહ એવો છે તેથી જાણે.

૪. પ્રશ્ન—કીલ્તિપી દેવના ચારે જાતિમાં હોય, કે એક વેમાર્નિકમાં ?

ઉત્તર—કીલ્તિપી દેવ ચારે જાતિમાં હોય. શ્રી મગવતી મૂવમાં કીલ્તિપી દેવનું પ્રજનું પ્રગન્ય પ્રવન—
 પતિમાં, રતકુટું, છદ્ધા લંતક દેવલોક મુખી કયું છે. ૫ લેલે ચારે જાતિમાં હોય અને ઘણી કરગીના ઘણી

ગત નાંચને વચ્ચે તો કંઈ સહિત ઝીંચને ધર્મ ત્યાગે પણ કર્મ કર્મ (સિદ્ધતા ઝીંચને) કર્મ છાગે નહિ.

૧૫ પ્રશ્ન:—નીર્થકર નામકર્મ ઝીંચ ઝીંચે થયે છટ્ઠે આગને ઝીંચે થયે થયે છે, અને તીર્થકર નામ-
કર્મની મિથની તો ઝીંચે ઝીંચે ઝીંચે માગેમિથની કરેલ છે તેનું કારણ શું ?

ઉત્તર:—પંચો ઝીંચેઝીંચે ઝીંચે ઝીંચે નીર્થકર નામકર્મ થાય થાય થાય થાય.

૧૬ પ્રશ્ન:—પણુ વચ્ચે ઝીંચ કરે, તો પાંચમો ધનુષ્યની કાયાવાનો ત્યાગ ઝીંચને રૂપ કરે, તે
પુદ્ગલ ઝીંચેઝીંચે તે કે નહિ. અથવા તો કંઈવા જેવડા ઝીંચા તતુ તેનું રૂપ કરે તો તે પુદ્ગલ લોકમાં
ચિત્તની નાંચે કે કંઈ ?

ઉત્તર:—પુદ્ગલ તે પણ નહિ તેમ ચિત્તની નાંચે પણ નહિ; પણ પુદ્ગલ વચ્ચેઝીંચે અથવા ઝીંચે-
ચીંચે નહિ ર છે.

૧૭ પ્રશ્ન:—૨જ પ્રકારનાં પુદ્ગલ કર્યાં-૧. ચીંચા, ૨. ઝીંચા, ૩. ઝીંચા. તે કેને કહીય ?

ઉત્તર:—ચીંચા તે ચીંચાની મેંચે થાય અને ચીંચરાય (ચાંચની માફક), ઝીંચા તે ચીંચ રહિત કહેય,
ઝીંચા તે તે ચીંચે ઝીંચે ઝીંચે છે તે ઝીંચા પુદ્ગલ કહીય.

૧૮ પ્રશ્ન:—૧લી ઝીંચાળથૂયા છટ્ઠે શું ?

ઉત્તર:—દેવાધિપ્ત દાટ નહિ પણ કુંતી મુન્દે પૃથ્વી, અને આવળ શબ્દે દાટ પડેલે કુંતીપતિ રાજાનું દાટ સમજવું.

૧૯ મશ્ન:—ધી કાના મૂંઘમાં કુળને ચર્ચાસ દગાર સ્ત્રીઓ કહી, અને અંતગાદ મૂંઘમાં સોઝ દગાર સ્ત્રીઓ કહી તેનું કારણ શું ?

ઉત્તર:—માંઝ દગાર કહી તે માંઝા રાજાની કન્યા સમજવી, અને ચર્ચાસ દગાર કહી તે કુણ નાની મોટી સર્વે સ્ત્રીઓ સમજવી. તે ઘનને વાત સાચી છે.

૨૦ મશ્ન:—રણાદેવીને અધિકાર મૂંઘાણ ચડાવેલ પુરુષે સેલકજાસની વાત જીનરસ અને જીનપાળને કહી, તે સેલકજાસની તેને ધી સ્વચર ?

ઉત્તર:—પમ કહેવાય છે કે, સૂઝીણ ચડાવેલ પુરુષ પ્રથમ શ્રાવક હતો, અને સિદ્ધાંત સાંખ્યવાદી તે જાણનો હતો.

૨૧ મશ્ન:—ધાનર્કસિંહ કર્પાંલ વામુદેવે વ્યાખ્યાનમાં કુળના ઝંવનો શબ્દ સાંખ્યો તે કદ વલનનો ?

ઉત્તર:—કુળે સંગ્રમ કરાની વલને ઝંવનો શબ્દ કર્યો હતો. તે વલનનો શબ્દ કર્પાંલ વામુદેવે સાંખ્યો હતો, પણ સમુદ્ર ઝંવળો નતી વલનનો નહિ.

२० प्रश्नः—यग्यिण्या निर्देशाय के नहि ?

उत्तरः यग्यिण्ड नव दशमनो कहेल्ले. तेपां अन्न चमदि एण पग्यिह छे. ते पंग महावतता पालण-
हाने देवां टापडाप निर्देश कहेल्ले छे. क्यो ज्ञाना मूत्र, अध्ययन पांचमे कृष्ण चायुदेवे पडह चगडाव्यो के ले
यावत्ता दूय भेगी दीक्षा ले लेने मागे देवु होय ने आपुं अने तेनां मज्जनने पाल्ले, ए समाणे पडह संधिल्लो
एक हजार पुरुष नीकल्या. ए काम पग्यिह आर्थीज छे.

२३ प्रश्नः—नाभिगजा जुगन्ध्यानी भेन कोण ?

उत्तरः मप्रमां मुच्यन्ते नभो एण श्रेयसां “ मास्तेवा ” कहेवाय छे.

२४ प्रश्नः—छ कौटील्य सामायिकनां पचत्वाण कयो, एण मन वचन अने कायातुं उक्ताणुं न होय तो
प्रत्येकनो त्रोप त्यागे के नहि ?

उत्तरः—सामायिकमां त्रोगता चपळ्यणाथी मनार्द्रिह मतांदा चादिर जाय, ने वत्तने ज्ञान अंशुज्या
निश्चयेन पन देसाजे त्यागे नो चहार नीकलेला मननो अनिचार त्यागे, ने आलोयणाथी मुद धाय, एण व्रत
धामि नहि, अने ज्ञान मयजण चिना पचत्वाण ते दुपचत्वाण कहेल्ले छे.

२५ प्रश्नः—विश्वान गुणत्राणो कयो ने विध्यान्तपां ओ गुण छे ?

ઉત્તર:—ગુણટાણા શબ્દ મૂલમાં નથી, પણ શ્રી સમવાયોગ સૂત્રમાં “ કિષ્કિન્ધિસોદી ભગ્નં ચડ દત્ત
 નીવ ટાણા વળત્તા ” વગેરે વાક્યો છે તે માટે વિદ્યાત્વમાં કયા કર્મની વિશુદ્ધિ હોય ? મૂલ જીવના ત્રણ
 ભાવ છે તે ઉદય, સયોપન્યસ, અને પ્રણામિદ, તેમાં જગત્તવાસી સૌનો જ્ઞેદિ આદિકર્મને સયોપન્યસ છે, તેને કરી
 દિદિ વિપયંતુ જ્ઞાન છે તે માટે કિષ્કિન્ધિસોદી કરોયે.

૨૬ પ્રશ્ન—ગુણટાણા બ્રાહ્મના કેટલા, અને પ્રમાણના કેટલા ?

ઉત્તર:—૧--૪--૫--૬--૧૩ ૫ પાંચ બ્રાહ્મના અને ૨--૩--૭--૮--૯--૧૦--૧૧--૧૨--૧૩--૧૪--૧૫ નવ

બ્રાહ્મના છે.

૨૭ પ્રશ્ન—તૈદ્ધ્યાન કેટલા ગુણટાણા મુખા હોય ?

ઉત્તર:—પ્રતિ પાંદુવા મદ્દ પગ્ગિણામ (માટા) તો પહેલે ગુણટાણેજ હોય, અને કાર્ય વિશેષે ૪-૫ મે

જટાણે પણ હોય તે ધરુણનાગ નતુત્રાં. ધ્રુણિદ, કૃષ્ણાદિને સંપ્રામ કલ્પતે હતા.

૨૮ પ્રશ્ન:—જટ્તર નિર્વચ જાતિસમ્પન્થી શ્રાવક ધર્મના સામાયિક, પોપા જટ્તમાં રહી યેલી

શકે ?

—પોતાના નગેરની ચપલતા રોકે અને જટ્તમાં રહેવું તે તો જટ્તજોની તેની છે પણ ચપલતા રોકે.

જેમ કોઈ માણસ માદામાં વેઠો ચાલ્લે માંડે એકામણું કરે તો થાય, પણ માદામાં ઉઠી ઉઠો ન થાય. પણ પપ્પજતા રોકે તેમ નહીં જીવે જલ્લાં કાયાની ચપલના રોકી પોષાદિક કરે.

૨૯ મશ્ન:—જોયે ગુણઠાણે પચ્ચલાણ હોય કે નહિ ?

જવાબ:—દ્રવરૂપ તપ મો નથી, પણ કર્મ નિર્જરા હેતુ અભિગ્રહરૂપ તપ છે. જેમ મહાવીર સ્વામીએ મે વર્ષે ગુહસ્થાશ્રમ ધર્મે રહી દ્રવ્યચર્ય તથા રાત્રી યોજનનો અભિગ્રહરૂપ ત્યાગ કર્યો તથા જોયા ગુણઠાણાલા ધર્મની શાસત્યતા કરે તે પણ નિર્જરાનો હેતુ જાણવો.

૩૦ મશ્ન:—જોયા ગુણઠાણાલા ઉત્કૃષ્ટા ચારમા નેવેદ્યક મુખી ત્રાય તે શ્રી કર્ણીથી ?

જવાબ:—માઠાં કાર્ય બ્યોક વિરુદ્ધ ન કરે, તેણે કરી માઠો ધંધ ન વડે તથા ધર્મે દલાલી કરે, જેન ધર્મે રીપાધે, સ્વધર્મિને સદ્ગત્ય કરે, દન્યાદિ ઉત્તમ કર્ણીથી જાય.

૩૧ મશ્ન:—મિઝ્યાલિને સકામ નિર્જરા હોય કે નહિ ?

જવાબ:—સકામ નિર્જરા તો સંસારને પડાડે, અને અકામ નિર્જરા સંસારને ન વડાડે, તે માંડે મિઝ્યાલિની કર્ણી તો અકામ નિર્જરાજ છે, પણ થલી સંસ્થાયે જન માર્ગને અનુસારે કરગી કરે તો સકામ નિર્જરા પણ કરે. જેમ મુમુક્ષુ ગાયાપતિ. મેધે પૂર્વધે દાર્થણે સંસાર પરિત કીધો, તે જીવની અનુકંપા આશ્રીત માંડે અકામ નિર્જરા પણ છામે.

३३ पृथः---सपःछिने अराम निजगा पंथ के नरि !

३२ पक्षः—समग्रहने अक्षय निर्जरा राय के नाहः ।
 उक्तः—समग्रहने सो मक्षय निर्जरा छे, एण एवचक्षणो कायं विनोये कष्ट
 निर्जरा एण सो एण सिध्यान्वीनी अक्षय निर्जराया अधिक एळ ज्ञानेनु.

१३ सप्तः—अत्र पञ्चम्याणि अने आहार पञ्चम्याणि ले भुंते ।

उक्तः--भूय पश्यराज ते संधारो, अने आता पश्यराज ने संधारो आराखो त्याण.

२० पद्यः—नामक पद्यां अने कृष्ण पद्यां ते याने कहाये ।

दत्तः—अथ पुद्गलव्यापारोऽयं तत्र कुण्डलपत्नी करायै, अने अथ पुद्गलव्यापारोऽयं यद्वारो होय

भेजे हुए राखी परीषद.

३५ वर्ष—मोक्षयज्ञा
शिशुशिक अग्न्य पाँले देबनेके जाप,
अन समीचिनना विरोधके नवे प्रसक्त

1000

રૂબારૂ:—મંત્રણ અને સમર્પિત્યો વિગતિષ્ટ ૯ વંચે મગવા નારિ, કેમકે મંત્રણના વિગતિષ્ટને તો તેને-
 સાર્વજીકી જ્ઞી મે, અને સમર્પિત્યના વિગતિષ્ટને નૈનસર્ગીની અરુચી મે તો પ્રેરેકે કેવી મેને જાય ? ત્રિયાને
 પેટે જાય ખપડા જે મંત્રણ નચે પ્રાદુરપનો પંચ પતી મણેચ હે, અને જ્ઞી વિગતિષ્ટ પાય વધી પ્રેરેકે જાય.

૩૬ પ્રશ્ન:—ચારમી પદીમાના ચહેનાર સાથુને ત્રણ ગુણ કે ત્રણ અવગુણ થાય, પણ જાહેન છે તો અંધકર, મેષકુમારે ચારમી પદીમા વહી છે તો તેમને ત્રણ ગુણ કે ત્રણ અવગુણ અને કયો નહિ તેનું શું કારણ ?

ઉત્તર:—પદિમા વહેતાં ઉપસર્ગ થાય અને તે સહન કરે તો અંધકર, યન:પર્ણા કે કેવલજાન ઉપરને અને જો સહન ન કરે તો ઝમાટ, રોગ કે ધર્મથી ભ્રષ્ટ થાય. તો સંપ્રક, મેષકુમારને કોરૂપણ કુપર્ગમ થાવેન નથી. પદીમા / વહેતાં અનન્તિ નિતરા થા ને મોંઝો ગુણ જાણવો.

૩૭ પ્રશ્ન—મુગાપુત્ર કયા ભીર્થકરને ચલેને થયા ?

ઉત્તર:—ક્રુપાધેય સ્વામીને ચલેને થયેલ છે. ગેવકે મુગાપુત્રે ખાત્રા લેતો ચલેને માનને કરું કે " ગુણાળી મે પંચ મહા ચયાળી " મટે પાંચ મહાત્રાન તો પહેલાં છેલ્લા જીનને નારે હોય તે મુગાપુત્રનો ઝાંચ પંચપ્રહારન પાળી દેવલોકે ગયો અને દેવજાંકણી ચવી મુગાપુત્ર થા તોપણ પહેલાં જીનનું જાગન નાલે છે કારણ કે પહેલાં ઘીના જીનનો ચલ્લે આંતરું વ્યાસ ત્યાસ કાંઈ સાગરનું છે. તે માટે પહેલાં જીનને જાસને મુગાપુત્ર થયા.

૩૮ પ્રશ્ન—નારકીથી નીકળી ચક્રચર્ચિ ચામુદેય થાય પણ જમું છે તો સંતપની કરણીથી તે પટ્ટવી ચાંચી તો વછી નરકે કેમ જાય ?

ઉત્તર:—પટ્ટવી ચાંચી તે તો સંતપનો આરાધનાઈ થાંધી, વછી કાદક વિરાધના કરો નરકે ગયા, પટ્ટ-

વીનાં વંધ પડેયો તે દુઃખ ન થાય. નાર્કીનાં દુઃખ મોગળ્યા પછી પદ્મી મોગલે.

૩૯ પ્રશ્ન:—વરદેશી ભજાનો ચિત્તસાર્થી માંડો ખાઈ છે, તો તેને રાજ્યગાદી કેમ નહિ ?
ઉત્તર:—ચિત્તસાર્થીનાં માતા વર્ણીક જાતિનો સાંખઢી છે તેથી પ્રધાન પદ્મી આપી અને રાજ્યાધિકાર તો સમ્રાટના સે પક્ષ પુરા હોય તો ધાય—અથયકુમારની પેર.

૪૦ પ્રશ્ન:—તપશ્ચર્યાને પ્રશિક્ષારે હમ્યાનો તપ કર્યો તો ક્રુષ્ણપદ્મેવ સ્વામીને વરસી તપ કેમ કર્યો ?
ઉત્તર:—તપ તો છ મામર્યા અધિક સુત્રમાં કર્યો નથી, અને ક્રુષ્ણપદ્મેવે વરસી તપ કર્યો નથી. પણ અંત-રાયને યોગે એક કર્ણે મુખી ક્રુષ્ણપરિસ્થાદ મટન કર્યો.

૪૧ પ્રશ્ન:—શ્રી મહાર્વાગ ધમવાનને પાંચ દપૃત્તગ નસાદ કર્યો, અને ઉત્તરાફાલ્ગુની ન કર્યું તેટલું કારણ ?

ઉત્તર:—ઉત્તરાફાલ્ગુની એ સુષ્ટ્ર અમંગલકારી છે માટે દપૃત્તગ કર્યું.
૪૨ પ્રશ્ન:—કેવલજ્ઞાન હસનન ધયા પછી તીર્થંકર મોંચરિ જાય કે નહિ ?
ઉત્તર:—મુલે જાય. કેમકે શ્રીમહાવીર ધમવાનને કેવલજ્ઞાન હસનન ધયું તે વચ્ચે મોર જિપ્પી નથી મોતમાદિક છે; પણ તેની લાવેલી મોંચરી કલ્પે નહિ. કારણકે હની છેદોપસ્યાપનીય ચાસિય દીપ્તુ નથી માટે તીર્થંકર પોતેજ મોંચરી મહેલા છે.

૪૩ પ્રશ્ન:—શ્રી નિતીય સૂત્રમાં કહ્યું છે કે, સાધુ અણડમે મૂલ્યે વરિડવે તો પ્રાયશ્ચિત્ત તો મું રાત્રે રાહી યુક્તા હતો ?

ઉત્તર:—રાત્રે રાહી મુકે નહિ, પણ ઝગ્યાનો અર્થ પણ છે કે, ઝ્યાં મૂલ્યનો તદ્દસો જે જગ્યાનું ન પડતો હોય તે જમીનને અણડમે મૂલ્યે કહીયે પડતે તે જગ્યાનું પરિડવે તો પ્રાયશ્ચિત્ત.

૪૪ પ્રશ્ન:—પરિસહ અને તપ યુદ્ધા કહેવાનો અર્થ જો ?

ઉત્તર:—જે ઉવેરી (લેંચીને) કપ્પ સહન કરે તેને તપ કહીયે, અને ઉવે આવેલ કપ્પ સહન કરે તેને પરિસહ કહીયે.

૪૫ પ્રશ્ન:—રુચક પ્રદેશ આઠ કહેલ છે, તે તદ્દન કર્મ રહિત કહેલ છે તે સદ્ગણ ઝગાડા કરે છે તેનું શું સમજવું ?

ઉત્તર:—સૂત્રમાં આઠ રુચક પ્રદેશને કર્મ નથી લાગ્યાં થવું તોઈ જગ્યાનું કહેન નથી. “સદેણ સવ વન્યપિ” સર્વ પ્રદેશોને કર્મનો વંધ છે પણ રુચક પ્રદેશની જ્ઞાત નથી. મૂલ્યમાં તો પડતું કહેલું છે કે સર્વ પ્રદેશનો અનન્તમો ભાગ ઝગાડો છે, પણ રુચક પ્રદેશ તદ્દન ઝગાડા છે તે તદ્દન સૂત્ર વિરુદ્ધ જાન છે.

૪૬ પ્રશ્ન:—શ્રી ભગવતી સૂત્રમાં ચૌદ બોલ કયા, તેમાં વિશિષ્ટ સાધુ-સાધ્વી મન્ય ભવનપ્રતિષ્ઠા અને

અરુદા પહેલાં દેવલોકમાં અણે એમ કહેલ છે તો ટ્રીપદિનો જીવ સુકુમાલિયા ચારિત્ર વિરાધિને ઘીલે દેવલોકે કેમ ઉપડ્યો ?

ઉત્તર:—પહેલે દેવલોકે જાય તે મહાધીર જીવના જાસન આશ્રી પુછા છે, અને ટ્રીપદિ તો ધાવીસ જીવને વલને ધયેલ છે તેથી સગલ ધટિક પ્રણામ હતા લેયાં ચીજા દેવલોકે ગયેલ છે. કાંદ કહે છે કે ઉત્તર વિરાધિક હતી પણ તે પાત ન મેલે. વિરાધિક તો મૂઝનો, પણ દેવલોકી વિરાધિક હતા તે ચાત મેલે છે.

૪૭ પ્રશ્ન:—શ્રી પ્રગવર્તી સૂત્રમાં આત્મા આરંધી ને અસંજતી કયા, એટલે આત્માને કદ વેનારને પાપી જીવો ગળ્યા, અને દુર્નૈવકાલિકમાં “દેહી દમ મહા ફલ”-દેહનું દમન કરનારને મોટા ફલની પ્રાપ્તિ થાય એમ કહ્યું તો તે વાચયમાં પેગ કેમ દેવાય છે ?

ઉત્તર:—આત્મા આરંધી એટલે ક્રોધવેશમાં ઇંટ લેઈ પોતાનું માથું પોટે તેને યદા પાપી, અસંજતી કયો. અને દેહી દમ એટલે હું આવેલ કર્યો જ્ઞાનપ્રિયી સમજી સદન કરે, કાયાને દુઃલ પડે તે લખે, તેને મદા ફલની પ્રાપ્તિ કરીયે.

૪૮ પ્રશ્ન:—સર્વે સમુદ્રો એક હજાર જોગનનાં ડાંડાં કહેલ છે, અને આ પૃથ્વીનું ઠીંકરું પણ એક હજાર જોગનનું છે, તો પાળી કેમ રહી શકે ? (પરેશી નરકમાં કેમ ન જાય ?)

ઉત્તર:—પરેશી નારકોણ તૈર પાંડડા છે, તેની ડપરનો પાટલો વ્રણ હજાર જોગનનો છે, તેની માઢાડ

एक हजार जोजननी છે. તેની ઉપર સમુદ્રનું પાણી રહી ગ્રંથે છે.

૪૯ પ્રશ્ન:—સ્વાર્થિક સંચાતન, વિક્રિય સંચાતન, વિગેરે પાંચ સંચાતન કયાં તે શું ?

ઉત્તર:—જેમ કાંઈકીણ માથુ ખોલનાં ડુંદેલ ચાલ લેવાઈ આવે, તેને મંચાતન કહીયે, તેમ જીવ ઉદાર-
રિક પુદ્ગલને સ્વંત્રી ધેમાં કરે તે સંચાતન.

૫૦ પ્રશ્ન:—સ્વાર્થિકનાં વંધન તે શું ?

ઉત્તર:—જેમ ઘણી મોયો વેગી કરી પ્રમ્નિમાં નાંચી, તેને ગ્રીષી નાન ઝાંઝામમાં લાવવું તેનું નામ-
વંધન; તેમ જીવ ફક્તમાં ફરેલ કમોને રાગદેષની ચીકાજ વડે આત્મ પ્રવેશ સાથે યંચ પાઠે તેને સ્વાર્થિક વંધન,
વિક્રિય વંધન વિગેરે કહીયે.

૫૧ પ્રશ્ન:—જીવ અપ્રત્ય ગ્રણ ગ્રીયાનો આહાર લે અને સ્વદેશો છે વિગાનો આહાર એ તે શું ?

ઉત્તર:—લોકના છેદા ઉપર સ્પર્શેલ જીવને સ્વંત્રી, નીચી અને ગ્રીષી ગ્રણ વિગાન છે, જેમ ખીતને પ્રદીને
રેલ જીવને ખીતની પાછલ રસો નથી, અને ખીતથી અગાડી ઉમેચાને ચારે વિગા અને સ્વંત્રી, નીચી પણ છે
વિગાનો આહાર છે.

॥ इति श्री प्रश्नोत्तरानां धाकडो संपूर्णः ॥

॥ अध श्री छ लेइयानो थोकडो. ॥

लेइया.

१५४१

धो उत्तराध्ययन सूत्र अध्ययन चोर्धासमे छ लेइयानो थोकडो चाल्यां तेमां प्रथम लेइयाना अर्गीयार दारनां नाम कहें छे:- १. नाम, २. वर्ण, ३. रस, ४. गंध, ५. फरस, ६. परीणाम, ७. लक्षण, ८. स्थानक, ९. स्थिति, १०. गति, ११. चवन, ए अर्गीयार नाम कयां, एये तेनां चिस्तार करे छे.

१ प्रथम नाम ठाग कहें छे-कृष्ण लेइया १, नील लेइया २, कापुत लेइया ३, तेतु लेइया ४, पच लेइया ५, अने शुक्ल लेइया ६.

२ बीनो लेइयाना वर्णनां द्वार कहें छे-कृष्ण लेइयानो वर्ण (रंग)-जेनो पार्षा महिन मेर कालो, तेनां पाढानां नींगडां काळां, जेनां अर्गीयानां बीन काळां, जेथु गाढानुं मंजन, आंखनी कीक्षी ए करनां अनन्त गुणो काओ. १. नील लेइयानां वर्ण-जेनो भगोक हुस नीलो, जेवी चास पंखीनी पांस, जेथु बड़ये रत्न एधी अनन्त गुणो नील लेइयानो नीलो वर्ण छे. २. कापुत लेइयानो वर्ण-जेनां अळजीना फूल, जेवी कोपलनी पांस, जेवी पारेयानी दोक फाईक रानी, फाईक काळी ए करतां अनन्त गुणो अधिक कापुत लेइयानो वर्ण जाणवो. ३. तेतु लेइयानो वर्ण-जेनो लगतो मुरे रातो, जेवी गुडानी चांच, जेवी दीवानो शीला ए करनां

अनन्त गुणो अधिक रातो. ४. पदम लेख्याना वर्ण-लेखा इहताळ, जेवीं एड्डर, जेवा दणना फुल, ५. कान
अनन्त गुणो अधिक पीज्यो. ५. शुक्ल लेख्याना वर्ण-लेखां जेवां जेवां, जेवुं जेक रत्न, जेवुं मोगरांतुं फुल, जेवुं
गायनुं दूध, जेवां ग्यानां हात प करानां अनन्त गुणो अधिक मफेद. ६.

३. चांथां लेख्याना रमनां हात कहे छे-कृष्ण लेख्यानां रस जेवो कडवो तुंपडो, जेवो कडवो जीवनां
रस, जेवां रंगीनां नामे वनस्पतिनां रस, एधी अनन्त गुणो अधिक कडवो रस. १. नीळ लेख्यानां रस-
जेवां मेढनां तीव्यां रस, जेवां धातू-परिनां रस, एधी अनन्त गुणो अधिक तीव्यां रस. २. कापूत लेख्यानां
रस-जेवां रुणां कावां केंगनां रस, जेवां कात्यां कांटनां रस, एधी अनन्त गुणो अधिक ताव्यां रस. ३.
तेवु लेख्यानां रस-जेवां पाका आवानां रस, जेवां पाका कांटनां रस, एधी अनन्त गुणो अधिक रस.
४. पदम लेख्याना रस-जेवां वारुणां रस, जेवां आद्य (सरस्वा) नो रस, जेवो मधुनो रस एधी अनन्त
गुणो अधिक मधुनो रस. ५. शुक्ल लेख्यानां रस-जेवां मधुनो रस, जेवां दाहनां रस, जेवो दूधनां रस,
जेवो साकरना रस तथा अनन्त गुणो अधिक पांदां रस. ६.

४. चांथां लेख्याना मंथनां हात कहे छे-जेवां गायना पदानां, कुतरनां पदानां, संपना पदानां, एधी
अनन्त गुणो अधिक अपसस्थ, मथम दण माडी लेख्यानां मंथ जाणवो. १. जेवो कपूर, जेवो, मधुन सुगंधी

[illegible]

८. आरंभ में याना स्थानकनी हूँ कहे में - समझाते हैं तुम किन्हीं दरमिनीना केनी समझ भाई तथा समझाना में हना केनी भाईय में है। एही केनी यानक समझते।

०. नरयां अंग्यानां विविचिनो दाग चरे ऐ-हृत्त मङ्गाङ्ग शिनि प्रता निर युर्वेनी, त-इ-ई ३३

०. नरयां अंग्यानां विविचिनो दाग चरे ऐ-हृत्त मङ्गाङ्ग शिनि प्रता निर युर्वेनी, त-इ-ई ३३

त्कृष्टी स्थितिधी एक समय अधिक ने उत्कृष्टी पहनो असंख्यातमो भाग; कापुन लेइयानी स्थिति नग्न्य मील लेइयानी उत्कृष्टी स्थितिधी एक समय अधिक, उत्कृष्टी पन्ना असंख्यानमा भागनी; नेजुलेइयानी स्थिति जयन्य दश हजार वर्षनी; भवनपति गणव्यंतरनी उत्कृष्टि चे सागर ने पल्लो असंख्यातमो भाग अधिक; वैमानिक देवनी पद्म लेइयानी स्थिति जयन्य तेजुलेइयानी उत्कृष्टी स्थितिधी एक समय अधिक, वैमानिकनी उत्कृष्टी दश सागर ने अंतर मुहूर्त अधिक, वैमानिकनी शुक्ल लेइयानी स्थिति जयन्य पद्म लेइयानी उत्कृष्टि स्थितिधी एक समय अधिक, उत्कृष्टि तेवीस सागर उपर अंतर मुहूर्त अधिक.

१०. दशमो लेइयानी गतिनो द्वार फहे छे-कृष्ण, नील, कापुन ए ग्रण अप्रसस्त अथम लेइया तेजे करी जीव दुर्गति जाय. तेहु, पद्म, शुक्ल ए ग्रण धर्म लेइया, तेजे करीने जीव गुगतिए जाय.

११. अर्गाआरमो लेइयाना च्यवननो द्वार फहे छे-सयली लेइया प्रथम प्रणमती बलते नथी कोइ जांवनें उपजनुं अथवा बचनुं, तथा लेइयना छेछा समये नथी कोइ जीवने उपजनुं, तथा चयनुं. परभवने विषे कम बोये ते फहे छे-लेइया परभवनी आधी थकी अंतर मुहूर्त गया पछी रोप अंतर मुहूर्त आउला आढा रहे थके जीव परलोकने विषे जाय.

॥ इति श्री लेइयानो थोकदो संपूर्ण. ॥

॥ अथ श्री जोनी पढ़नो थोकडो. ॥

श्री एन्तवणानी मंत्र पढ़ ९ मे जोनी पढ़नो थोकडो चाल्यो तेयां श्री गौतमस्यापि वीर भगवानने पु-
 लता हवा के, हे भगवान ! जोनी केटला प्रकाशनी कही छे ? वीर भगवाने कयुं के, हे गौतम ! जोनी व्रण
 प्रकाशनी छे-१. वीतजोनी, २. उष्णजोनी, ३. जीतोष्णजोनी. ह्ये तेनो विस्तार कहे छे-पहेली नरफधी
 श्रौनी नरक गुर्फी वीतजोनीआ, वोधी नरक वीतजोनीआ गणा, अने उष्णजोनीआ थोडा; पांचमी नरक
 उष्णजोनीआ गणा अने वीतजोनीआ थोडा, छही नरक उष्णजोनीआ, सातमी नरक महा उष्ण जोनीआ. अपि
 वजीने चार धावर, व्रण विम्लेन्द्रिय, समुच्चय नियंच अने मनुष्यमां व्रण जोनी पामे. तेउफायमां पढ़ उष्णजोनी
 मसि नियंच अने ससि मनुष्य अने देवतामां जोनी एक वीतोष्णनी. ह्ये तेनां अल्य थदुल्य कहे छे-सर्वथी
 थोडा वीतोष्णीआ, तेथी उष्ण जोनीआ असंख्यात गुणा, तथा भजोनीआ सिद्ध भगवंत अनन्त गुणा. तेथी
 वीत जोनीआ अनन्त गुणा. वली जोनी व्रण प्रकारे कही छे.-१. संचेत, २. अंचेत, ३. पित्र. नारकी अने
 देवतामां जोनी एक अनेन. पांच धावर, व्रण विम्लेन्द्रिय समुच्चय तिर्यंच, अने समुच्चय मनुष्यमां जोनी व्रण

॥ अथ श्री पांच थावरनी अवघेणानो श्रोकडो. ॥

श्री गौतम स्वामि पूछे छे के हे भगवान ! पृथ्वीकायनुं शरीर केरुनुं मोडुं छे ? भगवान रुहे छे जेम अनन्ता जीवोए पज्जीने एक नरीर ग्रंथुं छे, तेने निगोदनुं शरीर करीए, तेवां असंख्यातां मूत्स निगोदनां नरीर एकरां करीए न्यारे एक मूत्स वायुकायनुं शरीर थाय. एवां असंख्यानां मूत्स वायुकायनां नरीर एकरां करीए न्यारे एक मूत्स तेउकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्याता मूत्स तेउकायनां नरीर एकरां करीए न्यारे एक मूत्स अपकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्याता मूत्स अपकायनां नरीर भेगां करीए त्वारे एक मूत्स पृथ्वीकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्याता मूत्स पृथ्वीकायनां शरीर भेगां करीए त्वारे एक वादर वायुकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्यातां वादर वायुकायनां नरीर भेजां करीए त्वारे एक वादर तेउकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्यातां वादर वायुकायनां नरीर भेजां करीए त्वारे एक वादर अपकायनुं शरीर थाय, एवां असंख्यातां वादर अपकायनां नरीर भेजां करीए त्वारे एक वादर पृथ्वीकायनुं नरीर थाय. एवां असंख्यातां पृथ्वीकायनां शरीर भेजां करीए त्वारे एक वादर निगोदनुं शरीर थाय. हवे वादर पृथ्वीकायनां नरीरनुं उदाहरण करे छे- जेम कोइ ३२ वर्षनो योद्धो-बुवान पुरुष रत्ननी जाति लेइ एहरण उपर मुँके, तेना उपर घणनो घा करे पग

ફીના જીવ નિરંતર ધમણની પેરે શ્વામીભાસ ત્યાં છે. અમુરકુમારના દેવતા અધન્ય સાત ધોરુ, ઉત્કૃષ્ટા એક
 પસ શ્રાદ્ધેશ્વર શ્વામીભાસ ત્યાં છે. વાણવ્યંતર ને નવનીલાયના દેવતા ત્રયન્ય સાન ધોરુ, ઉત્કૃષ્ટા ત્રયેક
 મુહૂર્તે, યોગિનીયાં જ૦ અને ૩૦ પ્રત્યેક મુહૂર્તે, પહેલે દેવલોકે જ૦ ત્રયેક મુહૂર્તે અને ૩૦ ચે પક્ષે. ચીજે દેવલોકે
 જ૦ ત્રયેક મુહૂર્તે શ્રાદ્ધેશ્વર, ૩૦ ચે ૬૪ શ્રાદ્ધેશ્વર. શ્રીજે દેવલોકે જ૦ ચે પક્ષે, અને ૩૦ સાત પક્ષે. ગોમે દેવલોકે
 જ૦ ચે ૫૪ શ્રાદ્ધેશ્વર, અને ૩૦ સાન ૫૪ શ્રાદ્ધેશ્વર. પાંચમે દેવલોકે જ૦ સાત પક્ષે, ૩૦ દસ પક્ષે. છઠ્ઠે દેવલોકે
 જ૦ દસ પક્ષે ૩૦ ચોટ પક્ષે. સાતમે દેવલોકે જ૦ ચોટ પક્ષે ૩૦ સત્ર પક્ષે, શ્રાદ્ધેશ્વરે દેવલોકે જ૦ સત્ર
 પક્ષે. ૩૦ અઘ્ન પક્ષ. નવમે દેવલોકે જ૦ અઘ્ન પક્ષે ૩૦ ઓગર્ણાસ પક્ષે. દશમે દેવલોકે જ૦ ઓગર્ણાસ
 પક્ષે. ૩૦ વાંચ પક્ષે. ધ્રુગિયાગમે દેવલોકે જ૦ વીસ પક્ષે, ૩૦ એકવીસ પક્ષે. ચાગમે દેવલોકે જ૦ એકવીસ
 પક્ષે. ૩૦ ચાર્ણ પક્ષે. પંદહી શ્રીકૃષ્ણ જ૦ ચાર્ણ પક્ષે, ૩૦ પત્રીસ પક્ષે, ચીજી શ્રીકૃષ્ણ જ૦ પત્રીસ પક્ષે,
 ૩૦ અઘ્નવીસ પક્ષ. શ્રીજી શ્રીકૃષ્ણ જ૦ અઘ્નવીસ પક્ષે, ૩૦ એકવીસ પક્ષે. ચાર અનુત્તર વિમાનમાં જ૦ એક-
 વીસ પક્ષ. ૩૦ ત્રેશ્વર પક્ષ. મત્તાર્થ મિત્તમાં જ૦ અને ૩૦ ત્રેશ્વર પક્ષે. એમ તેશીસ પક્ષવાદીયે શ્વાસ ૩૦૦ લે
 અને ત્રેશ્વર પક્ષવાદીયે શ્વામ નીચો મુકે.

॥ દિન શ્રી શ્વાસોશ્વાસનો ચોકડો સંપૂર્ણ. ॥

જ૦ અંતર મુહૂર્ત, ૩૦ પૂર્વ કોઠીના ઉપજે. તેડ, ચાડ, ત્રણ ત્રીગલેટિ, અસંત્રી ત્રીગલ, અને સંત્રી મનુષ્યમાં. મનુષ્ય અને ત્રીગલમાં જ૦ અંતર મુહૂર્ત ૩૦ પૂર્વ કોઠીના ઉપજે. સંત્રી મનુષ્ય અને સંત્રી ત્રીગલમાં, ચાર દેવ આત્માને ઉપજે. મનુષ્યમાં નારકી જ૦ દસ દસ હજાર વરસ, ૩૦ ધાર્વીસ સાગરની સ્થિતિના અને દેવતામાં આત્માને ઉપજે તો જ૦ દસ દસ હજાર વરસ, ૩૦ નેત્રીય સાગરની સ્થિતિના આત્માને ઉપજે. દેવ ત્રીગલમાં નારકી જ૦ દસ દસ હજાર વરસ, ૩૦ અંતર સાગરની સ્થિતિના આત્માને ઉપજે. દેવ મનુષ્ય અને ત્રીગલમાં મનુષ્ય અને ત્રીગલ આર્યે તો જ૦ અંતર મુહૂર્ત, ૩૦ પૂર્વ કોઠીના આત્માની સ્થિતિના આત્માને ઉપજે.

॥ શ્રી ધર્મિય્યદેવનો ચોકડો સંપૂર્ણ. ॥

॥ અથ શ્રી ચૌદ સ્વપ્નનો થોકડો. ॥

મોક્ષે જવાના ચૌદ સ્વપ્ન કહે છે.

૧. પાંચે સ્વપ્ને દાર્થી, ઘોડાને પડાણ કરતો થકો જાગે તો તેજ મને મોક્ષે નાયે.

૨. ચૌલે સ્વપ્ને લ્હણ સમુદ્રને ડોંગ નાંલતો થકો જાગે તો તેજ મને મોક્ષે નાય.

૩. ચૌલે સ્વપ્ને લ્હણ સમુદ્રને ડોંગ નાંલતો થકો જાગે તો તેજ મને મોક્ષે નાય.

३. अंजे स्वप्ने पंच पश्चिम दिशं गच्छतां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
४. चोपे स्वप्ने पांचे रंगानु सुत उच्छेदनां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
५. पांचमे स्वप्ने कच्छ तथा सीमाना दग्धता उपर चरतां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
६. छेदे स्वप्ने हीरा, मोती, मापेरु, प्रवेगानना दग्धता उपर चरतां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
७. मातमे स्वप्ने उच्छेदनां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
८. आठमे स्वप्ने गी अने मयनां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
९. नवमे स्वप्ने मर्दागनां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
१०. दशमे स्वप्ने पद्म संगवर् पृले कर्ग छवाण्डु तेसां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
११. अर्गाधारमे स्वप्ने वांसना जट मृच्छी उवाहने यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
१२. वाग्ने स्वप्ने भुजाए कर्ग लक्षण ममृत् तरतां यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
१३. तेरमे स्वप्ने भयनपनिना रत्नना भवनसां प्रवेग कर्गना यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.
१४. चौटमे स्वप्ने रत्नना विमानसां प्रवेग कर्गना यथा जागे तां तेज भवे मोक्षे जाय.

॥ इति श्री चौट स्वप्नो धाकटा गणने ॥

॥ अथ श्री अवधि पट्टनो थोकडो ॥

श्री पञ्चरत्नाजी गुरु पट्ट तंत्रांशमें अवधी पट्टनो थोकडो चाल्यो तेषां यथय द्वा द्वार छे नेमां नाम कहें छे:-
 भेद द्वार १, विषय द्वार २, संठाण द्वार, ३, अभ्यंतर अने चाष द्वार ४, क्षेत्र यकी अने मरि यकी ५,
 अणुगामी ६, हायमान अने रदमान ७, अचढीया ८, पटवार ९, अचढवाई १० इत्ये नेमो विस्तार कहें छे:-

१. पट्टां भेदद्वार तेषां नारकी अने देवता भव प्रत्ये देरो पट्टल उपजती वगने गाये आश्रितान
 होय छे. तिर्येच अने मनुष्य क्षयोपजाय प्रमाणे देरो.

२. रीजा विषयद्वार पट्टले पट्टली नरकना नारकी जगन्य सादा ग्रथ गाउ देखे, उरुगुष्टा नार गाउ देखे.
 रीजा नरकना नारकी जगन्य प्रज गाउ, उरुगुष्टा चार गाउ देखे. रीजा नरकना नारकी ज० अढी गाउ.
 उ० ग्रज गाउ देखे. चोर्था नरकना नारकी ज० धे गाउ, उ० अढी गाउ देखे. पांचमीना ज० दोंद गाउ, उ०
 पे गाउ देखे. छट्ठीना ज० एक गाउ, उ० दोंद गाउ देखे. सातमीना ज० अप गाउ, उ० एक गाउ देखे.
 भयनपति ज० पचास जांजन मुर्धा देखे, उ० द्रण प्रकारतु देखे-उतुं पहेला चीजा देखेकर मुर्धा, नीक
 त्रीजी नरकना तळा मुर्धा, अने त्रोलु पट्टना आखवावाळा संग्यातादि ममूद देखे, अने मानरना आउता-

પ્રાંતના દેવતા પૃથ્વીની ચંચળતા આકારે દેવે. અનુત્તર વિમાનના દેવતા કુંભારી કન્યાના પંચવાને આકારે દેવે. મનુષ્ય પ્રાંતના દેવતા અને વાય દાર કહે છે—નારકી, દેવતા અગ્નિ દેવે, તિર્થના વાય દેવે, મનુષ્ય

૪. પોષો અગ્નિ દેવે, કારણ કે તીર્થકર દેવને અવિગ્નાન માર્ગે જ હોય છે.

૫. પાંચમો દેવ અને મર્વ થકી દાર કહે છે—નારકી, તિર્થના, અને દેવતા, દેવ થકી અને સર્વ થકી દેવે.

૬. છઠ્ઠો અણુગામી અને અણુગામી દાર કહે છે—નારકી દેવતાને અણુગામી કહેતાં સાથે જનારે અવધિ-જ્ઞાન હોય. અને તિર્થચરને અણુગામી અને અણુગામી રહે જાય.

૭-૮. માનવો હાથમાન-વર્દમાન અને પ્રાણીઓ અવધિયા દાર સાથે કહે છે—નારકીદેવતાને અવધિયા કહેતાં હોય તેટલું અવધિજ્ઞાન રહે. મનુષ્ય અને તિર્થચરે હાથમાન-વર્દમાન, અને અવધિયા પૃથ્વીને મકારાનું હોય.

૯-૧૦. નવમો પદાભાસ અને દશમો અવધિયાદિ વે દાર સાથે કહે છે—નારકી અને દેવતાને અવધિયાદિ

અવધિજ્ઞાન હોય, મનુષ્ય અને તિર્થચરને પદાભાસ અને અવધિયાદિ રહે જાય.

॥ દિન શ્રી અવધિ પદ્મનો થોરુડો સંપૂર્ણ. ॥

॥ अथ श्री आराधिक-विराधिकनो थोकडो. ॥

श्री भगवतीजी मूत्र ग्रतक पहेले, उहेले वीले आराधिक विराधिकना चौद थोळ चाल्या ते कहे छे:—

१. अमंजनी भव्य द्रव्य देव जग्रन्य भवनपति, उरुगुष्टा नव ग्रंथक सुधी जाय.
२. आराधिक साधु ज० पहेल्या देवलोका सुधी, उ० सत्त्वार्थित्तद विमान सुधी जाय.
३. विराधिक साधु ज० भवनपति, उ० पहेल्या देवलोका सुधी जाय.
४. आराधिक धावक ज० पहेल्या देवलोका सुधी, उ० धारसां देवलोका सुधी जाय.
५. विराधिक धावक ज० भवनपति, उ० ज्योतिषि सुधी जाय.
६. अमंजति तिर्यच ज० भवनपति, उ० वाष्पदग्धतर सुधी जाय.
७. नापसना मतवाळा ज० भवनपति, उ० ज्योतिषि धाय.
८. मंदरर्षीआ साधु ज० भवनपति, उ० पहेल्या देवलोका सुधी जाय.
९. अंबड संन्यासीना मतवाळा ज० भवनपति, उ० पांचसा देवलोका सुधी जाय.
१०. जम्मार्जीना मतवाळा ज० भवनपति, उ० छट्टा देवलोका सुधी जाय.

११. गंती निर्गच्छ ज० भवनपति, उ० आटपा देवलोकं सुधी जाय.
 १२. गोमात्राणा पनवाजा ज० भवनपति, उ० वारमा देवलोकं सुधी जाय.
 १३. दर्शन विगच्छि स्वर्गीया साधु ज० भवनपति, उ० नर श्रेयोकं सुधी जाय.
 १४. आर्जोयकामर्गो ज० भवनपति, उ० वारमा देवलोकं सुधी जाय.
 ॥ इति श्री आराधिका विगच्छिकोनां थोकडो संपूर्ण. ॥

॥ अथ श्री पांच समक्षितना स्वरूपनो थोकडो ॥

पांच समक्षितना नाम.—१. दाभादान सम्यक्त्व, २. उपगम सम्यक्त्व, ३. वेदक सम्यक्त्व, ४. क्षयोपद्रम सम्यक्त्व, ५. क्षायक सम्यक्त्व.

ए पांचे सम्यक्त्वनी स्थिति कहे छे—दाभादान सम्यक्त्वनी स्थिति जगन्म एक समयनी, उत्कृष्टी
 ६. प्राचलिकानी. १, उपद्रम सम्यक्त्वनी स्थिति जगन्म उत्कृष्ट अंतर्मुहूर्तनी २, वेदक सम्यक्त्वनी स्थिति
 जगन्म उत्कृष्ट एक समयनी ३, क्षयोपद्रम सम्यक्त्वनी स्थिति जगन्म एक समयनी, उत्कृष्टी ६६ सागर

સય યેદક સમ્યક્ત્વ કહીએ. સાને પ્રકૃતિં સય કરે તેને સાયક સમ્યક્ત્વ કહીએ.

હવે નવ પ્રકારનું સમ્યક્ત્વ કહે છે—૧. દ્રવ્ય સમ્યક્ત્વ, ૨. ભાવ સમ્યક્ત્વ, ૩. નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ, ૪. વહેવાર સમ્યક્ત્વ, ૫. નિઃસર્ગ સમ્યક્ત્વ, ૬. ઉપવેશ સમ્યક્ત્વ, ૭. કારક સમ્યક્ત્વ, ૮. કલક સમ્યક્ત્વ, ૯. દીપક સમ્યક્ત્વ.

૧. દ્રવ્ય સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ—તીર્થક જીન ત્વન સત્ય સરદહે પળ પરમાર્થ જાણે નહિ, મેદાનું મેદ જાણે નહિ, અને ગુરુનું વીપું સમ્યક્ત્વ પ્રદી રાલે તેને.

૨. ભાવ સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ—ભાવ સમ્યક્ત્વનો ધણી પરમાર્થ જાણે, મેદાનું મેદ જાણે, તે ઉપર આરિસાનું દષ્ટાંત-જેમ, આરિસામાં જેવું સ્વરૂપ છે તેવું દેતે તેને.

૩. નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ—જ્ઞાન, દર્શન, નારિત્રને ત્રિપે શુભ યાત્રે પ્રવર્તે તેને.

૪. વ્યવહાર સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ—લક્ષણે કરો જાણે, સાધુની સમાચારીમાં પ્રવર્તે તયા શ્રાવકત્વ પાઠે, સામાયિક, પોષધ, પ્રતિગ્રમણ કરે, ત્યાગ પક્ષલાણ પળ કરે તેને.

૫. નિઃસર્ગ સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ—જે ગુરુના ઉપદેશ વિના જન ધર્મ સત્ય સરદહે, જાતિસ્મરણ જ્ઞાને કરી જાણે—શુભગુણની પેઠે, તેને.

સાચ પેદક સમ્યક્ત્વ કહીએ. સાતે પ્રકૃતિ સાચ કરે તેને સાચક સમ્યક્ત્વ કહીએ.

હવે નવ પ્રકારનું સમ્યક્ત્વ કહે છે-૧. દ્રવ્ય સમ્યક્ત્વ, ૨. ભાવ સમ્યક્ત્વ, ૩. નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ, ૪. ચંદ્રાવાર સમ્યક્ત્વ, ૫. નિઃસર્ગ સમ્યક્ત્વ, ૬. ઉપદેશ સમ્યક્ત્વ, ૭. કારક સમ્યક્ત્વ, ૮. કનક સમ્યક્ત્વ, ૯. દીપક સમ્યક્ત્વ.

૧. દ્રવ્ય સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ-તોર્ધકર જાન વચન મત્વ સરવેરે પણ પરમાર્થ જાણે નહિ, મેંદાનું મેંદ જાણે નહિ, અને ગુરુનું દીપું સમ્યક્ત્વ ગ્રહી રાશે તેને.

૨. ભાવ સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ-ભાવ સમ્યક્ત્વનો ધણી પરમાર્થ જાણે, મેંદાનું મેંદ જાણે, તે ઉપર આરિગાનું દૃષ્ટાંત-જેપ, આરિસામાં જેનું સ્વરૂપ છે તેનું દેસે તેને.

૩. નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ-જ્ઞાન, દર્શન, નારિત્તને વિષે શુભ ભાવે પ્રગટે તેને.

૪. વ્યવહાર સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ-સ્થળે કરી જાણે, સાધુની સમાચારીમાં પ્રવેશ નવા શ્રાવકત્વ પાઠે, સામાયિક, પૌષ્પ, પ્રતિષ્ઠાપણ કરે, ત્યાગ પચાણ પણ કરે તેને.

૫. નિઃસર્ગ સમ્યક્ત્વ કેને કહીએ-જે ગુરુના ઉપદેશ વિના જન ધર્મે સત્વ સમ્મદે, નાતિસ્મરણ જ્ઞાને કરી જાણે-મૃગાપુત્રની પેઠે, તેને.

મમ્પરત્નનો પંચ મહાજ--૧. મમ, ૨. મંગ, ૩. નિંગ, ૪. અનુકંપ, ૫. આસતા,--પૃષ્ઠ ૨૫.
 મમ્પરત્નનો ૮ ખાસના--૧. મૂત્ર મિદાંતનો જાણ હોય તો જિન માર્ગ દીપાવે, ૨. ધર્મકયાનો કહેનાર
 હોય તે જિન માર્ગ દીપાવે, ૩. ન્યાતનો જાણ હોય તો જિન માર્ગ દીપાવે, ૪. અવગરનો જાણ હોય તો જિન
 માર્ગ દીપાવે, ૫. તરસો હોય તો જિન માર્ગ દીપાવે, ૬. વિદાન હોય તો જિનમાર્ગ દીપાવે, ૭. પિટ્ટ વચની
 હોય તો જિન માર્ગ દીપાવે ૮. કવિ હોય તો જિન માર્ગ દીપાવે--પૃષ્ઠ ૩૩.

મમ્પરત્નનો ૫ આમણ--૧. ધર્મને વિષે ચતુર હોય. ૨. ચતુર્વિધ મંગની સેવા કરે. ૩. શુભવંતનો
 ખનિ કરે. ૪. ધર્મને વિષે કિયાર વિન મળે, ૫. અન્ય મલિને હેતુ દહાંતે કરો સમજાવવા સમર્થ હોય--પૃષ્ઠ ૩૮.
 મમ્પરત્નનો ૫ અમણ--૧. મુલ્લ દુઃસ્વપ્ન સમજા રાત્રે, ૨. ચરામ્પવાન હોય, ૩. દિન દિન પ્રત્યે આરંભથી
 નિરત, ૪. અનુરંપાવન હોય, ૫. જિન ધર્મે ઉપર વિશ્વાસવન હોય--પૃષ્ઠ ૪૩.

મમ્પરત્નનો ૬ કાપ--૧. વગ્મામ્વંદીને વંદના કરે નહિ, ૨. પર પાલંડી સાથે ચારંચાર ચોલે નહિ, ૩.
 પર પામ્વંદીનો વળો વચ્ચે કરે નહિ, ૪. વગ્મામ્વંદીને મોક્ષનો કારણ જાણી જાન ને નહિ, (અનુકંપનો આગાર),
 ૫. વગ્મામ્વંદીના માથે વળો કાટ કરે નહિ, ૬. પર પામ્વંદીણ ચોઝાવ્યા વિના ચોલે નહિ--પૃષ્ઠ ૪૯.
 મમ્પરત્નનો ૭ પ્રકારે આગાર--૧. રાજાનો આગાર, ૨. ન્યાતનો આગાર, ૩. જોરાવરનો આગાર, ૪.

॥ अथ श्री पुद्गल परावर्तननो थोकडो. ॥

श्री भगवतीजी मूत्र, मतरु चाम्ने, उदेनो चीने पुद्गल परावर्तननो थोकडो चाल्यो ते कहै छे—
 गाथा - नाम १, गुण २, तीमंज ३, नीडाणं ४, फालं ५, कान्यो वपंच ६, फाल अया. बहु
 ७, पुगल ममे पुमाल ८, पुगल करणो अया बहु ९, ए नव द्वारनी गाथा कही, ह्ये विस्तार कहै छे—
 पहेंलो नाम द्वार कहै छे—पुद्गल परावर्तननां सान नाम छे—१. उदारिक पुद्गल परावर्तन, २. वैक्रिय
 पुद्गल परावर्तन, ३. तेजस पुद्गल परावर्तन, ४. कर्मण पुद्गल परावर्तन, ५. मन पुद्गल परावर्तन, ६.
 कचन पुद्गल परावर्तन, ७. भामोभाम पुद्गल परावर्तन ए सात.

बीजो गुण द्वार कहै छे—ज्येने विणें नेटलां पुद्गल छे, ते सवें उदारिक पुद्गलपणो लेइ लेइने मुंनं
 ते बारे एक उदारिक पुद्गल परावर्तन थाय, एम जावत् भामोभाम पुद्गल परावर्तन लग्गी कहेंहु.

ह्ये पर्यायना अनुसारं विशेष विबरो कहै छे—पुद्गल परावर्तन चे प्रकारे कयां छे—ने सूरम पुद्गल परा-
 वर्तन १, अने वादर पुद्गल परावर्तन २. ते वेहु प्रत्येक प्रत्येक चार चार प्रकारे कयां छे—ते द्रव्यथी १,
 क्षेत्रथी २, काळथी ३, भावथी ४, ए चार प्रकारे कयां. ह्ये सूरम पुद्गल परावर्तन द्रव्यथी १, क्षेत्रथी २,

एष आत्मी काल चक्र फरसे, समय समय त्यागो लग्नो मरे, तेने मुद्गल पुद्गल १० काल धर्मी कहीये. वादर
 पुद्गल परावर्तन काल धर्मी कने कहीये कै, ते काल चक्रने पहिले समे मरे ते लेते गर्भाण तेरी बीजो काल
 चक्र तेहना बीजो समय तथा पांचपो, छहो, सातपो, आठपो, नवपो, दशपो, अगीयासपो, एष अनुक्रमे करी
 काल चक्रना जेटळ समय होय तेन्ना समय मरण करी फरसे तथा अनंर काल पळे मरे तेने वादर पुद्गल परा-
 वर्तन काल धर्मी कहीये. सूक्ष्म पुद्गल परावर्तन भाव धर्मी कने कहीये कै ते त्याने त्याने परिणामे मरे ते
 एकथी वे, द्रव्य, चार, पांच, छ, सात, आठ, नव, दस, एष असंख्याता परिणामे मरे ते लेते गर्भाणे, अने
 अनानुपूर्वीए मरे ते लेते न गणीए एष असंख्याता परिणामे करी आत्मी लोक पुगे फरसे तेने मुद्गल पुद्गल
 परावर्तन भाव धर्मी कहीये. वादर पुद्गल परावर्तन भाव धर्मी कने कहीये कै, ते नीचता असंख्याता परिणाम
 छे, ते परिणामे करी मरे, आधापाछा धरने असंख्याता पुगो करे ते कैप, थारो दयम परिणामे श्रीजे, पांचवे,
 सातमे, एष सधळा परिणाम पुरा करं तेने वादर पुद्गल परावर्तन भाव धर्मी कहीये. एष मुद्गल पुद्गल परा-
 वर्तन तथा वादर पुद्गल परावर्तन द्रव्यधी १, क्षेत्रधी २, कालधी ३, भावधी ४, ए चार प्रकारे समनाना
 विगत कही. एष साते पुद्गल परावर्तन चार चार प्रकारे जाणवा. इति बीजो गुण दार.

बीजो संख्या दार तेना व्रण भेद--ते एक नो सर्व जीये पुद्गल परावर्तन केंद्रलो कहीयो तेनी मंगल्या ?,

ચોથો સ્થાનક દ્વાર કહે છે-તે સ્થાનક શ્રાવણ મેદ-૧. એક સ્વર્ગનું એક સ્તંભ નારાયણ સ્થાપિત છે
 ચોવીસ દંડકને વિષે તે છે-સ્થાનકમાં પ્રવર્તનાં તે છે પુદ્ગલ પરિવર્તન કર્યા નથી મરણ તે છે સ્તંભ અને
 તે છે પરમે અથવા નહીં કહે તેની વિગત. ૨. ત્રીજે મેદે ચતુર્થસ્થાને મર્ચ સ્તંભે નારાયણ સ્થાપિત મોર્ચનું દંડકને
 વિષે તે છે સ્થાનકમાં પ્રવર્તનાં તે છે પુદ્ગલ પરિવર્તન કર્યાં નથી શ્રાવણ તે છે સ્તંભ તેની વિગત. ૩. ત્રીજે
 મેદે સર્વ સ્તંભે તે છે દંડકને વિષે-પ્રવર્તના તે છે પુદ્ગલ પરિવર્તન કર્યાં તેની વિગત. ૪. ક્ષત્ર મેદે છે તે કાળે
 પહેલો મેદ કહે છે-એક સ્વર્ગનું એક નારાયણ સ્તંભે પૂર્વે સ્થાપિત પુદ્ગલ પરિવર્તન કર્યાં નથી અને
 આગર્ભીય કાળે પણ કર્યું નહીં. એક નારાયણ સ્તંભે પૂર્વે સ્થાપિત પુદ્ગલ પરિવર્તન મનના કર્યા.
 અને આગર્ભીય કાળે કાંઈ કર્યું નહીં કર્યું. તે કર્યું તે મનના એક, જે, ક્ષત્ર, સ્વર્ગના અન્તમાં કર્યું.
 એમ જાણ સ્થાનકમાં પુદ્ગલ પરિવર્તન કર્યા કહેવું. એક સ્વર્ગનું એક નારાયણ સ્તંભે પૂર્વે સ્થાપિત પુદ્ગલ પરિવર્તન.
 જાણ સ્થાપિત સુમત્તજી, દુષ્ટચારિકાઓ, જાણ ચોર્ધાસના સ્થાપિત સ્થાનક દંડકને, તે છે દંડકને વિષે
 તે છે પુદ્ગલ પરિવર્તન કાળ નહીં તેની ના કહેવી. અને તે છે દંડકને વિષે તે છે પુદ્ગલ પરિવર્તન કાળ તેની
 કા કહેવી. એમ નારાયણો દંડક માને પુદ્ગલ પરિવર્તન આશ્રી ચોર્ધાસ દંડકને વિષે સ્થાનકો ચોર્ધાસ મના કર્યું.
 સદસો. એમ ૧૬૮ પ્રકાર પાયા. એમ નેપ નારાયણો પશું નેમ નેપ થાકનાં નેપ દંડકને ચોર્ધાસ દંડક માને માને

एते अर्गाभारः चाउक्ताय १२, गद्दी निर्धन पन्ति १३, गद्दी पनुय १४, सामन्तर १५, ज्योतिनि १६, विमानिक १७, ए सचर दंडकने विपे सर्व जीवे नेत्रग दुदगल पगर्वन १, हानग पुदगल पगर्वन २, ए वे पुदगल पगर्वन चोर्थास दंडकने विपे अनन्नि चार कीया. ४, गर्व जीवे मन पुदगल पगर्वन मोळ ईदक-
पणे अनन्निचार कीयां. ते मोळ मंत्रीना दंडक पर्याप्ताणे ५, सर्ग ३वि सचन पुदगल पगर्वन ओगर्गाग
दंडकने विपे अनन्नि चार कीयां. ते पांच एरेदिना पांच दंडक वर्तिने दीप ओगर्गाय दंडकने विपे ६, गर्ग
जीवे भासांभास पुदगल चोर्थास दंडकने विपे अनन्नि चार कीयां. ७, ए स्थानक दारना मीना भेदना एक-
सो ने चर्चास मक्ष धयां. ए स्थानक दान्नो प्रीमो भेद कयो. एय स्थानक दारना अने भेदना वर्तिने ८१०८
आठ हजार एकसो अद्वाणु मक्ष थाय. ३नि चोर्था स्थानक दार मंरूज.

पांचमो काळद्वार कटे छे-अनन्ना काळचक्र मंदळ जाय त्यारे एक उदारिक पुदगल पगर्वन भाग १.
एय जायत् अनन्ना काळचक्र मंदळ जाय त्यारे एक भासोभाग पुदगल पगर्वन भाग. ७. दिनि. काळ दार.

काळनी ओपम्यामो छट्टो दार चट्टे छे-अनन्ना मुधाय परमाणुए एक चंसार तमार्गमो भाग. १. अनन्ना
चंवार परमाणुए एक उसन घनीओ थाय. उसन घनीमो ने ज्योतिनिं डार अने पदेवा रीता वेरयोहनी
हंटे उसन घनी रज होय ते. २, अनन्ना उसन घनीए एक सग्या मर्दियो थाय, ते ज्योतिनिं देउळ रन

कथा ते एक, ये, ग्रण दिवसना जन्मेला घालक होय तेना वाळ्याग्र लीए ते एक एक वाळ्याग्रना असंगण्याना
 खंड कटका करीए, करीने तेवा कटकाए ठेउ तळार्थी ते उपर गुधी घादो हांसी अंसिने भरीए ते उपर यद्
 चक्रचर्चि आदिकनुं कटक चालुं जाय तो पण ते वाळ्याग्र खंड जरा थोडा पण वेसे नहि अथवा ते उपर मोडी
 गंगा नदीनो मवाह वहे नो पण ते पाळायां जळ उत्तरे नदी, अग्रिए वाळ्यो पण वळे नहि, गर्वो मजतून डॉ-
 सीने भरीं होय ते पाळ्यापांथी सो सो वरसे एक एक वाळ्याग्रनो रंड काडीए. ह्ये एक वररा केने कहीए ते
 कहे छे-असंगण्याना समय जाय त्यारे एक आयलीका थाय, एवी असंगण्यानी आचलीका जाय त्यारे एक
 भासोभास थाय, सात भासोभासे एक थोव थाय, सात थोवे एक लव थाय, मीनोनेर लवे एक मुहुर्न भाय.
 एटले अदारसेने छागी भासोभासे एक घडी भाय. ग्रण हजार सानसें तोंनेर भासोभासे ते गदी भाय. एटले
 एक मुहुर्न यद्. ग्रीस मुहुर्ने एक अहोरात्री थाय, पंदर अहोरात्रीए एकं पक्ष थाय, चै पक्षे एक मास थाय,
 १२ मासे एक वर्ष थाय, एवां १०० मो वर्षे एक एक वाळनो खंड काटे, एम काढनां काढनां ज्योर्थी काढनांनी
 गणत्री करवा मांदी होय त्यांर्थी ते एक पालो खाली धाय त्यां मुर्धीमां जेठेअ काळ माय, तेने एक पल्योपम
 कहीए. एवां १० क्रोडाक्रोडी पल्योपम जाय त्यारे एक सागरोपम थाय, एवां १० क्रोडाक्रोडी सागरोपम
 जाय त्यारे एक उत्तारिणी काळ थाय. एवां १० क्रोडाक्रोड सागरोपम जाय त्यारे एक अवसर्पिणी काळ

कया ते एक, ये, ग्रण दिवसना जन्मेत्या घालक होय तेना वाळाग्र लीप ते एक एक वाळाग्रना भसंख्याता
 खंड फटका करीप, करीने तेवा फटकाण्डेठ तळायी ते उपर सुधी घादो ठांसी ठांसीने भरिण ते उपर गर
 चक्रवर्ति आदिकडुं फटक चाल्यु जाय तो पण ते वाळाग्र खंड जरा थोडा पण वेरो नहि अगवा ते उपर मोदी
 गंगा नदीनो प्रवाह वहे नो पण ते पाळ्यामां जळ उत्तरे नही, अप्रिण वाळ्यो पण वळे नहि, एवो मगयुन ठां-
 सीने भयों होय ते पाळ्यामांथी सो मो वरसे एक एक वाळाग्रनो खंड काडीप. ह्ये एक वरस तेने कडीप ते
 कहे छे-असंख्याता समय जाय त्यारं एक आवलीका धाय, एवी असंख्याता आवलीका जाण त्यारं एक
 भासोभास धाय, सात भासोभासे एक घोव धाय, सात थोवे एक लव धाय, लीचोनेर लवे एक मुहुन धाय.
 एटले अदारसेने छाम्नी भासोभासे एक घडी धाय. ग्रण हजार सातसे तेनेर भासोभासे ये घडी धाय. एटले
 एक मुहुन धर. ग्रीस मुहुन एक अहोरात्री धाय, पंदर अहोरात्रीण एक पस धाय, ये पक्षे एक मास धाय,
 १२ मासे एक वर्ष धाय, एवां १०० सो वर्षे एक एक वाळनो खंड काटे, एम काढनां काढनां ज्यांथी काढनांनी
 गणत्री करवा मांडी होय त्यांथी ते एक मान्यो खाव्यी धाय त्यां गुपीमां जेटलो काळ जाय, तेने एक पन्नांपम
 कर्हाण. एवा १० क्रोडाक्रोडी पल्योपम जाय त्यारं एक सागरोपम धाय, एवां १० क्रोडाक्रोडी सागरोपम
 जाय त्यारं एक उन्सपिणी काळ धाय. एवां १० क्रोडाक्रोड सागरोपम जाय त्यारं एक अचसपिणी काळ

एक દ્રાગ જોનનો ઉંદો અને ઘેંદીકા જેવડો ડંચો પ્વોં એક લાલ જોન ગ્રાણનો પાત્રો તરીકા પ્વોં તે
 ઉપર સગ સુધી સરસવના દાણા ચડે ઠાંસી ઠાંસીને મર્યોં હોય પછી તેમાંથી પ્વેંદ્યો દાણોં પ્વેંદ્યેં નંદુદીપે, મમુદે
 મુકતાં જાય, એ મુકતાં મુકતાં પાત્રો ઠાંલોં ધાય પટલે ટેલ્યોં દાણોં જેટલા દીપે તથા સમુદે મુગ્યોં હોય તેટલા
 સયજા દીપ સમુદનો એક મોદો પાત્રો ફલ્પાં. તે મોદો પાત્રો મરસવને દાણે ઠાંસીને તજાથી તે સગ સુધી
 મર્યોં હોય તેહને મયમ સલ્કા પાત્રો ફરીં. તેવા માંગા પાત્રા કેટલાક લાલ કોદ કોદાકોદ પ્વેંદ્યોને
 ચોગાં આંકની ગણત્રિં સિસ મેહલીકા ધાય, તેથી પ્વળા અસંલ્યાના પાત્રા તે મયજા પાત્રા તજાથી
 તે સગ સુધી માદા ઠાંસીને મર્યા હોય તે સયજા પાલના સરસવના દાણા પ્વેંદ્યો કરીં તેનેં ઉત્કુટ મંલ્યાતુ
 ફરીં. એ ઉત્કુટા સંલ્યાતાનો એક જ મેદ જાણવો. તે ઉત્કુટા સંલ્યાતામાંથી એક સરસવનો દાણોં કાઢી
 લઈ, પછી રોય જેટલા દાણા રહે તે સર્વે મયમ સંલ્યાતુ જાણવું. પટલે ત્રણથી માંડીને પટલા સુધીને મયમ
 અસંલ્યાતુ ફરીં. મયમ સંલ્યાતાના ઘણા કોદાકોદી મેદ છે. ૩.

અસંલ્યાતાના નવ મેદ—તે જન્ય પરિત અસંલ્યાતુ ૧, મયમ પરિત અસંલ્યાતુ ૨, અને ઉત્કુટ પરિત
 અસંલ્યાતુ ૩, જન્ય જુત અસંલ્યાતુ ૪, મયમ જુત અસંલ્યાતુ ૫, અને ઉત્કુટ જુત અસંલ્યાતુ ૬,
 જન્ય અસંલ્યાત અસંલ્યાતુ. ૭, મયમ અસંલ્યાત અસંલ્યાતુ. ૮, અને ઉત્કુટ અસંલ્યાત અસં-

છત્તે પચીસ ધાય, હસે પચીસને પાંચ ગુણા કરતાં ત્રણહજાર. પચીસને પચીસ ધાય. ૫ ગણત્રીની વિનય સમ-
જળ પાટવાને અર્થે ૫ ગુણાકાર દર્શાવ્યો છે. ૫ દૃષ્ટિ પહેલાં અસંખ્યાતાનો અભ્યાસ કરીએ તે કરતાં જેટલા
અંક દાણા ધાય તે ચોથો જયન્ય જુન અસંખ્યાતો ધાય તે માંદેથી એક દાણો ઓછો કરીએ પડશે ત્રીજો
જુનકુદ પરિત અસંખ્યાતો ધાય. ત્રીજા અસંખ્યાતાનો એકન મેદ છે.
ચીજા ઉલ્કુષ્ટા પરિત અસંખ્યાતામાંથી એક દાણો ઓછો કરીએ તે ચારે ત્રીજો મધ્યમ પરિત અસંખ્યાતો
ધાય ત્રીજા મધ્યમ પરિત અસંખ્યાતાના અસંખ્યાતા મેદ છે. ૩.

ચોથો જયન્ય જુન અસંખ્યાતો તે કેને કરીએ ? લે ઉલ્કુષ્ટા ત્રીજા પરિત અસંખ્યાતાનો માન કરતાં
અભ્યાસ કેવાણો તેને જયન્ય જુન અસંખ્યાતુ કરીએ. તેનો એકન મેદ છે, ૫ ચોથે અસંખ્યાતે, એક આગલિ
કાના મમય જાણવા. ૪.

પાંચમો મધ્યમ જુન અસંખ્યાતાં તે કેને કરીએ ? ચોથા જયન્ય જુન અસંખ્યાતામાંથી એક દાણો અધિકો
અને હદા અસંખ્યાતાથી એક દાણો ઓછો હોય ત્યાં સુધી જેટલા દાણા ધાય તે સર્વે મધ્યમ જુન અસંખ્યાતુ
કરીએ. તેના અસંખ્યાત અસંખ્યાત ગુણા મેદ જાણવા.

હદો ઉલ્કુષ્ટ જુન અસંખ્યાતો તે કેને કરીએ ? સાતમાં જયન્ય અસંખ્યાતાથી એક દાણો ઓછો કરીએ

વીજે મન્યમ પરાંત અનન્તુ તે જેને કરીશ ? પહેલા અનન્તાનો અધ્યાસ કરીશ તેમાંથી જે શાદ કરીશ ત્યો
મુખી વીજે મન્યમ પરાંત અનન્તુ કરીશ. છતાં અનન્તા એટ છે. ૨.

ત્રીજે ઉત્તરુટ પરાંત અનન્તુ તે જેને કરીશ ? પહેલા અનન્તાના અધ્યાસમાંથી એક શાદ કરીશ તેને
ઉત્તરુટ અનન્તુ કરીશ. તેનો ભક્ત એટ છે. ૩.

ચોથું ત્રયન્ય જત અનન્તુ તે જેને કરીશ ? પહેલા અનન્તાનો પૂર્ણ અધ્યાસ કરીશ ત્યારે તોયું જય-
ન્ય જત અનન્તુ ધાય. છતાં ભક્ત એટ છે. ૪.

પાંચમું મન્યમ જત અનન્તુ તે જેને કરીશ ? ચોથા અનન્તાનો અધ્યાસ કરીશ તેમાંથી જે શાદ કરીશ તેને
પાંચમું મન્યમ જત અનન્તુ કરીશ. તેનો ભક્ત એટ છે. ૫.

છઠ્ઠું ઉત્તરુટ જત અનન્તુ તે જેને કરીશ ? ચોથા અનન્તાના અધ્યાસમાંથી એક શાદ કરીશ તેને છઠ્ઠું ઉત્તર-
ુટ જત અનન્તુ કરીશ તેનો ભક્ત એટ છે. ૬.

માતમું ત્રયન્ય અનન્તુ તે ચોથા અનન્તાનો પૂર્ણ અધ્યાસ કરીશ તે માતમું ત્રયન્ય અનન્ત
નું કરીશ. તેનો ભક્ત એટ છે. ૭.

તે જેને કરીશ ? માતમા ઉપરાંત એક ટાળો અધિકો તે આઠમું અનન્ત અન-

॥ अथ श्री छकायना वोल. ॥

૧. દંદી ધાવરકાચ, ૨. વંધી ધાવરકાચ, ૩. સપિ ધાવરકાચ, ૪. મુપનિ ધાવરકાચ, ૫. પપાવજ ધાવર-
કાચ, ૬. જંગમકાચ, ૭ છ કાચનાં નામ ક્રમાં. હવે ગોત્ર કહે છે-૧. પૃથ્વીકાચ, ૨. અપકાચ, ૩. તૈઝ-
કાચ, ૪. વાડકાચ, ૫. વનસ્પતિકાચ, ૬. વ્રમકાચ. પૃથ્વીકાચના જે મેદ-મુદમ અને વાદર. મુદમ તે
આગા લાંઘમાં ભર્યાં છે, તે આપણી નજરે ન આવે. જ્ઞાની જાણે તેરો, હવે વાદરપૃથ્વીકાચના નામ કહે છે-
૧. માટી ને મીઠાની જાત, ૨. લઘી ને સ્વારાની જાત, ૩. કાલમિદ પરદીયા પાદાયા ને સિદ્ધાની જાત,
૪. ઢિંગલો ને હડતાલની જાત, ૫. ગેર ને ગોષીચંદનની જાત, ૬. રત્ન પરવાચની જાત. મોલ જાતિના
રત્ન આદિ ભેદને મેતાલોમ જાતની પૃથ્વીકાચ છે, તેના એક કપડામાં અંશલ્પાતા ગ્રીવ શ્રી પ્રગલ્ભે કયા છે.
જુવાર તથા પીલુ જેટલી પૃથ્વીકાચ લઘ્યે-તૈમાંથી જૈકો ગ્રીવ નિકળીને પોરવા જેવડી કાયા કરે તો એક
આવ જોતનનો અંશુદિષ છે તેમાં સમાય નહી. તેના કુલ ચાર લાસ કોડ છે. તેનું આગું અન્ય અંશુદિષનું,
અનુક્રં ૨૨ હજાર વર્ગનું. તેની દયા પાઝીયે તો અનન્તા મોધના મુલ પાર્મયે. ૧. હવે અપકાચ તે પાણી તેના

વે મેંદ-મુશ્ય ને આઘા લ્યોરમાં ધર્યા છે. ને આપણી નજરે ન આવે. શાદર પાણીના નામ કહે છે-પહેલે યોલે વગમાટ ને કરગાના પાણી. ૨. શ્રાવલ ને ગુમરના પાણી. ૩. કુવા નદી તલાવના પાણી. ૪. રામ્યા ને ડ્રાળના પાણી. ૫. ત્વાગ, સ્વાગ પાણી. ૬. ઘોંટા ઘોંટા પાણી. ૭. આદિ નેડને ઘણી જાતિના પાણી છે. તેના તથા વિદ્યુમાં અસંખ્યાતા માંચ શ્રી ધગવંતે કર્યા છે. તેમાંથી પંકેદાં જીવ નીકળીને સરસવના ટાળા જેવઢી કાપ્યા કરે નો તથા ત્યાસ જાગનના સર્વાંગમા સમાય નહીં. તેના ફુલ ત્યાસ જોઈ છે. તેડું આડસું અપન્ય અંતમુદુતું. રૂનકુટુ સાત રજાર ચંપનું. તેની દયા પાડ્યાં નો અનંતા યોષના મુલ પામીયે. ૨. હવે નેડકાપ ને અગ્નિ તેના બેટ-મુશ્ય ને ઘાદર. મુશ્ય ને આઘા લ્યોરમાં ધર્યા છે. ને આપણી નજરે ન આવે. ત્યે શાદર અગ્નિના નામ કર છે-પહેલે ઘોંલે રૂળા ને મર્યાનાં અગ્નિ, ૩. પુષાદી તાપણીનો અગ્નિ, ૩. લકમક ને વીજલ્યોની અગ્નિ, ૪. દોવા ને રૂમાદાનાં અગ્નિ, ૫. લોદા ધમધમના ને અરણીનાં અગ્નિ, ૬. ૭. આદિ નેડ-ને ઘણી જાતિની અગ્નિ છે. તેના એક તળાવામા અસંખ્યાતા જીવ શ્રી ધગવંતે કર્યા છે, તેમાંથી પંકેદો જીવ નીકળીને ત્યસવસના ટાળા જેવઢી કાપ્યા કરે તો ગંધુદિપમાં સમાય નહિ. તેના ફુલ ત્યાસ જોઈ છે. તેડું આડસું ગપન્ય અંતમુદુતું, રૂનકુટું ધ્રુણ અસોરાધિતું, તેની દયા પામીયે તો અનંતા યોષના મુલ પામીયે. ૩. હવે શાડકાપના વે મેંદ-મુશ્ય ને ઘાદર. મુશ્ય ને આઘા લ્યોરમાં ધર્યા છે. તે આપણી નજરે ન આવે. હવે

ચાત્ર ચાલના નામ કહે છે-પહેલે ચોંલે ગ્રામ્યો ને પ્રાપ્ત્યો ચા, ૨. ગુર ને દર્શાવનો ચા, ૩. ડુંગરો નિર્ણો
 ને ત્રિલો ચા, ૪. વંચાવિયો ને પંચવીયો ચા, ૫. યુગ્મના ને સુચના, ૬. ૯ આદિ લેડને ઘળી જાનિનો ચાપરો
 છે. ને ગ્રામ્યે પોંદે ચોંલ્યે. પ્રાપ્ત નાંગરો. સુપડે મોંચે, પ્રાપ્તરો, કાંતરો, વિદ્યો, તાલોડા ચાપાડરો, વિદ્યો વિદ્યો, દી-
 ચોંલે દીકરો, આદિ લેડને ઘળી જાનિના નાંગે કરી છાપ છે. દરનાર ગ્રામ્યે પોંદે ચોંલ્યે અસંખ્યાતા ગ્રીવ
 છાપ છે. નેપાળી ભરેકો ગ્રીવ નિર્મળીને ચહના રીજ જેવડી કાપા કરે તો ગ્રીવદિપ્ત્યો સમાય નહિ, તેના
 દુલ માન ત્રાપ કોંદ છે. તેનું પ્રાપ્તું જન્ય અંતર્મુદ્ધતું, ગ્રીવદિપ્ત્યુ ગ્રણ હજાર ચપડું, તેની
 દુલ દર્મીયે તો ખનના પોષના મુલ પામીયે. ૪. પાંચને ચોંલે ચન્યનિકાય તેના ચે મેદ-મુલ્ય અને ચાદર.
 મુલ્ય ને યાજના યાજમો ભયો છે ને પ્રાપ્તો નજરે ન આવે. ચાત્ર ચન્યનિકાયનો ચે મેદ મલોફ અને સાધા-
 રણ, દર્મ્ય પ્રાપ્ત છકેકો ગ્રીવ ફાંચ તેને મલોફ હીયે. અનેક દુલ ગ્રીવે પ્રનના ગ્રીવ દોય તેને સાધારણ
 કરીયે. જ્યે પ્રાપ્તના નામ કહે છે-૧. ચોંલે ચોંલે શુષ ને ચેચાની જાત, ૨. વિગળી તરસી ને મુલમની જાત, ૩
 યાદર, યાદર યાજમો જાત, ૪. ત્રાપ મેલડી ને ચેચાની જાત, ૫. પ્રો. કેચડો, દાપડો ને તરણાની જાત,
 ૬. કુલ, ૭. પ્રાપ્ત ને નામચેચની જાત, ૮. ચોંલડો કેચડો ને કસેચાની જાત, ૯. ગુચર, યાજમો, યદ, મકાદની
 જાત, ૧૦. નામચેચ, મુલ, યાજમો, ચાપાડરની જાત, ૧૧. આદિ લેડને ઘળી જાનિની મલોફ ચન્યનિકા છે. તેમાં યા-

યાને યજ્ઞ મહારના જીવ કયા છે-સંખ્યાના અસંખ્યાના અને અનન્તા. તેની દયા પાત્રીયે તો અનેના મોક્ષના મુલ પાર્મણ. તેનું આર્યું જયન્ય અંતમુદ્ધતું. રત્નકુટુ દશહજાર વર્ષનું. હવે સાધારણ વનસ્પતિના નામ કહે છે-પહેલે યોગે નૌન્દ્યનને સેવાત્તની જાત, ૨ માનસને મૃત્યની જાત, ૩ ઇંગ્લીને લસણની જાત, આદુ ને ગરમરની જાત,

૫. રતાલુ પિદાતુની જાત. ૬ કંટાલો ધાર સુરસાળી કુંવાર સેલ્લની જાત, ૭ મોથ લુળીની જાત, ૮ ઊગતા ધ્રુગા અને કુળી કાફરાની જાત, ૯ આદિ યજ્ઞી જાતિની સાધારણ વનસ્પતિ છે. ૧૦ કંદસુલના કાફરામાં અનન્તા જીવ છે. તેનું આર્યું જયન્ય, રત્નકુટું અંતમુદ્ધતું. ચેહુના કુલ ૨૮ લાલ પ્રોર છે. તેની દયા પાત્રીયે તો અનન્તા મોક્ષના મુલ પામીયે. ૧૧ શ્વે શ્વસકાયના ચાર મેદ-વેદ્રિય, તે-દ્રિય, ચૌદ્રિય, પંચદ્રિય. ૧૨ વેદ્રિયના ચે મેદ-અપ્રજાતા ને પ્રજાતા. લેને કાયા, ગ્રીભ્યા હોય તેને વેદ્રિય કદીયે. તેના નામ-જ્યો, કિડા-પોરા, કર્પાયા, સરમિયા, પ્રામણપુંડા, અલ્પસીયા, છટ, છાત્ર, સંતવ, છીપ, કોડા આદિ લેડને યજ્ઞી જાતિના વેદ્રિય જીવ છે. તેના કુલ સાત લાલ પ્રોર છે. તેનું આર્યું જયન્ય અંતમુદ્ધતું, રત્નકુટુ ચાર વર્ષનું. તેની દયા પાત્રીયે તો અનન્તા મોક્ષના મુલ પામીયે. તેદ્રિયના ચે મેદ-અપ્રજાતા, ને પ્રજાતા. કાયા, મુલ ને નાસિકા હોય તેને તેદ્રિય કદીયે. તેના નામ-જુ, લીરા, ચાંચડ, માંકડ, કીદી, કંપુલા, માટ્યા, ધનેદા, ગુલા, દેતદો, ગીંગોદા, ઘીમેલ, ગંધયા, કાન્તલગુરા, મંકોદા, ૯ આદિ લેડને યજ્ઞી

જાતિના તેંદ્રિય જીવ છે. તેના કુલ આઠ ત્યાલ ક્રોડ છે. તેનું આગું જગન્ય અંતર્મુદુર્તનું; ઉત્કૃષ્ટ ઓગળ-
 પચાસ દ્રિવસનું. તેની દયા પાત્રીયે તો અનન્ના યોસના મુલ પાર્પીયે. હવે ચૌર્ધિયના વે મેદ-અપ્રજામા ને
 પ્રજામા. જેટને કાયા, મુલ, નાસિકા અને આંચ હોય તેને ચૌર્ધિય જીવ વંદીયે. તેના નામ-માત્રી, પ્રમત્રા,
 હાંસ, યચ્છર, ધમરા, તોડ, પતંગ, કરાંચીયા, વંસારી, વીંછી, સ્વદર્પાંઈ, વગા, પૂર્ધાયા, કુદા. ૫ આદિ
 લેઈને ઘણી જાતિના ચૌર્ધિય જીવ છે. તેના કુલ નવત્યાગ ક્રોડ છે. તેનું આગું જગન્ય અંતર્મુદુર્તનું, ઉત્કૃષ્ટ
 છ માસનું. તેની દયા પાત્રીયે તો અનન્ના યોસના મુલ પાર્પીયે. હવે તેને કાયા, મુલ, નાસિકા, આંચ, કાન,
 ૫ પ્રમાણે હોય તેને પંચેદ્રિય કાર્યો. તેના વે મેદ-અપ્રજામા અને પ્રજામા. તેની ૪ જાતિ-નારત્રી, નિર્ગન, ધ-
 નુષ્ય, દેવતા. તેમાં ૧૪ મેદ-નારત્રીના: ૪૮ મેદ નિર્ગનના, ૩૦૩ મેદ મનુષ્યના, ૧૦૮ મેદ દેવતાના. ત્રી
 તેમાં દેવતાના ચાર મેદ-ધવનપતિ, વાળર્ગનર, ઝોતિત્રી, ચમાનિક. મનુષ્યના ચાર મેદ-૧૫ કર્મધૂમીના મનુ-
 ષ્ય, ૩૦ અકર્મ ધૂમીના મનુષ્ય. ૫૬ અંતર્ગદિશાના મનુષ્ય, ૧૪ સ્થાનકના સમૂર્ત્રાપ મનુષ્ય. ૬૦ નારત્રી ને
 દેવતાની સ્થિતિ જગન્ય દગદગાર ચર્પની. ઉત્કૃષ્ટ તેત્રીસ સાગરાંપર્પની. નિર્ગન ને મનુષ્યની સ્થિતિ જગન્ય
 અંતર્મુદુર્તની. ઉત્કૃષ્ટ ત્રણ પલ્યાંપર્પની. તેની દયા પાત્રીયે તો અનન્ના યોસના મુલ પાર્પીયે.

॥ इति श्री छत्रायना चोन्न ममूर्ण. ॥

चन्द्रमुद्रागन्धना इत्युच्चारणी परं, नोर्ध्वदिग्द अभिनी परं, व्योलीभूत यद् वंथाय तेदने वंघतल कहीये. ८, सफल
 आन्याना मदेगयी सकल चमले छुट्टे, सकल वंचनुं मुकावंचुं, सफल कार्यनी सिद्धि गाय, तेदने मोक्षतल
 कहिये. ९. ए नव पदार्थनुं जाणाणुं तेदने नव कहिये. हरे जीवनी एक मंद छे, सफल जीवोनुं गंतन्य
 कथन एक छे पाटे मंगलने कर्ग, एक मंदे जीव कहिये तथा चे प्रकारे पण जीव करीये, यस १,
 याच २, तथा मिद १ ने मंगली २, तथा ग्रण भेदे जीव स्त्री चंद्र १, पुरुषचंद्र २, नपुंसकचंद्र ३ तथा
 मवमिदिया १, अपवमिदिया २, नोमवमिदिया नोअवमिदिया ३. तथा व्यार भेदे जीव नारकी १,
 निर्यव २, मनुष्य ३, देवता ४ तथा चतुर्दशनी १, अवतुर्दशनी २, अवधि दर्जनी ३, केवलदर्जनी ४.
 तथा पांच प्रकारे जीव पंचेन्द्रिय १, वेन्द्रिय २, तेन्द्रिय ३, चन्द्रिन्द्रिय ४, पंचेन्द्रिय ५ तथा सजोगी १,
 मनजोगी २, वचनजोगी ३, कायजोगी ४, अजोगी ५ तथा छ प्रकारे जीव पृथक्काय १, अप्काय २,
 मेवकाय ३, वाउकाय ४, वनस्पतिकाय ५, व्रमकाय ६, तथा सकृपायी १, क्रोह कृपायी २, मान कृपायी
 ३, माया कृपायी ४, शोभ कृपायी ५, अकृपायी ६ तथा सात प्रकारे जीव नारकी १, निर्यव २, तिर्ग-
 वर्णी ३, मनुष्य ४, मनुष्यणी ५, देवता ६, देवी ७, तथा आठ प्रकारे जीव सलेजी १, कृष्णलेजी २,
 निर्यवलेजी ३, कापुतलेजी ४, नेमुलेजी ५, पयलेजी ६, शुल्लेजी ७, अलेजी ८ तथा नव प्रकारे जीव

પ્રપચી ૧, અપ ૨, તેડ ૩, ઘાડ ૪, વનસ્પતિ ૫, વેદંદ્રિય ૬, તેડંદ્રિય ૭, દૃષ્ટિદ્રિય ૮, રંદ્રિય ૯, તથા
દસ એવે જીવ એવંદ્રિય ૧, વેંદ્રિય ૨, તેડંદ્રિય ૩, ચતુર્વિદ્રિય ૪, પંચેન્દ્રિય ૫, ૫ ના અમજાતા ને પ્રજાતા
એવે ૧૦ તથા અગ્યાર એવે જીવ એવંદ્રિય ૧, વેંદ્રિય ૨, તેડંદ્રિય ૩, ચતુર્વિદ્રિય ૪, નારકી ૫, તિર્દેવ ૬,
મનુષ્ય ૭, ધરનસ્પતિ ૮, યાજ્ઞચતુર ૯, યાત્રિયા ૧૦, વૈમાનિક ૧૧ તથા ૧૨ એવે જીવ પૃથ્વી ૧, અપ
૨, તેડ ૩, ઘાડ ૪, વનસ્પતિ ૫, દમસ્કય ૬, ૬ ના અમજાતા ને પ્રજાતા એવે ૧૨ તથા તેર એવે જીવ
કૃષ્ણજેતી ૧, નિલ્લોચેતી ૨, કાપુત્તેતી ૩, તેડુતેતી ૪, પચ્છેતી ૫, શુક્લેતી ૬, ૬ ના અમજાતા
ને પ્રજાતા એવે ૧૨ ને એક ઓતેતી ૧૩. એવે ૧૩ એવે જીવના ૧૪ એવે છે-સુક્ષ્મ એવંદ્રિયનો અમજાતો
૧, ને પ્રજાતો ૨. યાદર એવંદ્રિયનો અમજાતો ૩, ને પ્રજાતો ૪, વેંદ્રિયનો અમજાતો ૫, ને પ્રજાતો ૬,
તેડંદ્રિયનો અમજાતો ૭ ને પ્રજાતો ૮, ચતુર્વિદ્રિયનો અમજાતો ૯, ને પ્રજાતો ૧૦, અસંધી પંચેન્દ્રિયનો અમ-
જાતો ૧૧ ને પ્રજાતો ૧૨. મંધી પંચેન્દ્રિયનો અમજાતો ૧૩ ને પ્રજાતો ૧૪. એવે વ્યવહાર નવે વિસ્તાર કરીને
પાંચમું ગ્રંથ બંધ જીવના રહે છે તેમાં ગ્રંથને ને ગ્રંથ એવે મનુષ્યના, એકસોમગળું એવે દેવતાના, અદતાલીસ
એવે નિર્વેચના. ચરક બંધ નારકીના, ૫૬૩ એવે જીવના. એવે તેમાં મનુષ્યના ૩૦૩ એવે કહે છે
તે ૧૫ કર્મર્થપના મનુષ્ય. ૩૦ કર્મર્થપના મનુષ્ય, ૫૬ અંતરિક્ષના મનુષ્ય, એવે ૧૦૧.

ક્ષેત્રના ગર્ભજ મનુષ્યના અપ્રજાપ્તા ને પ્રજાપ્તા एवं ૨૦૨, ને एकसोने एक क्षेत्रना समुष्टिम मनुष्यना
 अप्रजाप्ता एवं ३०३ भेद मनुष्यना. हवे कर्मभूमि ते केहने कहिये-प्रसी १, पसी २, कपी ३
 ए ३ प्रकाग्ना व्यापारे करी जीवे तेहने कर्मभूमिनां मनुष्य कहिये. ते कर्मभूमिना क्षेत्र केट्या छे. ५ भरत,
 ५ इरवत ने ५ महाविदेह, एवं १५. ते कर्मभूमि किहां छे एकलाख जोजननो जंबुद्विप छे तेहमां १ भरत, १
 इरवत, १ महाविदेह ए ३ क्षेत्र कर्मभूमिनां जंबुद्विपमां छे. तेहने फरतो वे लाख जोजननो लख समुद्र छे.
 तेहने फरतो चार लाख जोजननो धातकीखंडद्विप छे. तेहमां २ भरत, २ इरवत, २ महाविदेह छे. तेहने
 फरतो ८ लाख जोजननो कालोद्विप समुद्र छे. तेहने फरतो ८ लाख जोजननो अर्द्धपुष्कर द्विप छे. तेहमां २
 भरत, २ इरवत, २ महाविदेह छे. एवं १२ ने ३ पुष्कर कर्मभूमिना मनुष्य कया. एवं ३० अकर्मभूमिना मनुष्य
 कहे छे. अकर्मभूमि ते केहने कहिये ? ३ कर्मरहित, दश प्रकारना कल्यवृत्ते करीने जीये तेहने अकर्मभूमिना
 मनुष्य कहिये. ते केट्या छे-५ हेमवय, ५ हिरण्यवय, ५ हरिवास, ५ रमकवास, ५ देवकुल, ५ उत्तरकुल, एवं
 ३०. हवे जंबुद्विपमां १ हेमवय, १ हिरण्यवय, १ हरिवास, १ रमकवास, १ देवकुल, १ उत्तरकुल, एवं ६.
 क्षेत्र जंबुद्विपमां छे. धातकीखंडमां वे वे जाणवा. एवं १८. अर्द्धपुष्करद्विपमां वे वे जाणवा. एवं ३० अकर्म-
 भूमिना मनुष्य कया. हवे छणन अंतरद्विपना मनुष्य कहे छे-जंबुद्विपना भरतक्षेत्रनी मर्यादांनो फरणहार चूळ

अंतरादिपाना मनुष्य कहिये. हवे १०१ क्षेत्रना समुच्छि मनुष्य १४ स्थानकमा उपजे छै तै कहै छै. उल्लार
 सुबा ते नदिनितमां उपजे १, पासवणेसुबा ते लघुनितमां उपजे २, सेलेसुबा ते बलतामां उपजे ३,
 संघाणेसुबा ते लिटमां उपजे ५, बंतेसुबा ते वपनमां उपजे ५, पीतेसुबा ते निलापिला पीतमां उपजे ६,
 पुरसुबा ते परमां उपजे ७, सोणिपसुबा ते रुदिरमां उपजे ८, सुनेसुबा ते वीर्यमां उपजे ९,
 सुकपोगल्लपरिसादिसुबा ते वीर्यादिकना पुद्गल सुकाणा ते फरी भीना गाय तैहमां उपजे
 १०, विगयजीव कलेबरेसुबा ते मनुष्यना फलेबरमां उपजे ११, शिष्यपुरिस संजोगेसुबा ते द्वापुङ्गना
 संजोगमां उपजे १२, नगरनी धमणेसुबा ते नगरनी तालोमां उपजे १३, सजे सुनेच अनुदराणेसुबा ते सर्व
 मनुष्यसंबंधि अशुचि स्थानकमां उपजे. १४. एवं १०१ क्षेत्रना समुच्छि मनुष्य अमजाता. एवं सर्व मर्का
 ३०३ भेद मनुष्यना कया. हवे देवताना १९८ भेद कहैछै-तैहमां १३ मचनपतिना नाम-असुरकुमार १,
 नागकुमार २, सुवर्णकुमार ३, विज्जुकुमार ४, अग्निकुमार ५, द्विपकुमार ६, उदधिकुमार ७, दिनाकुमार
 ८, पवनकुमार ९, यणितकुमार १०, हवे १५ परमावायिना नाम कहैछै-अं १, अंचरिस २, द्याम ३, सबल
 ४, रुद्र ५, वैष्णव ६, काल ७, महाकाल ८, अधिपत्र ९, धनुष्य १०, कुंभ ११, वात १२, वेतरणी १३,
 खरखर १४, महागोप १५. सोल वाणव्यंतरना नाम-पिंवाच १, मृत २, जस ३, रासस ४, फिलर ५,

विपुर्णम ६, महोदध ७, गन्ध ८, आणपद्मो ९, पाणपद्मो १०, उमिवाइ ११, भुइवाइ १२, कंदिप १३, महोदध १४, वाट १५, पयमदेव १६, दय जंभका नाम-जाणजंभका १, पाणजंभका २, लयणजंभका ३, जयणजंभका ४, वंअजंभका ५, पुणजंभका ६, फळजंभका ७, वीय जंभका ८, विज्जुजंभका ९, अविपत्त जंभका १०, दय ज्यार्निपाना नाम-चंद्रमा १, मय २, ग्र ३, नक्षत्र ४, ताग ५, ए पांय चल तै अदि द्विपमा छे ने ५ स्थिर ने अदि द्विप वारिह छे. एवं १०, एवं ३ किर्निर्णिना न.प-ग्रण पल्लिया १, ग्रण साग-गिया २, नेर सागगिया ३, नय ज्यार्निपाना नाम-सागवत्त १, आद्रिग २, विन्दि ३, वरुण ४, गर्दतोया ५, नापिया ६, अव्यावाधा ७, अगिया ८, गिटा ९, वाग संवळ्येकना नाम-गुर्ध १, इवान २, सनत्कुमार ३, माहंट ४, ब्रह्मजंभ ५, लमर ६, पहाग्रुद्ध ७, महमार ८, धाणत ९, माणत १०, आरण ११, अच्युग १२, नव ग्रोवेकना नाम-भट १, मय २, मुजाण ३, मुमाणसे ४, प्रियदंसणे ५, गुदंसने ६, आमां ७, मृण्टिबट ८, जन्नाथरे ९, एव अनुत्तर विमानना नाम-विजय १, विजयंत २, जयंत ३, अप-गजिन ४, नवार्थगिट ५, त ६, जानना दवना अग्रजाप्ता ने ७, जातना प्रजाप्ता एवं १९८ भेद देवताना कदा. एवं निचवना ४८ भेट कटंछे-पृथवा १, पार्णि २, नेउ ३, वाउ ४, ए ४ मुक्ष ने ४ चादर एवं ८ ना अग्रजाप्ता ने ८ ना प्रजाप्ता एवं १६, रम्यनिनां ३ भेट-मुक्ष १, प्रत्येक २, ने साधारण ३, ए ३

ना अमजासा ने ३ ना मजासा एवं ६. एवं २२. एकद्विगना त्रण विस्त्रिय-वेद्विय १, तेद्विय २, चउ-
रिद्विय ३, ए ३ ना अमजासा ने ३ ना मजासा ए ६ एवं २८. जलनर १, यलनर २, उरपर ३, मुजर ४,
खेचर ५, ए ५ समुल्लिग ने ५ गर्भज एवं १० ना अमजासा ने १० ना मजासा एवं २०. एवं ४८ मेद-
तिर्वचना कया. हवे १४ भेद नारकिना कहेछे. सात नरकना नाम-यमा १, वंसा २, जिन्ना ३, अंजगा ४,
रिठा ५, मया ६, पायवइ ७, हवे ७ ना गोत्र कहेछे-रत्नप्रभा १, शुर्करप्रभा २, बालुप्रभा ३, पंकजमा ४,
धुमप्रभा ५, तमप्रभा ६, तमताप्रभा ७. ए ७ ना अमजासा ने ७ ना मजासा एवं १४ भेद नारकिना कया.
एवं सर्व मलीने ५६३ भेद जीवना जाणवा. इति जीवतत्वं समाप्तं. १.

हवे अजीवतवना १४ भेद कहेछे-धर्मास्तिकायनां स्कंध १, देउ २, मदेउ ३, अयर्मास्तिकायनां
स्कंध ४, देउ ५, मदेउ ६, आकाशास्तिकायनां स्कंध ७, देउ ८, मदेउ ९, अद्वासपयकाल १०. ए
१० भेद अरुपि अजीवना कया. हवे हपि अजीवना ४ भेद कहेछे-पुद्गलास्तिकायनां स्कंध ११, देउ १२,
मदेउ १३, परमाणुपुद्गल १४, एवं १४. हवे व्यवहार नये विस्तार करी ५६० भेद अजीवतवना कहेछे,
तेहमां ३० भेद अरुपि अजीवना कहेछे. धर्मास्तिकाय द्रव्ययकी एक १, क्षेत्रयकी लोक ममाणे २, काल-
यकी अनादि अनंत ३, भावयकी अवर्णे, अंगधे, अस्ते, अफासे, अमूर्ति ४, गुणयकी चलणसहाय ५,

४. टाहो ५, उन्हो ६, चोपटयो ७, तुलो ८. एकेका स्वर्णना त्रिविध भेद लाभे.
 नर्ण, २ गंय, ५, रत्न, ५ संज्ञा, ६ स्वर्ण. एवं २३ भेद लाभे. स्वरत्नार्ण स्वरत्नो ने मुहार्णो ने धर्नो.
 एम वे वे सार्ण वर्नो. एवं २३ अज्ञा १८४. एवं सर्व धर्णो ५३० भेद रूपि अजीवना फला. एवं सर्व
 धर्णो ५६० भेद अजीवना जानना. इति अजीवत्वं समाप्तं २.

इत्थे नच भेदे पुण्य उपराजे ते कहे छे-अन्पुन्ने १, पाणपुन्ने २, लपणपुन्ने ३, तयणपुन्ने ४,
 वय्यपुन्ने ५, पनपुन्ने ६, ववनपुन्ने ७, कायपुन्ने ८, नमस्कार पुन्ने ९. ए ९ भेदे पुण्य उपराजे. तेहना
 शुभ फल ४२ भेदे भागवे-आनावेदनिय १, उंच गोत्र २, मनुष्यगति ३, मनुष्यानुपूर्वो ४, तेवतानी
 गति ५, देवानुपूर्वो ६, पंचेन्द्रियनी जाति ७, उदारिक शरिर ८, वक्षेय शरिर ९, अहारक शरिर १०, तैजस
 शरिर ११, कामण शरिर १२, उदारिकना अंग उपांग १३, वक्षेयना अंग उपांग १४, आहारकना अंग
 उपांग १५, वत्तकभनागचर्मयण १६, समचउरससंवाण १७, शुभ वर्ण १८, शुभ गंय १९, शुभ रस
 २०, शुभ स्पर्श २१. अगुरु लघु नाम २२, परायात नाम २३, उस्वास नाम २४, आताप नाम २५,
 उमेय नाम २६, शुभ चालवानो गति २७, निर्माण नाम २८, व्रत नाम २९, वादर नाम ३०, यनास नाम
 ३१, मल्येक नाम ३२, स्थिर नाम ३३, शुभ नाम ३४, सौभाग्य नाम ३५, सुस्वर नाम ३६, आदेय नाम

तुयानो परिसह २, धादुनो परिसह ३, नापनो परिसह ४, डांस-पच्छरनो परिसह ५, अवेळनो परिसह
 ६, अरतिनो परिसह ७, स्त्रीनो परिसह ८, चरियानो परिसह ९, वेसवानो परिसह १०, मेजानो
 परिसह ११, आक्रोभा वचननो परिसह १२, चयनो परिसह १३, जाववानो परिसह १४, अन्नाभनो परिसह
 १५, रोगनो परिसह १६, वृणस्पन्निनो परिसह १७, मेलनो परिसह १८, सत्कार पुरस्कारनो परिसह १९,
 मन्त्रानो परिसह २०, अज्ञाननो परिसह २१, दंणन परिसह २२, ए २२ ने ८ पूर्वे कया ने एवं ३०, त्वेति
 ३१, मुत्ति ३२, अजये ३३, मद्रये ३४, लायये ३५, सत्त्वे ३६, संजमे ३७, नये ३८, चिगाण ३९,
 बंधचेरयासे ४०, ए १० प्रकारे जतिथर्म आराधचो ने १२ भावना भाववी तेठना नाम-अनित्यभावना १,
 अजरणभावना २, संसारभावना ३, एकत्वभावना ४, अन्यत्वभावना ५, अशुनिभावना ६, आश्रयभावना ७,
 संवरभावना ८, निर्जराभावना ९, लोकभावना १०, शोषभावना ११, धर्मभावना १२, ए ४० ने १२ बावन,
 सामायकचारित्र ५३, छंदोपस्थापनियचारित्र ५४, परिहारविशुद्ध ५५, मुत्ससंपराय ५६, नयास्यात ५७,
 ए ५७ भेद संवरतत्त्वना जाणवा. इति संवरतत्व समाप्तं. ६.

हये निर्जराना १२ भेद कहे छे-अनन १, उणोदरि २, वृत्तिसंक्षेप ३, रसपरित्याग ४, कायवेद्य ५,
 पदिसंश्लिण्या ६, ए छ भेद वाचना कया. हये छ भेद अम्यंतरना कहे छे. प्रायथिन ७, विनय ८,

यावच्च ९, सप्ताय १० ध्यान ११, कावसमा १२, एवं १२ भेद निर्णयतत्त्वना कथा. ७.

इये वंयतत्त्वना ४ भेद कहे छे-प्रकृतिबंध १, स्थितिबंध २, अनुभागबंध ३, प्रदेयबंध ४. प्रकृतिबंध ते कर्मनो स्वभाव तथा परिणाम १, स्थितिबंध ते जे कर्मनो बेटली स्थिति छे तेदली २, अनुभागबंध ते रस तिअ भेद रसादि कर्मनो ३, प्रदेयबंध ते कर्म पुट्ठल्लना टल ४, ए ४. वंयनुं स्वरूप मोदकने द्युति करी वतावे छे. जेप फोइ मोदक घणा प्रकारना द्रव्यने मंजोगे निपनो. जायुने तथा पित्तने तथा श्लेष्मने लेने स्वरूपे करी एने तेने सप्राव कहिये १. तथा तेज मोदक. पद्म, मास, से मास, व्रण मास, चार मास सुधी ते रूपे करी रहे तेने स्थिति कहिये २, जेम बळी तेज मोदक. कांड कट्यां हाय, कांई तीव्र होय तेने रस कहिये ३, जेम बळी तेज मोदक फोइ अल्प दलने परिमाणे निपनो. कांड बळी बट्ट दलने परिमाणे निपनो, एमज मोदकने बिरे दलनुं परिमाण तेहने प्रदेयबंध कहिये ४, एणिपर कर्मना वंय ४ प्रकारे जाणवो. इति वंयतत्वं समाप्तं ८.

रवे मोसतस्य ते १५ भेद सिद्ध थाय ते कहं छे-तार्थ सिद्धा १, अतीर्थसिद्धा २, तीर्थकरसिद्धा ३, अतीर्थकर सिद्धा ४, गृहस्थार्थ सिद्धा ५, अन्यार्थ सिद्धा ६, स्वार्थ सिद्धा ७, सौम्य सिद्धा ८, पुरुषार्थ सिद्धा ९, ननुंसवार्थ सिद्धा १०, स्वयंपुद्द सिद्धा ११, मत्प्रेक्षुद्द सिद्धा १२, बुद्धबोधि सिद्धा १३, एकर सिद्धा १४, अनेक सिद्धा १५, तथा ४ प्रकारे जीव मोक्ष जाय ते कहं छे-ज्ञाने करी १, दर्शने करी २,

ચારિત્રે કરી ૩, તપે કરી ૪, તથા ૧ દ્વાર મોક્ષના કહે છે—સત્યદમરુપણા તે મોક્ષગતિ પૂર્ણ કાળે ફળી, દમ્પણ
 પણ છે, આગમિયે કાળે ફળે તે છતિ અસ્તિ છે પણ આકાશના ફુટની પેરે નાસ્તિ નથી ૧, દ્રવ્ય પ્રમાણે તે
 સિદ્ધ અનંતા છે. અથવા જીવથી અનંતગુણા અધિક છે. જનસ્પતિ ચર્મને ૨૩ દંડકથી સિદ્ધના ત્રીજા અનંત-
 ગુણા અધિક છે. ૨, ક્ષેત્રદ્વાર તે સિદ્ધિગિયા પિસ્તાલિસ લાલ જોનની માંથી પદોલી છે, અને ત્રિગુણી દ્વા-
 રેરી પરિધિ છે, અને ડુંચપણે ૩૩૩ થનૂષ તે ૩૨ આંગુલ પ્રમાણે પટ્ટા ધોતમાં સિદ્ધ રવા છે. ૩, ભગવાના
 દ્વાર તે સિદ્ધ ક્ષેત્રમાં કાંઈક અધિકી સિદ્ધની સ્પર્શના છે. ૪, કાલદ્વાર તે એક સિદ્ધ આશ્રિ સાદિ અનંત, સર્વ
 સિદ્ધ આશ્રિ અનાદિ અનંત ૫, અંતર તે ફરિ સિદ્ધને સંસારમાં અવતરવું નથી અને એક સિદ્ધ તિહાં અનંતા
 સિદ્ધ છે અને અનંતા સિદ્ધ તિહાં એક સિદ્ધ છે પટલે સિદ્ધ સિદ્ધમાં અંતર નથી. ૬, પ્રાગ તે સપ્તઞ્ચા જીવને
 સિદ્ધના જીવ અનંતમે ભાગે છે—લોકને અસંખ્યાતમે ભાગે છે. ૭, પ્રાગ તે સિદ્ધમાં હાયરુપાવ, કેવલજ્ઞાન, કેવલ-
 દર્શન, હાયરુક સમકિત છે, અને પરિણામિક પ્રાગ તે સિદ્ધપણો જાણવો. ૮, અભ્યવદુલ દ્વાર તે સર્વથી
 યોદ્ધા નપુંસક સિદ્ધ, તેથી સ્ત્રી સંખ્યાતગુણી સિદ્ધ, તેથી પુરુષ સંખ્યાતગુણા સિદ્ધ, એક સમયે નપુંસક ૧૦
 સિદ્ધ થાય, સ્ત્રી ૨૦ સિદ્ધ થાય, પુરુષ ૧૦૮ સિદ્ધ થાય, ૯. વ્રતસપ્ત ૧, ચાદ્રપણે ૨, મંત્રિપણે ૩, વતરુપ-
 નારાચ સંયોગપણે ૪, શુક્લ ધ્યાનપણે ૫, પ્રત્યુષગતિ ૬, હાયરુક સમકિત ૭, ગયાલ્યાત નાત્રિ ૮, પંકિત

लनो संख्यातयो भाग, उत्कृष्टी त्वात्र जोजन द्वाक्षेरी. आहारक शरीरानी अवयेणा अन्य सुदा हायना, ३५५
एक हाथनी. तेजस कार्मेण शरीरानी अवयेणा अन्य अंगुलनो असंख्यातयो भाग, उत्कृष्टी चोद राजन्योक्त
प्रमाणे. केवल समुद्रपातनी अपेसाये तथा पोतपोताना शरीर प्रमाणे जाणवी. ३.
संघयण कहेता संघयण छ-यज्जम्भनाराचसंघयण १, क्कम्भनाराचसंघयण २, नाराचसंघयण ३, अर्धना
राचसंघयण ४, किल्लकुसंघयण ५, टेवदुसंघयण ६-३. संघाण कहेता संघाण छ-समचउरत संघाण १,
निगोहपरिमंढल संघाण २, सादि संघाण ३, वायन संघाण ४, कुवर्ज संघाण ५, हुंद संघाण ६, कपाय
कहेता कपाय चार-क्कोष १, मान २, माया ३, लोभ ४. ताहुंति कहेता तिमज होय, सुणाव कहेता संज्ञा
चार-आहारसंज्ञा १, भयसंज्ञा २, मयुनसंज्ञा ३, परिग्रहसंज्ञा ४, लेप्ति कहेतां छेस्या छ-कृष्णलेस्या १,
नीललेस्या २, कापोतलेस्या ३, तेजुलेस्या ४, पद्मलेस्या ५, शुक्ललेस्या ६-७. इदिय कहेता इदिय पाने
भोदेंद्रिय १, चक्षुइंद्रिय २, घ्राणेंद्रिय ३, रसेंद्रिय ४, स्पर्शेंद्रिय ५-८. समुद्रयाल सात-वेदनी १,
कपाय २, मारणांनिक ३, वैक्रेय ४, तेजस ५, आहारक ६, केवल ७-९. सन्नी कहेता संज्ञो असंज्ञी २ मन
होय ते संज्ञी, मन न होय ते असंज्ञी. १०. वेदेय कहेता वेद ग्रन्थ-सीपेद १, शुरुवेद २, नपुंसकवेद ३-११.
पंज्जति कहेतां पर्या छ-आहारपर्या १, शरीरपर्या २, इंद्रियपर्या ३, आसोभासपर्या ४, मापापर्या ५, मनपर्या

६-१२. त्रिंशत् शतं ३-सप्तविंशति १, मिथ्यातदृष्टि २, समाधिप्राप्तदृष्टि ३-१३. दंसण कहेता दर्शन स्यात्-रक्षुदर्शन १, अक्षुदर्शन २, अर्वाधिदर्शन ३, केवलदर्शन ४-१४. नाण कहेता ज्ञान ५-मति-ज्ञान १, धृतज्ञान २, अर्वाधिज्ञान ३, मनःपर्यवज्ञान ४, वैश्वज्ञान ५-१५. अनाणे कहेता अज्ञान व्रण-मति-अज्ञान १, गुणअज्ञान २, विंशतज्ञान ३-१६. जोग कहेता जोग पन्ना-स्याग मनना, स्याग वचनना, सात कापाना, एवं स्याग मनना कांटे-मन्य मनजोग १, असन्य मनजोग २, मिश्र मनजोग ३, व्यवहार मनजोग ४. ह्ये स्याग वचनना कांटे-मन्य वचनजोग १, असन्य वचनजोग २, मिश्र वचनजोग ३, व्यवहार वचन-जोग ४. ह्ये सात कापाना कांटे-दृष्टाग्न १, उन्नाग्निकना मिश्र २, वैक्रय ३, वैक्रयनो मिश्र ४, आहा-रक ५, आहारग्नना मिश्र ६, कर्मण वैश्रताग ७ एवं पन्ना जोग. १७. उक्थयोग कहेता उपयोग चार-पौग ज्ञान, व्रण अज्ञान, स्याग दर्शन एवं चार १८. तत्त्वविप्राहार कहेता निपत्त अनुक्रमे आहार लीए, जगन्त्य व्रण द्विमनां, उन्नाग्नना छ द्विमनां. व्रण द्विम ने उंची, नीची ने शीछी ए व्रण द्विमने लीए. छ द्विम ने पूर्व १, पश्चिम २, उत्तर ३, दक्षिण ४, उंची ५, नीची ६, ए छ द्विमने आहार लीए. कर्त्तव्य व्रण प्रकारनो आहार मनेत, अनेत ने मिश्र. ऊज १, रोप २, कवल ३, ए व्रण प्रकारनो आहार. १९. उक्थराय कहेता आचारने उपदे. चोविस दंडकनो ते आगळ कहेवानो २०. विद् कहेता

गिरिनि जयन्त्य अंनमृदुर्चनी, अने उतछुष्टी तेव्हास सागरोपमनी, ते आगळ कंढ्याने २१. समुद्राए कहेता
 मयोहिचा परण १, अमयोहिचा मरण २, समोहिचा मरण ते केहने कहिले-क्रीडीनी छारनी परे जीवना
 मंदेन छुटा छुटा नीकळे नेहने मयोहिचा मरण कहिये १, असमोहिचा मरण ते केहने कहिले-वंदुक्ता
 भटाकानी परे जीवना मंदेन सामटा नीकळे तेहने असमोहिचा मरण कहिये. १-२२. चवण कहेता चविने
 जेट्या दंडक्यां जाय ते आगळ कंढ्याने २३. गर्द कहेता गति पांच-नरकनी गति, तिर्यचनी गति, मनु-
 प्यनी गति, देवतानी गति. सिद्धनी गति. घर्यां वे जातुं ते गति अने आगड कहेता जेमायी आबतुं ते
 आगति रदार-नरकनी, तिर्यचनी, मनुष्यनी, देवतानी ४-२४. चेव कहेता निशे ए वे गायानो अर्थ फजो,
 हरे माण दन, पांच इंद्रांना पांच प्राण, श्रोत्रेद्रि १, चक्षुर्द्रि २, घ्राणेंद्रि ३, रसेंद्रि ४, स्पर्शेंद्रि ५, मन
 दळ ६, वचनचळ ७, कायचळ ८, धामोभास ९, आउतुं ए १०. ए पचविस दार कथा. २५. हवे चोविस
 दंडकना नाम कंढे-यंढेको नारकीनी दंडक, ते सात नरकना नाम कहे छे-पहेली घ्या. १, बीजी वंसा २,
 श्रीजि मीना ३, चोथी अंजणा ४, पांचमी रिवा ५, छही मया ६, सातपी मायवद ७, ए सात नरकना
 नाम कथा. हवे मानना गोत्र कंढे छे-१. रतनमभा, २. सकर प्रभा, ३. वालुमभा, ४. पंकमभा, ५. धुम
 मभा, ६. छही नममभा, ७. नमनपा प्रभा. ए सात मळीने एक दंडक थयो. १. हवे दश मवनपतिना दस

પ્રમુલ ૪. સેવર તે મેદને કરીયે હે આકાનો ચાલે તે પંલીની જાતિ, તે પંલીના ચ્યાર મેદ
 ચરપપંલી, રોપપંલી, વિતપપંલી, સમુગપંલી, ચરપપંલી તે ચામદાની પાંત. તે છાપા, ચાગુલ પ્રમુલ ૧, રોપ-
 પંલી તે રોપરાપની પાંત. તે સુદા ચરકલા પારેવા પ્રમુલ. ૨. ૫ જે પંલી અટ્ટીપમોરે અને ચારિર છે, વિતત
 પંલી તે પોટોલીજ રહે પાંત જોરની તે વિતત પંલી કરિષ ૩, સમુગ પંલી તે હાવદાની પેરે લીઠી રહે પાંત
 જોરની તે સમુગ પંલી. ૫ જે પંલી અટ્ટી દિપ ચારેજ છે. ૫ પાંચ તિર્થેવ પંચેદિ સમુલ્લિમ ને ગર્મજ જાગવા, ૫
 વિમયો તિર્થેવ પંચેદિનો દંદક થયો ૨૦. હવે એકવિસમો મનુષ્ય પંચેદિનો દંદક કરેછે. તે મનુષ્ય પંચેદિના
 ચ્યાર મેદ. પંદર કર્મમુમિના મનુષ્ય ૧, ક્રીસ અકર્મમુમિના મનુષ્ય ૨, છબ્બ અંતરદીપના મનુષ્ય ૩, ચડવ
 સ્વાનકના સમુલ્લિમ મનુષ્ય ૪, ૫ જે એકમો એક હેત્રના ગર્મજ મનુષ્ય અપયાંસા, એકસો એક પયાંસા, ને એક
 તો એક સમુલ્લિમ મનુષ્ય અપયાંસા ૫ જે શ્રમસે ત્રણ મેદનો એકવિસમો મનુષ્યનો દંદક થયો ૨૧. હવે ચાવિ-
 સમો જાણવ્યંત્રનો દંદક કરેછે. તેહની સોલ જાતિ-પિચાચ ૧, મૂત ૨, જાસ ૩, રાસસ ૪, કિચર ૫, કિ-
 પૂર ૬, મહોગ ૭, મંધર્વ ૮, આળપની ૯, પાળપની ૧૦, ફીચાદ ૧૧, મુલાદ ૧૨, કંદિય ૧૩, મહા-
 કંદિય ૧૪, જોહંદ ૧૫, પયાંગદેવ ૧૬, દુનિ ચાવિસમો દંદક સંપૂર્ણ ૨૨. હવે ત્રેવિસમો જ્યોતીપીનો દંદક
 કરેછે. તેહની દસ જાતિ-ચંદ્રમા, ૧, મુર્ચ ૨, ગ્રહ ૩, નસાથ ૪, તારા ૫, ૫ પાંચ ચર તે અગિરિપ મયે છે.

અને પાંચ મિથ ને અર્ધિટોપ વાહિ છે. જેવું દસ જ્ઞાન. જે ચંદ્રમા ને જે સૂર્ય અંબુદ્વિપ મધ્યે છે. ચાર ચંદ્રમા, ચાર સૂર્ય વ્યવજ મ યે છે. ચાર ચંદ્રમા, ચાર સૂર્ય ધાતર્કાશંદ મધ્યે છે, ચેતાલિસ ચંદ્રમા, ચેતા-
ર્કાસ સૂર્ય કાન્દ્યાર્કા. સદ્ ૬ મ યે છે. ચારના ચંદ્રમા, ચરુજેન સૂર્ય પુષ્કરાર્દિટોપ મ યે છે. એવં સર્વ મહીને મનુષ્ય
પેત્રમાં એકમાં કર્યાસ ચ.વા. ૭૬માં વગ્રામ મયં પશ્ચિમ સર્હિન ચર છે. પરિચાર તે જિહાં એક ચંદ્રમાં, એક
સૂર્ય નિહો અઢાર્મી પ્રાર, અઢાર્મિસ નસત્ર, હામદ ત્રજાર નવસે પંચ્યાનેન કોંઠાકોઠ તારા, એવં સર્વ ચંદ્રમા સૂર્યનો
પરિચાર ગણશે. પ્રસંગ્યાના ચંદ્રમા અસંગ્યાના મયં પશ્ચિમ સર્હિત મનુષ્યશેત્ર વાહેર અસંગ્યાતા દ્વિપ સમુદ્રમાંથી
રિષર છે. એવં દસ જ્ઞાનનાં શ્રવિસમાં ઝ્યોતિષોના દંડક થયો. ૨૩. હવે જોનિસમાં વેપાનિકનો દંડક કહેછે,
તેરના છવિસ ઘેદ છે-વાગ દેવઝ્યંક, નવ પ્રેયઝક, પાચ અનુત્તર વિમાન, એવં છવિસ. હવે તેરના નામ કહેછે,
સુપર્મ ૧, ફદાન ૨, મનનકુમાર ૩, માર્દ ૪, વલ્લઝ્યંક ૫, ઝંતક ૬, મદાસુક ૭, સરસાર ૮, આણત ૯,
માણત ૧૦, આગળ ૧૧, અનુપ ૧૨, ૭ વાગ દેવઝ્યંકના નામ કહ્યા. હવે નવ પ્રેયેપકના નામ કહે છે, મને
૧, સુમ્હે ૨, મુઝાપ ૩, મુમાળસે ૪, પાંચટયજે ૫, મુદંસજે ૬, આમોદે ૭, મુપટિવેદ ૮, જસોધરે ૯,
૫ નર પ્રેયેપકના નામ કહ્યા. હવે પાંચ અનુત્તર વિમાનના નામ કહે છે-વિજય ૧, વિજયંત ૨, જયંત ૩,
અપરાજિત ૪, સર્વોર્થે સિદ્ધ ૫, ૫ પાંચ અનુત્તર વિમાનના નામ કહ્યા. ૫ છવિસ ઘેદનો વેપાનિકનો દંડક થયો.

૨૪. હવે પુનઃ પરમાધ્યામીના નામ કહે છે-અંબ ૧ અંબરમ ૨, સાપ ૩, સરવ ૪, રુદ્ર ૫, વૈશ્વદેવ ૬, કાલ ૭, મહાકાલ ૮, અર્સીપત્ર ૯, યતુષ ૧૦, કુંભ ૧૧, ચાલુ ૧૨, વૈનરણી ૧૩, રવસ્વર ૧૪, મહાધોમ ૧૫, પુનઃ પરમાધ્યામી તે અમરકુમારમાં મળ્યા. હવે દસ જાતિના અંબકા તેના નામ કહે છે-આગતંબકા ૧, પાણજંબકા ૨, લયજંબકા ૩, મયજંબકા ૪, વચ્ચજંબકા ૫, પુષ્પજંબકા ૬, દાનજંબકા ૭, ગીતજંબકા ૮, વિનુજંબકા ૯, અર્ચીયતજંબકા ૧૦. ૫ દસ જાતિના અંબકા-દેવના તે ગણ-દેવમાં મળ્યા ૩, કિન્નિ-પીના નામ-ત્રણ પલ્લિયા ૧, દ્રણ સાગરિયા ૨, તેરસાગરિયા ૩. ૫ ત્રણ કિન્નરિણી દેવનોત્ત જંગલનાસી માટે વિમાનીકમાં મળ્યા. નવ લોકોત્તિકના નામ કહે છે-ન્યારસ્વન ૧, આદિત્ય ૨, કિન્દી ૩, વરુણ ૪, મદનોયા ૫, મોર્સીયા ૬, અવાધાદા ૭, અગીના ૮, રિઠા ૯. ૫ નવ લોકોત્તિક વંશજોત્તિકામાં માટે ઉત્તમ વર્માનિકમાં મળ્યા. ૩૫ ચોવિસ દંડકના નામ કયા. ૨૪. હવે સાન કાંદી ચોદોત્તેર ભાગ્ય ધનપતિના ધવન છે, મોર્સી ભાલ નરકાવાસ છે, અમરભ્યાના વાળવ્યંતરના નગર છે, અમરભ્યાના ગ્યોત્તિરિના વિમાન છે, અમરભ્યાની ન-ગ્યથાની દ્વીપા ગ્યોત્તિરિના છે. ગાંગમી નાલ સત્તાણું દ્વાર ગ્રેવીસ વિમાન વર્માનિકના છે. મંડ્યાના ચાર મનુષ્યના છે. શોષ દંડક નવના અમરભ્યાના અમરભ્યાના ચાર છે. તે સર્વે વર્ણવ ભગ્ય સિદ્ધાંતોદિત્યી ગાંગમો. ૨૪. હવે સિદ્ધસિલના વાર નામ કહે છે-શસિતિ ૧, શસપથારાતિ ૨, તણુતિ ૩, તણુતિ ૪,

રૂપર વંક્રેય કરે તો જ ૦ અંગુ ૦ સંસ્થા ૦, ૩૦ હજાર ધનુષની. સંપયજ કહેતા નારકી અસંતેજી, સંઠાજ
 નારકીને એક હુંડ સંઠાજ. કપાય ચ્યારે-ક્રોધ, માન, માયા ને લોભ, પણ નારકીને ક્રોધ યજ્ઞો, સંઠા
 ચ્યારે-આહારસંઠા, ભયસંઠા, મૃત્યુસંઠા, પરિગ્રહસંઠા પણ નારકીને મય યજ્ઞો. લેસ્યા નારકીને યજ્ઞ સમુદય.
 પેદેલી ને વીજી નરકે એક કાપુત લેદ્યા, વીજી નરકે વે લેદ્યા-કાપુત યજ્ઞી અને નીલ ઘોડી, ચોથી નરકે
 એક નીલેદ્યા. પાંચમી નરકે વે લેદ્યા. નીલ ઘણી અને કુળ ઘોડી, છઠ્ઠી નરકે એકલી કુળ લેદ્યા.
 સાતમી નરકે મહાકુળ લેદ્યા. ઇંદ્રિ પાંચ-શ્રોતેદ્રિ ૧, વશુદેવેદ્રિ ૨, ગ્રાણેદ્રિ ૩, રસેદ્રિ ૪, સ્પર્શેદ્રિ ૫,
 સદુદ્યાલ ચ્યાર-પેદની, કપાય, મારણાંતિકને વંક્રેય. સતિ કહેતા પેદેલી નરકે સંઘી અસંઘી વે હોય. વીજીથી
 માંદી સાતમી નરક સુધી એકલા સંઘી છે. પેદ નારકી ને એક તે નપુંસક વેદ. નારકીને ૫ પર્વા, માયા મન
 મેલા ધાંધે. નારકીને દ્રષ્ટિ યજ્ઞ- સમર્પાતદ્રષ્ટિ, મિથ્યાદષ્ટિ, અને સમા મિથ્યાદષ્ટિ. નારકીને યજ્ઞ દર્શન ચહુ-
 દર્શન, અચ્છુદર્શન, અવધિદર્શન. નારકીને યજ્ઞ જ્ઞાન-યતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન. નારકીને અજ્ઞાન યજ્ઞ,
 મતિઅજ્ઞાન, શ્રુત-જ્ઞાન, વિભંગ જ્ઞાન. નારકીને જોગ દગ્યાર ચ્યાર મનના, ચ્યાર વચનના; યજ્ઞ કાયાના, તે
 વંક્રેય, વંક્રેયનો મિથ્ર ને કાર્પણ કાય જોગ. એવં દગ્યાર જોગ. યયોગ નવ યજ્ઞ જ્ઞાન, યજ્ઞ અજ્ઞાન, યજ્ઞ દર્શન,
 એવં નવ. તથા તેમજ આહાર લે તો જથન્ય ઝરકુ છ દિસનો આહાર લે, તે વે પ્રકારનો ઝંઝ આહાર ને રોમ-

પાળી, તેડ ને વનસ્પતિ એ ચારને ૩. વેદની કપાય માર્ણાતિક, અને વાયરને સમુદ્ગાત ગાર વૈકેયની વર્તી.
 સંહી તે પાંચે યાવર અસંગી. વેદ એક નપુંસક. પર્વા પાંચે ને ચાર જાદાર જર્વા, મરીરણાં, દ્વિપર્વા, શ્વસો-
 શ્વાસપર્વા. દૃષ્ટિ એક મિષ્ટ્યાત્વ. દર્શન એક અચલુદર્શન, જ્ઞાન નથી. અગ્રાન વે મતીશ્વજ્ઞાન. શુભમજ્ઞાન, ભોગ
 પૃથ્વી, પાળી, તેડ, વનસ્પતિ એ ચાર ને જોગ થ્રણ ઉદારિક ૧, ઉદારિકનો મિથ્ર ૨, તાર્પણ કાયનોગ ૩,
 અને વાયરને જોગ પાંચ વૈકેય, વૈકેયનો મિથ્ર, એ વે વચ્ચા. ઉપયોગ થ્રણ. વે અજ્ઞાન. એક અનલુ દર્શન
 એવં થ્રણ તહા તેમજ આદાર લે જ૦ ૬ થ્રણ ટિકનો, ૩૦ છ દિસનો તે વઝી વે પ્રકારનો ૩૦ ને રોમ આદાર કરે.
 ૧ કલ્લ વર્જિને તે થ્રણ ૩ પ્રકારનો સચેત, અચેત ને મિથ્ર. જીવચાય તે આવીને ૩૦. પૃથ્વી, પાળી ને
 વનસ્પતિમાં ત્રેવિસ ટંદકના એક નારહી વર્જિને અને તેડ વાડમાં ૬૦ ટંદકના આવીને ૩૦. પાંચ યાવર
 થ્રણ વિગલેદિ મનુષ્ય ને તિયેવ જન્મ દગની સ્થિતિ પૃથ્વીની જ૦ અંતમુદર્શની ૩૦ યાવિસ હનાર વર્તની. ૧,
 પાળીની જ૦ અંતમુદર્શની ૩૦ સાત હનાર વર્તની ૨, તેડની જ૦ અંતમુદર્શની ૩૦ થ્રણ મારોરાધિની ૩,
 વાયરાની જ૦ અંતમુદર્શની ૩૦ થ્રણ હજાર વર્તની. ૪. વનસ્પતિની જ૦ અંતમુદર્શની, ૩૦ દસ હનાર વર્તની.
 સમોદિયા મરણ અને અસમોદિયા મરણ એ વે મરણ છે. વચન તે વચિને તૃયવિ પાળી ને વનસ્પતિ ૬૦ ટંદકમાં
 જાય. પાંચ યાવર, થ્રણ વિગલેદિ, મનુષ્ય ને તિયેવમાં જાય. અને તેડ, વાડ, નર ટંદકમાં જાય. પાંચ યાવર

રચન ૪. ઉપયોગ વેદિ તેદિને પાંચ. વે જ્ઞાન, વે અજ્ઞાન, વે અવિદ્યુદર્શન ૫ પાંચ. વડરિદિને ઉપયોગ છ.
 વે જ્ઞાન, વે અજ્ઞાન, વે દર્શન ૫ છ. ત્યાં કહેતા તેમજ આહાર લે, જપ્ત અને ઉત્કૃષ્ટો છ વિસનો આહાર લે.
 તથા પ્રણ પ્રકારનો આહાર લે. ઝંજ ૧, તોમ ૨, ને કેતલ ૩. રવચાય તે પ્રાણને ઉપજે-વચ દંદફના, પાંચ
 સ્વાચ, પ્રણ વિગલેદિ, મનુષ્ય ને નિર્વચ ૫ દસ સ્થિતિ વેદિની જપ્ત અંતમુદર્શની, ઉત્કૃષ્ટિ, વાર, વર્પની,
 તેદિની જપ્ત અંતમુદર્શની, ઉત્કૃષ્ટિ ઝંજપ્રવાસ દિવસની. વડરિદિની જ ૦ અંતમુદર્શની ઉત્કૃષ્ટો છ મરિદિની.
 મમોદિયા મળ અને અસમોદિયા. મળ વે છે. વચ તે વચિને જાય દસ દંદફના-પાંચ સ્વાચ, પ્રણ વિગ-
 લેદિ મનુષ્ય ને નિર્વચનાં જાય. ગડ ને મરીને વે ગતિયાં જાય.-મનુષ્ય ને તિર્યચનાં. આગર તે આપે પણ વે ગતિ-
 નો-મનુષ્ય ને નિર્વચનો. વેદિને છ પ્રણ-વે દિદિના વે પ્રણ, કાયવલ, ભાસોભાસ, આઠહું, વચન ૫ છ.
 તેદિને સાત પ્રણ-વે નાસિકા વધી. વડરિદિને આઠ પ્રણ તે આંલ વધી. જોગ વે-વચનજોગ ને કાયા-
 જોગ. ૩૫ પ્રણ વિગલેદિના ૪૫ દંદક સંપૂર્ણ ૧૯.

હવે વીસમો નિર્વચ વેદિનો દંદક કહે છે. પાંચે સમુદિયને ગરીર પ્રણ-ઉદારિક, તેમજ ને કાર્મણ અને
 ગર્મજને વાર પ્રગંઠ તેમાં વેક્રેય વચ્ચું. અવશેષા પાંચની કહે છે-હવે જલંચર સમુદિય ને ગર્મજની જ ૦ અંગુ
 અંગ ૦, ૩૦ હજાર જાગનની. સ્વલચર સમુદિયની જ ૦ અંગ ૦, ૩૦ પ્રત્યેક ગાડની. ગર્મજની જ ૦

सान समुद्रयात. समुद्रिय असंती, गर्भज मंती. चेद समुद्रियने एक नांगक. जुगन्धियापों ते दे भी नें पुरा.
 कर्मभूमिना गर्भज मनुष्यपां वृण चेद म्मी, पुरुष नें नंदुमक. पर्यां समुद्रियने व्याह भाषा ने मन नही. गर्भज-
 ने छ पर्यां. हट्टि समुद्रियने एक विद्यान. दम प्रकर्म भूमिपां चे हट्टि मर्द्धन ने मिच्छान. वीम प्रकर्मभूमि ने
 उपन्न अंतरद्विपापां एक विख्यात हट्टि. कर्मभूमिनां मनुष्यपां वृणे हट्टि. दर्शन मर्द्धियने, मने नृगर्भियने चे.
 चक्षुदर्शन ने अचक्षुदर्शन. गर्भजने दर्शन व्याह लामे. ज्ञान दम प्रकर्मभूमिपां चे मने वीम प्रकर्मभूमि मने
 उपन्न अंतरद्विपापां मने समुद्रियने ज्ञान नथी. गर्भजने पांचे ज्ञान. अज्ञान मर्द्धियने ने-मति अज्ञान ने म्म
 अज्ञान. गर्भजने वृण. जोग समुद्रियने वृण उदारिकना चे ने १ कर्मण कारजोग ए वृण. नृगर्भियाने जोग
 ११. मनना ४, वचनना ४, उदारिकना २, कर्मण १, एवं जोग ११. गर्भजने गन्ध. जोग. उपयोग दम
 अकर्मभूमि ते पांच देवकुरु, पांच उगवकुरु. ए दमपां ६ ने २ ज्ञान, २ अज्ञान, २ दर्शन, ए ६ मने वीम
 अकर्मभूमि ५६ अंतरद्विपापां ने समुद्रियने व्याह. चे अज्ञान, चे दर्शन. गर्भजने वार उपयोग. विमत्र नाहन
 ले तो जपन्य ने उत्कृष्टो छ द्वियना. तथा वृण दकार आहार मे. उम रान ने कस्त ने दम मनेर अनेर ने
 मिथ्र. उववाय ते जात्राने उपजे. समुद्रियनां आठ दंडकना पुरती, पानी, चन्दरनि. उम विमनेरि मनुष्य ने
 तिर्येव ए जाडनां जुगन्धियापां २ दंडकना ते मनुष्य ने तिर्येवनां गर्भज मनुष्यनां चापि दंडकना उने. ते

असं०, उ० सात हाथनी. अने उचर वंकेय करे तो न० अंगु० संख्या०, उ० सात ओननेनी. संख्या० नही
 संठाण एक समयउरंस. कपाय स्यारे पण देवताने लोभ ग्रणी. संज्ञा स्यारे पण देवताने परिहार संज्ञा गणी.
 लेस्या स्यार पेहेन्नी. इंद्दी पांचे. समुद्रघात पांच आहारक ने केवल नही. मंजी असंखी ये. वेद वे श्री ने पुरा.
 पर्या ५ प्रापा धन भेला वांधे. एष्टि ग्रण, दर्शन ग्रण, ज्ञान ग्रण, अज्ञान ग्रण, योग अंगीकार, स्यार मनना,
 स्यार वचनना, ग्रण फायाना ते वंकेय, वंकेयनो मिश्र, कार्मण फापनोग एवं अंगीकार. उपयोग नव ग्रण
 ज्ञान, ग्रण अज्ञान, ग्रण दर्शन एवं नव. तेमज आहार से तो जगन्म ने उल्लेखो छ विसनो मया वे प्रकारे
 ओज ने रोम ते पण म्रुम ते पण अचेत आहार. उचताय ते आधीने उपदे. वे दंदकना मनुष्य ने. तिर्यचना.
 स्थिति वाणव्यंतरनी ज० दस हजार वरमनी, उ० एक पत्थोपमनी. तेहनी देवीनी ज० दस हजार वरमनी.
 उ० अर्ध पत्थोपमनी. समोदिया मण ने मरापोरिया मरण ए वे मरण छे. नवय ते पविने ज्ञाय पांच दंद-
 कमा पृथबी, पाणी ने वनस्पति, मनुष्य ने तिर्यच ए पांच. गद ते मरीने वे गतिमा ज्ञाय मनुष्य ने तिर्यमो.
 आगद ते आये पण वे गतिना-मनुष्य ने तिर्यचना. प्राण दस, योग श्रण-मन, वचन ने फायानो. इति
 वाविसमो दंदक संपूर्ण. २२.

एवे त्रिविसमो ज्योतिषीनो दंदक तेरमां शरीर ग्रण-वैकेय, तेमस ने कार्मण. अवपेजा न० अंगु० असं०,

इंद्रकर्म-पृथ्वी, पाणी, चनस्पति, धनुष्य ने तिर्यचर्षा, गर ते मरीने चे गत्तिर्ना जाय, धनुष ने तिर्यचर्षा.
आगइ ते धनुष्य ने तिर्यचर्षा आवे. माण दम. जोग दण. इति त्रैविम्यो इंद्रकर्मगुण. २२.

हये चांविम्यो यमात्रिकनो इंद्रकर्म तैर्यां गरीर दण चक्षेय, नेजस ने कर्मण, प्रचरेणा गुण्य, इमाज ग ने देवलोके
ज० प्रंगु० अयं०, उ० स्यात हाथनी. श्रीजे चोवे देवलोके ल हाथनी, पांचमे छे देवलोके पांच हाथनी. मानमे
आठमे देवलोके च्याग हाथनी. नचमे, इअमे इमागमे पारने देवलोके दण हाथनी. नच प्रंगेय करे चे हाथनी. च्यार
अनुत्तर विमानमां एक हाथनी, सर्वाधिमिदधो मुदा हाथनी अने उचार चक्षेय करे नो चार देवलोके गुणी ज० प्रंगु०
संख्या०, उन्कृष्टि लाग्य जोजननी. मंघयण नथी. मंघाण एक समय ऊंरस. काण च्यार पण लोभ वगो. मंघा
चार पण परिग्रह मंघा यणी. लेम्या पेहेले श्रीजे देवलोके एक तैलुलेखा. श्रीजे, नोभे, पांचमे एक पदम लेखा.
छाथाधी पांटी नच प्रंगेयकमां एक शुक्ललेखा, अने पांच अनुत्तर विमानमां १ पण्य शुक्ललेखा. इंद्री पांजे.
समुद्रयात वाग देवलोके गुधी. पांच आहाकने केचल नही. नच प्रंगेयक ने पांच अनुत्तर विमानमां दण-येरनी
कपाय ने मागणांनिक मंझी एकल्या छे. चेट पेहेले श्रीजे देवलोके चे चेट मोंरद, शुक्ल, चेट, श्रीजागी ते मराये-
मिदल्लगे एक पुरुष चेट. पर्या ५ भाषा मन मेला बांधे. दष्टि चार-देवलोकेमां दण दष्टि, नच प्रंगेयकमां चे
दष्टि. समर्पित ने मिथ्यात, पांच अनुत्तर विमानमां एक दष्टि समर्पित, दर्शन दण, ज्ञान दण, अज्ञान दण ते

धार देवलोके ने नव ग्रंथेयफलों. पांच अनुत्तर विमानमां अज्ञान नथी. जोग अगीयार, चार मनना, चार स्व-
 नना, द्रण कायाना. वेद्रेय, वेद्रेयनो मिश्र ने कर्मण कायजोग एवं अगीयार. उपयोग धार देवलोके ने नव
 ग्रंथेयफलों नव, द्रण ज्ञान, द्रण अज्ञान, द्रण दर्शन एवं नव. पांच अनुत्तर विमानमां छ उपयोग, द्रण ज्ञान,
 द्रण दर्शन ए छ. तैपन्न आहार ले तो जगन्म ने उक्तुशे छ दिसनो तथा वे प्रकारे ऊअ ने रोम ते पण
 अचेत, ते पण शुभ आहार. उक्काय ते आधीने उपले. पेरेला देवलोकेयी मांहीने आठमा देवलोके सुधी ये
 दंडकना मनुष्य ने तिरिचना, अने नवमेयी ते सर्वार्थसिद्ध लगे एक मनुष्यनो आवे. स्थिति पेरेले देवलोके
 जगन्म एक पत्थनी, उक्तुष्टी वे सागरनी. तेहनी परिग्रहीत देवीनी ज० एक पत्थनी, उ० सात पत्थनी,
 अने अपरिग्रहीत देवीनी ज० एक पत्थनी, उ० पचास पत्थनी. बीजे देवलोके ज० एक पत्थनी साक्षेरी, उ०
 वे सागर साक्षेरी. तेहनी परिग्रहीत देवीनी ज० एक पत्थनी साक्षेरी, अने अपरिग्रहीत
 देवीनी ज० एक पत्थनी साक्षेरी, उ० पंचावन पत्थनी. बीजे देवलोके ज० वे सागरनी, उ० सात सागरनी
 तिहां देवी नथी पण तेहाची जाय. बीजे देवलोके ज० वे सागर साक्षेरी, उ० सात सागर साक्षेरी. पांचमे
 देवलोके ज० सात सागर, उ० दस सागर, छठे देवलोके ज० दस सागर, उ० चउद सागर, सातमे देवलोके
 ज० चउद सागर उ० सत्तर सागर, आठमे देवलोके ज० सत्तर सागर, उ० अगार सागर, नवमे देवलोके ज०

अद्वार सागर, उ० ओगणीस सागर, दसमे देवलोके ज० ओगणीस सागर उ० तीस सागर, अग्यारमे देव-
लोके ज० बीस सागर उ० एकत्रिस सागर, चारमे देवलोके ज० एकत्रिस सागर उ० षाण्विस सागर, प्रथम
द्वेयेके ज० षाण्विस सागर उ० त्रेविंस सागर, बीती द्वेयेके ज० त्रेविंस सागर उ० चोविंस सागर, त्रीजी
द्वेयेके ज० चोविंस सागर उ० पचविंस सागर, चौथी द्वेयेके ज० पचविंस सागर, उ० छविंस सागर.
द्वेयेके ज० छोविंस सागर उ० एकत्रिस सागर, छवि द्वेयेके ज० सत्ताविंस सागर, उ० अष्टाविंस
पांचमी द्वेयेके ज० छविंस सागर, उ० सत्याविंस सागर. छवि द्वेयेके ज० सत्ताविंस सागर, उ० अष्टाविंस
सागर, सातमी द्वेयेके ज० अष्टाविंस सागर, उ० ओगणत्रिस सागर. आठमी द्वेयेके ज० ओगणत्रिस उ० त्रीस
सागर, नवमी द्वेयेके ज० त्रीस सागरनी उ० एकत्रिस सागर, द्यार अनुसर विमानमां ज० एकत्रीस सागर,
उ० तैत्रिस सागर. सवार्थेसिद्धमां ज० ने उ० तैत्रास सागर. सप्तोदिया मरण ने असमोदिया मरण ए वे
मरण लामे. चवण ने चविने पेंहला बीजा देवलोकना देवता जाय तो पांच देहकमां जाय, पृथ्वी, पाणी,
वनस्पति, मनुष्य ने निर्गच ए पांच. श्रीजाथी ते आठमा देवलोकना देवता जाय तो वे दंडकमां मनुष्य ने त्रि-
नचमां, नवमेथी मांदिने सवार्थेसिद्ध लगेना देवता एक दंडकमां मनुष्यमां जाय, गर ते मरीने पेंहलाथी
मांदिने आठमा दंडकमां देवता वे गतिमां जाय, अने नवमाथी मांदिने सवार्थेसिद्ध मुधीना एक मनुष्यनी
गतिमां जाय. आठ ने पेंहलाथी मांदिने आठमां देवलोकलमे वे गतिनो जाये. मनुष्य ने त्रिनचनो जाये, अने

નવમાયી માંદીને સર્વાર્થસિદ્ધ્યગે એક પ્રત્યુપ્પનો આવે. પ્રાણ દસ, જોગ ત્રણ. इति श्री चोविसस्यो दंडक संपूर्ण. ૨૪.

हवे सिद्धनो द्वार कहेंछे. सिद्धने त्रर्ग नथी. अवनेणा सिद्धनी अरुणि जीवना प्रदेशना घननी ज० एक हाथ ने आठ अंगुलनी, मध्यम च्यार हाथ ने सोल अंगुलनी, अने उन्मृष्टि त्रणसें तेथीस धनुष ने एथीस अंगुलनी. सिद्धने संययण नथी. सिद्धने मंत्राण नथी. सिद्धने कषाय नथी. सिद्धने संज्ञा नथी. सिद्धने लेख्या नथी. सिद्धने इंद्रिय नथी. सिद्धने समुद्रगान नथी. सिद्ध संक्षी असंक्षी नथी. सिद्धने वेद नथी, सिद्धने मजा नथी, सिद्ध समर्पित द्रष्टि छे. सिद्धने एक केवल दर्शन छे. सिद्धने एक केवलज्ञान छे. सिद्धने अज्ञान नथी. सिद्धने जोग नथी. सिद्धने उपयोग वे छे. केवल ज्ञान, केवल दर्शन. सिद्धने आहार नथी. उदयाय ते जीवने उषजे. एक दंडकना प्रतुप्यना सिद्धना स्थितिने छेदो नथी. सिद्धने प्ररण नथी. सिद्धने चबहुं नथी. ते मरीने सिद्धने बाढ़ गतिमां जायुं नथी. आगइ ते सिद्धमां एक प्रतुप्यनो आवे. सिद्धने प्राण नथी. पण प्राण वे छे-केवलज्ञान ने केवल दर्शन. सिद्धने जोग नथी. इति सिद्धनो द्वार संपूर्ण.

इति श्री लघुदंडकना बोल संपूर्ण. ॥

॥ अथ श्री गतागतना चोल. ॥

पहेली नरके आगत २५ भेदनी ते १५ कर्मभूमि, ५ संक्षी तिर्यच ने ५ असंक्षी तिर्यच ए २५ ना प्रजा-
 स्थानी गत ४० भेदनी ते १५ कर्मभूमि ने ५ संक्षी तिर्यच ए २० ना अप्रजाप्ता ने प्रजास्थानी १. त्रिजी नरके
 आगत २० भेदनी ते ५ असंक्षी तिर्यचना प्रजाप्ता वज्या गत ४० नी पूर्ववत् २. त्रिजी नरके १९ भेदनी आ-
 गत ते पूर्वे २० कथा तेहमांथी १ भूतपर वज्या. गत ४० नी पूर्ववत् ३. चण्डी नरके आगत १८ भेदनी ते
 पूर्वे १९ कथा तेमांथी १ लेखर वज्या. गत ४० नी पूर्ववत् ४. पांचमी नरके आगत १७ भेदनी ते पूर्वे १८
 कथा. तेमांथी १ थलखर वज्या. गत ४० नी पूर्ववत् ५. छडी नरके आगत १६ भेदनी ते १७ पूर्वे कथा
 तेमांथी १ उरपर वज्या. गत ४० नी पूर्ववत् ६. सातमी नरके आगत १६ भेदनी ते १५ कर्मभूमि ने १ मा
 जलखर ए १६ ना प्रजास्थानी स्त्री वज्या गत १० भेदनी ते ५ संक्षी तिर्यचना अप्रजाप्ता ने प्रजास्थानी, ७. दश
 भवनपति, १५ पर्माधामी, १६ वाणव्यंतर, १० जंघका ए ५१ जातिना देवनामां आगत १११ भेदनी ते
 १०१ क्षेत्रना संक्षी प्रमुप्य, ५ संक्षी तिर्यच, ५ असंक्षी तिर्यच ए १११ ना प्रजास्थानी गत ४६ नी ते १५

कर्मभूमि, ५ संक्षान्तिर्न्यच ए २० ने ३ पृथ्वी १. पाणि २, वनस्पति, ३, ए २३ ना अमजामा ने प्रजासानी
८. ज्योती ने पहिला देवलोका आगत १०० भेदनी ते १५ कर्मभूमि, ५ मंष्टी तिर्यच ने ३० अक्षरभूमि ए ५०
ना प्रजासानी गत ४६ नी पूर्ववत् ०. बिना देवलो पां आगत ४० भेदनी ते पूर्वे ५० भेद कथा तेषां ५
हेमवय ने ५ एणवय ए १० ना प्रजासा वज्या, गत ४६ नी पूर्ववत् १०. पहिला किल्विपीमा आगत ३०
भेदनी ते पूर्वे ४० कथा तेषां ५ हविचाम, ७ समकचाम ए १० प्रजासा वज्या, गत ४६ नी पूर्ववत् ११. धिजा
देवलोकर्या आठमा देवलोका सुधी ६ देवलोका, ७ व्याकांनिक, ८ चिन्विपी ए १७ जातिना देवतामां आगत
२० भेदनी ते १५ कर्मभूमि ५ संक्षान्तिर्न्यच ए २० ना प्रजासानी, गत ४० नी ते आगतनीपरं १२. नवमा
देवलोकर्या ते सवार्थमिदल्लगे ४ देवलोका, ७ ग्रंथेयक, ५ अनुत्तग विमान ए १८ मा आगत, १५ कर्मभूमिना
प्रजासानी गत १५ नी ते आगतनीपरं १३. पृथ्वी १, पाणि २, वनस्पति ३, ए ३ पां आगत २४३ भेदनी
ते १०१ समुष्टिम पनुप्यना अमजामा, १५ कर्मभूमिना अमजामा ने प्रजासा एवं १३१ ते ४८ भेद तिर्यचना
एवं १७९ नी लट ने ६४ भेद देवताना ते १० भवनपति, १५ वसामापी, १६ वाणव्यंत्तर, १० जंयका, १०
ज्योत्तपी एवं ६१ ने २ देवलोका, एक किल्विपी एवं ६४ ना प्रजासानी एवं २४३ नी गत १७९ नी लटनी
१४. तैव १, वाव २, ए २ पां आगत १७९ नी लटनी गत ४८ भेद तिर्यचनी १५. विण विगल्लद्वियनी

आगत १७२ भेदनी गत एव १७९ भेदनी, १६. प्रमंही त्रिचन्यां आगत १७९ नी लट्नी गत ३९५ भेदनी ते
 ५६ अंनगदिया ने ५१ जानिना देवता ते १० भवनगति, १५ परमाधामी. १६ वाणज्यंतर, १० जंगमा, ए ५१
 जानिना देवता एवं सर्व मन्त्री १०७ भेद यथा अने १ पारिली नर्त एवं १०८ ना अयनासा ने मनासा एवं
 २१६ अने १७९ नी लट् सर्व मन्त्री ३९५ भेदनी १७. संक्षी त्रिचन्यां आगत २६७ भेदनी ते ८१ भेद देव-
 ताना ने ०९ मांदिगी ४ देवज्योक्त, ९ प्रेरयक्त, ५ अनुचरविमान ए १८ वज्यां ने १७९ नी लट् एवं सर्व मन्त्री
 २६० ने ७ नरकना मनासा एवं २६७ नी गत पांचेनी जुदी करेछे. जलचरनी ५२७ नी ते ५६३ मांदि-
 गी, नचपा देवज्योक्त मर्वाथस्मिद सुधी १८ ना अयनासा ने मनासा एवं ३६ वज्यां शेण ५२७ रथा. उर-
 परनी गत ५०३ नी ते ५२७ मांदिगी लट्नी १, सातमी ए २ नरकना अयनासा ने मनासा ए ४ वज्यां. पाट-
 वरनी गत ५२१ नी ते ५२७ मांदिगी पांचमी १, छही २, सातमी ३, ए ३ नरकना अयनासा मनासा ए २ भेद
 ६ वज्यां. गेनरनी गत ५१९ नी ते पूर्वे ५२१ कथा तेषांथी चोथी नरकना अयनासा मनासा ए २ भेद
 वज्यां. धुरगरनी गत ५१७ नी ते पूर्वे ५१९ कथा. तेषांथी त्रित्री नरकना अयनासा मनासा ए ये भेद वज्यां
 १८. ममृत्ति मनुज्यां आगत १७१ भेदनी ते १७९ नी लट्पांथी ८ तेड, वाउना वज्यां. शेण १७१ नी
 गत १७९ नी लट्नी १९. संक्षी मनुज्यां आगत २७६ भेदनी १७९ नी लट्पांथी तेड वाउना ८ वज्यां.

[illegible]

१. इति गतागमना बोद्ध मंपुणं. ॥

FE

11

॥ अथ श्री गुणस्थानद्वार. ॥

गाथा. ॥ नाम १, लक्षण, गुण २, विद ३, किरिया ४, सप्ता ५, कंय ६, वेद ७, उद्वेग ८, उद्वेग ९, वेद
 निमरा १०, मात ११, कारणा १२ ॥ १ ॥. પરિસ્થિત ૧૩, યમ ૧૪, જાયાય ૧૫, મીચાય મેદ ૧૬,
 જોગ ૧૭, ઉચિંગ ૧૮, લેસ્તા ૧૯, ચરણ ૨૦, સમ્પર્ત ૨૧ અપ્પાચદુવ ૨૨, ગુણઠાળેદિ ॥ ૨ ॥. પ દ્વાર
 ૨૨ ની ગાથા ૨ કદિ. । હવે પહેલો નામદ્વાર કહે છે. પહેલું સિધ્યાત્વ ગુણઠાળું ૧, ચિત્તું સાસ્યાદાન ગુણ ૦
 ૨, ત્રિજું તમામિહત ગુણ ૦ ૩, જોધું અચિરતિ સમ્યક્ત્વદિ ગુણ ૦ ૪, પાંચમું દેસાચિરતિ ગુણ ૦ ૫, છતું મ-
 યગ સંજનિ ગુણ ૦ ૬, સાતમું અમવત્ત સંજનિ ગુણ ૦ ૭, આઠમું નિયદિવાદર ગુણ ૦ ૮, નવમું અનિયદિવાદર
 ગુણ ૦ ૯, દશમું મુસ્સસંપરાય ગુણ ૦ ૧૦, અઘારમું લપન્નાત્મોદ ગુણ ૦ ૧૧, ચારમું સિજ્ઞોદ ગુણ ૦ ૧૨,
 તેમજ સંજોગિ કેવલી ગુણ ૦ ૧૩, ચત્તરમું અજોગિ કેવલી ગુણઠાળું ૧૪, ૫ નામદ્વાર સમાપ્ત.

હવે લક્ષણ ગુણદ્વાર કહે છે. પહેલા સિધ્યાત્વ ગુણઠાળાના લક્ષણ કહે છે. શ્રી ચીતરામની વાળિયી બોલું,

અધિક, વિપરીત સદેહે, પરુપે, ફરસે તેને મિથ્યાત્વ કહિયે. ઓછી પરુપણા તે જેમ કોઈ કહે જે જીવ અંશુઠા માત્ર છે, મંદુલ માત્ર છે, ગામા માત્ર છે, રીપક માત્ર છે, તેહને ઓછી પરુપણા કહિયે. ૧. અધિકી પરુપણા તે કેહને કહિયે. એક જીવ સર્વે બંધાઈ યાત્રામાં વ્યાપિ રહ્યો છે તેહને અધિકી પરુપણા કહિયે. ૨. વિપરીત પરુપણા તે કેહને કહિયે. કોઈ કહે જે પંચથૂન થકિ આત્મા ડપનો છે, અને एहने વિનાસે જીવ પણ વિખસે છે, તે જદ છે, તે થકિ ચૈતન્ય ડપને, વિખસે, એમ કહે તેને વિપરીત પરુપણા કહીયે ૩, એ મિથ્યાત્વ એમ ત્રણ વદાર્થનું વિપરીતપણું સરદેહે, પરુપે, ફરસે તેને મિથ્યાત્વ કહીયે. અને જનમાર્ગે આત્મા અકૃત્રિમ, અલંદ, અચિનાકી, નિસ્પ છે. શરીર માત્ર વ્યાપક છે. તેવાં ગોત્ર સ્વાપિ ઇય જાંઘી, પાન મોઢી વંદણા નમસ્કાર કરીને શ્રી ભગવંતને પૂછતાં હતા, સ્વામિનાથ ! તે જીવને શું ગુણ નિપનાં ? તેવાં શ્રી ભગવંતે કહ્યું, જીવરુપ દુહીને કર્મરુપ મેરીય કરી ૪ ગણિ, ૨૪ દંદક, ૮૩ ભાલ ત્રીજા જાનિયોઈ વાંચક પરિચયણ કરે પણ સંસારનો પાર પામે નહિ. ૧. રહે ત્રીજા ગુણઠાણના દંડાણ કહે છે. જેમ કોઈ પુરુષ વિતરવાંદનું ભોજન ગમ્યાં, તેવાં પછી વખન કયું તેવાં કોઈક પુરુષે પૂછ્યું, આ ! કાંઈ સ્વાદ રહ્યો ? તેવાં કહે, જે થોડાં સ્વાદ રહ્યો. તે સમાન સમકિત, અને વમ્યો તે સમાન મિથ્યાત્વ. ૨. વિજોઈ દુશાંન કહે છે, જેવો વંદાનો નાદ પેલો ગોર મેંમીર, પછી રણકો રહી ગયો તે ગહેર ગંધાર સમાન સમકિત ને રણકો રહી ગયો તે સમાન

મિથ્યાત્વ ૨. હવે ત્રિજો રણેન આંખાનો. જીવરૂપ આંખો, પરણામરૂપ દાહ, ને સમર્પિતરૂપ ફલ, તે મોદરૂપ
 વાયરે ફગી પરણામરૂપ દાહથી સમર્પિતરૂપ ફલ ત્રુટ્યું ને મિથ્યાત્વરૂપ ઘરતીયે આંખી પદયું નધી પણ ચગપા છે,
 ન્યાંમુયો મામ્નાદન કરિયે, અને સ્પારે ઘરતીયે આંખી પદયું, ત્યારે મિથ્યાત્વ. ૩. તેવારે ગોતમસ્વામિ હાથ
 જોડી માન મોદી થીપગચંને પૂછતા હવા, સ્વામિનાથ ! ને જીવને શું ગુણ મિપનો ? તેવારે થી ધગચંત કહે છે
 કુણપર્ણી હતો તે દુઝ્ઝરસી ઘયો, અર્દ પુદગલ સંસાર ધોગચો રહ્યો, એમ કોઈ પુણને માયે લાલ કોદનું
 દેણું હતું ને પરદેગ જડને કમ્પાઈ આવ્યો. તેણું તેતાં એક અચેચ્છિનું તેણું રણું તેણું બ્વાજ યયું, અર્દ પુદગલ
 સંસાર ધોગચો રહ્યો. શામ્નાદન સમર્પિત પાંચવાર આપે ૨.

હવે ત્રિજા ગુણઠાણાનાં ભ્રષ્ટણ કહે છે, ત્રિજું મિથ્ય ગુણઠાણું તે વે યસુ મઢીને મિથ્ય થીલંકનો રણત
 થીલંક એમ રવાંડો ને મિઠો તેમ મિત્રાન સમાન સમર્પિત ને લટાચ સમાન મિથ્યાત્વ. તે મિત્રમાર્ગ પણ રહ્યો
 જાણે તથા અન્ય માર્ગ પણ રહ્યો જાણે. એમ કોઈક નગર બાહિર સાધુ મરાપુરૂપ પધાયા છે, તેને આવક વાંદવા
 જાય છે, તેવામાં મિથ્ય દષ્ટિવાંઝો મિત્ર મઢ્યો. તેણે પુછયું વ્યાં જાવજો તેવારે આવક કહે ને, સાધુ મહા
 પુરુષને વાંદવા જાયે છાંચે. તેવારે મિથ્યદષ્ટિવાંઝો કરે, અને વાંદે શું ધાય ? તેવારે આવક કહે ને મહા લામ
 ધાય. તેવારે કહે લે હું પણ આવું. એવ કરીને મિથ્ય ગુણઠાણાવાંઝે વાંદવાને પણ ઉપાદયો તેવામાં વિજો મહા

આવે, તોયે ગુણદાને આલ્યો થઈને ઝીંચાટિક પદાર્થે દુઝળઈ ૧, લેવઈ ૨, કાલપઈ ૩, ખાનગઈ ૪, નોર-
રસાં આદિ રસામાં તપ આજે, ધમ્મદે, પલ્લે પળ ફરવિ વેકે અરિ નેચારે ઝીંચળ્યાનિ જાગોટિ, કાન મોહો યી
ધાનંતને પૂછના દસ, રસાધિનાથ ! તે ઝીંચને ઈં ગુણ નિરનો દેચારે ધી ધનંત વદે, મોંચમં ! તે ઝીંચે સનકિત
લગ્નહામળે દુલ્લ પ્રવર્તનો, તે ઝીંચ કવચ ઝીંચે ધને કોમ જાય, કનકો પંદર મને મોચ આગં, વેંકુ
સમકિત એકવાર આવે, એક સવર્નની ભિનિ છે, પૂર્વે જો આપુળનો વંચ નાગો ન દોષ મોં ૭ મોંચમોં વંચ
વદે નરિક, નરિકનું આપુચ ૧, ધનનવનું આપુચ ૨, નિર્વનનું આપુચ ૩, જાગળંતનું આપુચ ૪, ઝો-
તિપીનું આપુચ ૫, મીંપેટ ૬, સંપંચકેટ ૭ ૮ ૯ મોંચમોં આપુળનો વંચ ૧૬ નરિક, તે ઝીંચ ૮ મોંચાર તન-
કિતના આગધિ, ચતુર્ધિય સંવર્નની જાગળંતના પસ રવં ધનિયમ્યવં જગમ્ય તોતે નેચારોંકે કાલે, વનુશોંક
વાનં દેવતોંકે રપલે, પદ્મવળાની માને, પૂર્વે વર્વને રડ્યે વર્વને ઘન વરસાન કરી ન વંકે, રન મનેક વર-
સની ધમખોંપાનકર્ની મવગ્યોંનાં વાનક વરીયે, રદ્યાધુત ૧૬વે ધાવક વધા છે તે ઘોંટે રડ્યેન આપાને, અરિય
સમટિઈ કારિયે ૪, પાંચમું નેચારિગનિ ગુણઝાળું નેરના મું સસળ, દગ્ધાર વારતિને ધયોંરપખોં તે ૭ પૂર્વે નરિક
તે અને અનપાલ્યાની ઝોંચ ૧, માન ૨, ધાગા ૩, લેંચ ૪, વંચ ૧૧ મહાનિને લય કરે તો જાગક મમકિત
કારિયે અને ૧૧ મહાનિ ટોંકે રપઅપાળે તો રપઅવ તમકિત વધોંચે અને ૧૧ રકનિને કોંઈક ટોંકે, નરિક લર

जति गुणगणुं कहिये. ७. आद्युं निर्याट्टि यादर गुणगणुं तेहनुं नुं व्यक्षण ? १७ प्रकृतिने क्षयोपशमाये, १६ पूर्व कहि ते अने संजयने मान ए १७ प्रकृतिने क्षयोपशमाये, ते बारें मोक्षमार्गी हाथ जोडि, मान मोडि अधपंचने पूछता हवा स्वाधिनाथ ! ते भवने नुं गुण निवने ? तेवारें श्रीयगर्बते वयुं परिणामधारा. अपूर्व करण जे कोइ काने जीवने कोइ दिने आखुं नथी ते अणि लुगल जीवादिक्क पदार्थ द्रव्यधी, क्षेत्रधी, कालधी, भावधी, मोक्षारमी आदि दई लमामी तथ जाणें, सरदहें, पलये, फलमें ते जीव जगन्म तेज भये मोक्ष जाय, उक्कटो त्रिजे भये मोक्ष जाय. इहांथि अणि २ कां-उपग्रमअणि १, ने सप्तकअणि २. उपरम धेणिवाळो जीव ते मोहनीय कर्मनी प्रकृतिना दलने उपग्रमावनें इगारमा गुणगणा मुधि जायं, परिवाद पण धाय, हाय मान परिणाम पण परिणमे, अने सप्तक धेणिवाळो जीव ते मोहनीय कर्मनी प्रकृतिना दलने स्वभावतो, शुद्ध मूलमांभी निर्जरा करतो, नवमे, दशमे गुणगणे याने वागमे गुणगणे जाय, अपदिवादम होय, बर्द्धमान परिणाम परिणमे. हये नियदिवादरनो अर्थ ते निवत्यो छे यादर कपायधी वादर तंपराय क्रियाधी अणि करये, अभ्यंतर परिणामे अभ्यन्ताय स्थिर भते यादर चपळजार्धी निवत्यो घाटे नियदिवादर गुणगणुं कहिये तथा चिजुं नाम अपूर्व, करणगुणगणुं पण कहिये. श्यामांट जे कोइ काले जीवे पूर्व अणि करि नहोति अने ए गुणगणे पहिलेन करण ते पंडित वीरपुं आवरण क्षयकरणरूप करणपरिणामधारा बर्द्धनरूप अणि करे तेहने अपूर्वकरण गुणगणुं कहिये

સર્વથા છાંદિને સર્વર્થેણ દત્તુમિતિ અન્ય આકાશ પ્રદેશનાવગાહતાં, અળખિરસનાં, ૧૬ સમય માત્રમાં ઉદ્ભવિતિ અવિષ્કરણિયે નિહા જાય પરંતુવીત્ર વચન સુત્તરન, નિચ્ચ તુંવિવન, કોંદંડ, મુનવાળવન, ઇંધનચન્દ્રિમુક્ત ધુમ્મ-
સદ, નિહા મિદ્દ સેંધ્રે ત્રા સાધારણેણે મિદ્દ ધાય, વુદ્ધ ધાય, વામંગત ધાય, ૧૫૫૫૫૫ ધાય, સફલ કાર્યે
અયત્તાપિદ્ધ દુક્કાર્થે, તિદ્ધિનાથ, અતુલ મુગ્ધમાગર નિર્મલ્લસાદિ પ્રતેન ધામે સિદ્ધ ધાય. ૧૬ સિદ્ધ વદનોં ખાવ
ત્વણ વિવન વચન વદા કાતે મુક્તે દાંડે. મા વોં ૧૬ ધન્ય સફલ દોંડે, દયે પ્રત્યક્ષાં ને જોગ રહિત, કેવલ
સદિતિ (સ્વરે) તેરને અંગ્રાંની કેરલી ગુણટાણુ વરિય ૧૪. ૬૩િ રાંત્રાં લક્ષણ ગુણટાર સંપૂર્ણ ૨.

૧૬ શિખાં સ્થિતિદાર વહેહે. વહેલા ગુણટાણાં સ્થિતિ ૩ પ્રકારની છે. અણાદિયા અપજ્જવમિયા તે જે
વિષ્વાત્ત્વનીં આદિ નર્થા ને પ્રત્ન પણ નર્થા ને અધ્યવર્તીવ આદિ વિષ્વાત્ત્વ ૧, અણાદિયા સપજ્જરસિયા તે જે
વિષ્વાત્ત્વનીં આદિ નર્થા પણ પ્રત્ન છે ને અધ્યવર્તીવ વિષ્વાત્ત્વ આદિ ૨. માદિયાસપજ્જવમિયા તે જે વિષ્વા-
ત્ત્વનીં આદિ પણ છે ને પ્રત્ન પણ છે ને વાર્તાઃ સર્વત્રિદિના વિષ્વાત્ત્વ આદિ તેરની સ્થિતિ ત્રયન્ય અંતર્મુદ્ધે
૧૩૨૨૨૨ અંતર્મુદ્ધે વસવર્તન દેતે વળાં ૧૩૨ અવગ્ય સમર્ચિત વામિને મોંધ જાય ૩. ૧. વિજ્ઞા ગુણટાણાની
સ્થિતિ ત્રયન્ય ૧ સપ્પ, ૩૨૨૨૨ ૬ આર્ચિત્તા ને ૭ સપ્પની ૨. વિજ્ઞા ગુણટાણાની સ્થિતિ ત્રયન્ય ૩૨૨૨૨
અંતર્મુદ્ધે ૩. ધોવાગુણટાણાની સ્થિતિ ત્રયન્ય અંતર્મુદ્ધે ૩૨૨૨ ૬૬ સામગોપન ક્ષાપ્પેસનીં ને ૨૨ સામગો-

पपनी स्थितिये ३ सार धारमे देवलोके उपजे, ग्रण पूर्वकोटी अधिक पनुप्यना यव आश्रि जाणनी तथा देवार अनुसर चिमानयां ३३ मागोपपनी स्थितिये उपजे. ३३ दु छासठ सामरांण ने पूर्वकोटि ३ अश्रि पनुप्यना यव आश्रि जाणवी ४. पांचमा, छडा, तेरमा गुणठाणांनी स्थिति जग्न्य अंतमुहने उत्तकृष्टी देगेउणी ते सादाआठ वनें उणि पूर्वकोटनी. सातवांथी ते इग्यारमा गुणठाणा गुधि जग्न्य १ समय उत्तकृष्टी अंतमुहने. धारमा गुणठाणांनी स्थिति जग्न्य उत्तकृष्टी अंतमुहने. चउदमा गुणठाणांनी स्थिति पांच वदस्य असार, अ, इ, उ, झ, ल, बोल्ला प्रमाणे जाणवी. इति त्रिजो स्थितिद्वार समाप्तं. ३.

इये चोथो क्रियाद्वार वंदेछे. पंदेले ने विले गुणठाणे २४ क्रिया लाभे. इरियाचरिया क्रिया बजिने विले चांचे गुणठाणे २३ क्रिया लाभे. इरियाचरिया १ ने मिथ्यात्तनि २. ए २ बजिने पांचमे गुणठाणे २३ क्रिया लाभे. मिथ्यात्त १, अनिरति २, इरियाचरिया ३, ए ३ बजिने छडे गुणठाणे २ क्रिया आरंभिया १, माया-बनिया २, ए २ लाभे. सातमे गुणठाणे ती ते द्यमा गुणठाणा सुधी १ मायावत्तिया क्रिया लाभे. इग्यारमे, धारमे, तेरमे गुणठाणे १ इरियाचरिया क्रिया लाभे. चउदमे गुणठाणे फोद क्रिया लाभे नदि. इति चोथो क्रियाद्वार समाप्तं. ४.

इये पांचमो सत्ताद्वार वंदेछे. पंदेला गुणठाणार्थी ते इग्यारमा गुणठाणा सुधी आठ कर्मनी सत्ता, बाले

७ कर्मनी सत्ता १ मोहनियकर्म बजिने. तेरमे चउदये गुणठाणे ४ कर्मनी सत्ता. वेदनीय १, आयुष्य २, नाम २, मोत्र ४. इति पांषणो सत्ताद्वार समाप्तं. ५.

एवे छहो बंधदार कहेछे. परेला गुणठाणाथी ते मानसा गुणठाणा सुधी त्रिजुं गुणठाणुं बजिने ८ कर्म बांधे, अने जो ७ बांधे तो आयुष्य बजिने त्रिजे, आठमे, नवमे गुणठाणे ७ कर्म बांधे. आयुष बजिने, दशमे गुणठाणे ६ कर्म बांधे. आयुष्य १, ते मोहनिय २ बजिने. इत्यागं वाग्ये तेरमे गुणठाणे १ सात्ता वेदनीय बांधे. चउदमे गुणठाणे अंधेय ० ॥ इति ६ ठां बंधदार समाप्तं. ६.

एवे ७ मो वेद ने ८ मो उदयद्वार भेला कहेछे. परेला गुणठाणाथी ते दसमा गुणठाणा सुधी ८ कर्म वेदे ने ८ जो उदय इत्याग्ये, वारमे ७ कर्म वेदे ने ७ जो उदय मोहनिय बजिने. तेरमे चउदमे ४ कर्म वेदे ने ४ जो उदय वेदनीय १, आयुष २, नाम २, मोत्र ४. इति ७ मो वेद ने ८ मो उदयद्वार समाप्तं. ७.

एवे नवमो उदीरणाद्वार-परिला गुणठाणाथी मांदिने ७ मा गुणठाणा सुधी ८ कर्मनी उदीरणा तथा ७ नी करेलो आयुष बजिने. आठमे नवमे गुणठाणे ७ कर्मनी उदीरणा ते आयुष बजिने तथा ६ नी करेलो आयुष १, मोहनिय २, ए २ बजिने, दसमे ६ नी उदीरणा कर, आयुष १, मोहनिय २, ए २, ब ने अ नी करे तो आयुष १, मोहनिय २, वेदनीय २, ए २ बजिने. इत्याग्ये वारमे ५ ना उदीरणा ॥

મોહનીય ૦, વેદનીય ૫ ૩ ચર્જિને તથા ૨ ની કરે તો નામ ૧, ગોત્ર ૨, ૫ ૨ ની. તેમજે ગુણઢાને ૨ કર્મની
 ડરીણા નામ ૧, ગોત્ર ૨, ૫ ૨ ની કરે. વડડને ગુણઢાને ડરીણા કરે નરિ. ઇતિ ૦, મો ડરીણાદાર
 મપાવે. ૯. વેવરુ ૦ નિશ્રમે.

રમે ૧૦ મો નિર્તગદાર કરેછે. પંત્રાથી તે ૧૧ મા ગુણઢાના મુથી ૮ કર્મની નિર્તરા, ચારમે ૭ કર્મની
 નિર્તરા મોહનીય ચર્જિને, તેમજે વડડમે ૪ કર્મની નિર્તરા વેદનીય ૧, પ્રાપુ ૨, નામ ૩, ગોત્ર ૪, ૫ ૪ ની.
 ઇતિ ૧૦ મો નિર્તગદાર મપાવે. ૧૦.

રમે ઇગ્યારમો માવદાર કરેછે. ડડ્યમાવ ૧, ડપડ્યમાવ ૨, હાયકમાવ ૩, હાયોપડ્યમાવ ૪, પારિણા-
 વિકમાવ ૫, મંનિશામાવ ૬, પંત્રે ને ત્રિલે ગુણઢાને ૩ માવ ડડ્ય ૧, હાયોપડ્ય ૨, પારિણામિક ૩, ત્રિલે
 માંથે પાંચમે છંદે માનમે અને માટમેથી તે ઇગ્યારમા ગુણઢાના મુધિ ડપડ્ય ડ્યેણિવાઢાને ૪ માવ-ડડ્ય ૧,
 ડપડ્ય ૨, હાયોપડ્ય ૩, પારિણામિક ૪, તથા કોદક ડપડ્યમે ઢેકાને હાયક ૫ માવ ૫ માવ-ડડ્ય ૧,
 માંટિને વાળા મુધિ હાયક-અંથિ-વાઢાને ૪ માવ-ડડ્ય ૧, હાયોપડ્ય ૨, હાયક ૩, પારિણામિક ૪, તેમજે
 વડડમે ગુણઢાને ૩ માવ-ડડ્ય ૧, હાયક ૨, પારિણામિક ૩, સિદ્ધમાં ૨ માવ-હાયક ૧, પારિણામિક ૨.
 ઇતિ ૧૧ મો માવદાર મપાવે. ૧૧.

ગુણ
સ્થાન
॥૧૧૦॥

૧૨ મો કારણદ્વાર કરેછે. કારણ ૫ કર્મવૃથના-મિથ્યાત્વ ૧, અભિરતિ ૨, પ્રમાદ ૩, કપાય ૪, ઝોગ ૫, પહેલે ત્રિયે ગુણઠાણે ૫ કારણ લામે. વાંજે વાંચે ૪ કારણ લામે. મિથ્યાત્વ વર્તિને, વાંચમે છહે ગુણઠાણે ૩ કારણ લામે. મિથ્યાત્વ ૧, અભિરતિ ૨, ૯ ૨ વર્તિને સાતમેથી તે દશમા ગુણઠાણા સુધિ ૨ કારણ લામે. કપાય ૧, ઝોગ ૨, ૯ ૨ લામે. ઇગ્મારમે, ચારમે, તેરમે ૧ કારણ લામે તે ઝોગ ૧, ચઢદમે કોઈ કારણ નથી. इति ૧૨ મો કારણદ્વાર સમાપ્ત. ૧૨.

૧૩ મો પરિસ્સદ્વાર કરેછે. પંદરાર્થા તે વાંચા ગુણઠાણા સુધિ યદ્યપિ પરિસ્સદ્ ૨૨ લામે પણ ફુલ રૂપ છે. નિર્ગરારૂપ પ્રણમે નહિ. પાંચમાથી તે ત્રયમા ગુણઠાણા સુધી ૨૨ પરિસ્સદ્ લામે. એક સમયે ૨૦ વેદે દાહનો ત્યાં તાપનો નહિ, તાપનો ત્યાં દાહનો નહિ. ચાલવાનો ત્યાં વેસવાનો નહિ, વેસવાનો ત્યાં ચાલવાનો નહિ. દશમે, ઇગ્મારમે, ચારમે ૧૪ પરિસ્સદ્ લામે. આઠ જે મોહનીય કર્મને ડહયે હતા તે વચ્ચાં તે કરેછે. અંબલનો ૧, અરતિનો ૨, સ્ત્રીનો ૩, વેસવાનો ૪, આક્રોધનો ૫, મેલનો ૬, સત્કાર, પુરસ્કારનો ૭, ૮ ૭ પારિય મોહનીય કર્મને ડહયે હતા તે ને ૮ મો દંશુળ પરિસ્સદ્ દર્શન મોહનીયને ડહયે હતો તે ૯ ૮ વર્તિને ૧૪ ૧૪ રજા તેમાંહિલા એક સમયે ૧૨ વેદે. દાહનો ત્યાં તાપનો નહિ, તાપનો ત્યાં દાહનો નહિ, ચાલવાનો ત્યાં સ્થાનકનો નહિ, સ્થાનકનો ત્યાં ચાલવાનો નહિ. તેરમે ચઢદમે ગુણઠાણે ૧૧ પરિસ્સદ્ લામે. ૧૧

તેરમી પ્રશ્નનો ૨, ૫ ૨ જ્ઞાનરસિય કર્મને ત્યજ્યે. આ તે અને ૧ અકામનો અંતરાયપત્તિ હરગ
 હતો તે ૫ ૩ ચર્મિને રોપ ૧૧ રથા તે માંહિલા ૨ સમયે ૯ ઘંટે. ટાડનો ત્યાં વાપનો નરિ, તાપનો ત્યાં ટાપનો
 નરિ. ચાલવાનો ત્યાં સ્થાનકનો નરિ, સ્થાનકનો ત્યાં ચાલવાનો નરિ. રૂતિ ૧૩ મો પરિસ્તરદાર સમાપ્ત. ૧૩

ત્યે ૧૪ મો માર્ગનાદાર કહેલો. પહેલે ગુણગણે માર્ગના ૪. ત્રીજે, ચોથે, પાંચમે, સાતમે જાય. વિજે ગુણ
 ઠાળે માર્ગના ૧-૫ટે તો પહેલે જાયે પણ ચઢ્યું નથી. ત્રિજે માર્ગના ૪-૫ટે તો પહેલે આવે અને પંડે તો વોયે,
 પાંચમે અને સાતમે જાય. ચોથે માર્ગના ૫-૫ટે તો પહેલે, વિજે આવે અને ચડે તો પાંચમે, સાતમે જાય.
 પાંચમે માર્ગના ૫-૫ટે તો પહેલે, વિજે, ચોથે આવે અને ચડે તો સાતમે જાય. છઠે માર્ગના ૬-૫ટે તો
 પહેલે, વિજે, ત્રિજે, ચોથે, પાંચમે આવે અને ચડે તો સાતમે જાય. સાતમે માર્ગના ૩-૫ટે તો છઠે, વોયે આવે
 અને ચડે તો ૮ મે જાય. આઠમે માર્ગના ૩-૫ટે તો સાતમે, વોયે આવે, ચડે તો નવમે જાય. નવમે માર્ગના ૩-
 ૫ટે તો આઠમે, વોયે આવે અને ચડે તો દશમે જાય. દશમે માર્ગના ૪-૫ટે તો નવમે, વોયે આવે, ચડે તો
 દશમે, વોયે આવે અને ચડે તો દશમે જાય. દશમે માર્ગના ૨-કાલ કરે તો અનુષ્ઠર વિધાને જાય, પંડે તો દશમે તથા પહેલે
 આંધે, ચઢ્યું નથી. ચારમે માર્ગના ૨-તેરમે જાય, પંડ્યું નથી. તેરમે માર્ગના ૧-નવમે જાય, પંડ્યું નથી.
 દસમે માર્ગના ૧-કે નથી-પોસ જાય. રૂતિ ૧૪ મો માર્ગનાદાર સમાપ્ત. ૧૪.

ગુણઝાળે ૧૨ જોગ આહારકના ૨ ને એક કાર્યજનો ૫ ૩ વર્તીને ૧૨ આમે. છેડે ગુણઝાળે ૧૪ જોગ આમે
 ૧ કાર્યજનો વર્તીને. સાતમે ગુણઝાળે ૧૧ જોગ-૪ મનના, ૪ વચનના, ૨ ઉદારિકનો, ૧ વૈકિયનો, ૧
 આહારકનો, एवं ૧૧. આઠમેથી માંડીને ૧૨ માં ગુણઝાળા સુધિ જોગ ૯ આમે. ૪ મનના, ૪ વચનના, ૨
 ૧ ઉદારિકનો ૫ ૯. તેરમે ગુણઝાળે જોગ ૭ આમે. એ વચના, એ વચનના ૫ ૪ ને ઉદારિકનો ૧, ઉદારિ-
 કનો મિશ્ર ૨, કાર્યજનાયજોગ ૩, एवं ૭. ચતુદમે ગુણઝાળે જોગ નથી. ઇતિ ૧૭ માં જોગદ્વાર સમાપ્ત. ૧૭.

હવે ૧૮ માં ઉપયોગદ્વાર કરેછે. પોતે ને ત્રિલે ગુણઝાળે ૬ ઉપયોગ આમે. ૩ પ્રજ્ઞાન ને ૩ દર્શન. एवं
 ૬. વિજ્ઞે, ચોમે, પાંચમે ગુણઝાળે ૬ ઉપયોગ આમે. ૩ જ્ઞાન, ૩ દર્શન, एवं ૬. છઠ્ઠાથી ને વારંવા ગુણઝાળા
 સુધિ ઉપયોગ ૭ આમે. ૪ જ્ઞાન ને ૩ દર્શન एवं ૭. તેરમે, ચતુદમે ગુણઝાળે તથા સિદ્ધમાં ૨ ઉપયોગ કેવલ
 જ્ઞાન ૧. ને કેવલદર્શન ૨. ઇતિ ૧૮ માં ઉપયોગ દ્વાર સમાપ્ત. ૧૮.

હવે ૧૯ માં લેણ્યાદ્વાર કરેછે. પંદરથી ને છઠ્ઠા ગુણઝાળા સુધી ૬ લેણ્યા આમે. સાતમે ગુણઝાળે અપતિ
 ૩ લેણ્યા આમે. આઠમેથી માંડીને વારંવા ગુણઝાળા સુધિ ૧ શુભલેણ્યા આમે. તેરમે ગુણઝાળે ૧ પરમશુભ-
 લેણ્યા આમે. ચતુદમે ગુણઝાળે લેણ્યા નથી. ઇતિ ૧૯ માં લેણ્યાદ્વાર સમાપ્ત. ૧૯.

હવે ૨૦ માં ચારિત્રદ્વાર કરેછે. પંદરથી ને ચોથા ગુણઝાળા સુધી કોઈ ચારિત્ર નથી. પાંચમે ગુણઝાળે

યનો ઉપગ્રમ ૪, રાગનો ઉપગ્રમ ૫, દ્રેષનો ઉપગ્રમ ૬, દર્શન મોહનોપનો ઉપગ્રમ ૭. ચાગ્ય મોહનિયનો ઉપગ્રમ ૮ एवं ૮ મોહનિયનો પ્રકૃતિ અને ઉર્વમણિયા દંત્રણ લાઈ તે મર્મકિત ૯, ઉર્વમણિયાચરિણ્યદિ ૧૦, ઉર્વમણિયા અરુપાય છુદ્ધમથ્ય વીતરાગ્યદિ ૧૧, एवं ૧૧.

હવે સાયક્ર માયે ૩૭ ચોલ છે. ૫ જ્ઞાનાવર્ણય, ૨ દર્શનાવર્ણય, ૨ ચંદ્રનોપનો, ૧ રાગનો, ૧ દ્રેષની, ૪ કપાયનો, ૧ દર્શનમોહનોપનો, ૧ ચાગ્યમોહનોપનો, ૪ આયુષની, ૩ નાપની, ૨ ગોયની, ૫ અંતરાયની, एवं ૩૭ પ્રકૃતિને ક્ષય કરે તેટલે ક્ષાયક્રમાવ કરિયે. તે ૯ ચોલ પામે, ક્ષાયક્રમપરિત ૧, ક્ષાયક્ર જ્ઞયાસ્થાત ચારિત્ર ૨, કેવલજ્ઞાન ૩, કેવલદર્શન ૪, અને ક્ષાયક્ર દાનાદિવ્યગ્નિ ૫ एवं ૯ ચોલ. ૩.

હવે ક્ષયોપદ્રમમાયે ૩૦ ચોલ છે. ૪ જ્ઞાન પ્રથમ, ૩ પ્રજ્ઞાન, ૩ દર્શન, ૩ દષ્ટિ, ૪ ચારિત્ર, પ્રથમ ૧ ચરિતાચરિત્ર તે શ્રાવકપણું પામે, ૧ આચાર્યમાર્ગની પદવી, ૧ ચત્તર પુર્વે જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ, ૫ દિગ્વિયનો વ્યગ્નિ, ૫ દાનાદિલગ્નિ, एवं સર્વે મઝી ૩૦ ચોલ. ૪.

હવે પાગ્નિમાયિકભાવના ૨ મેદ. સાદિપારિણમિક ૧, અનાદિપારિણમિક ૨. સાદિ વિગ્ને, પ્રનાદિ વિગ્ને નહિ. સાદિપારિણમિકના અતેક મેદ છે. જુનો સુતા મદિરા, જુનો ગોલ, જાંદુલ ૫ આદિ ૭૩ ચોલ ભગવર્તીની ગાલે છે. અનાદિ પારિણમિક ભાવનાના ૧૦ ચોલ. ધર્માસ્તિકાવ ૧, પ્રધર્માસ્તિકાવ ૨,

આકાશાસ્ત્રિયાય ૩, પુદ્ગલાસ્ત્રિયાય ૪, જોવાસ્ત્રિયાય ૫, કાન્દ ૬, ઝોક ૭, અઝોક ૮, મંચ ૯, અમળ ૧૦. एवं १०. ५. हवे सन्निवाद् भावनाना २६ भांग। १० द्विगर्भजोगाना, १० द्विगर्भजोगाना, ५-२८-८ संजोगीना, १ पंचसंज्ञागिनो एवं २६ भांगा एहनां विचार श्री अनुयोगद्वार सिद्धांतयो ताजसे. ६. एवे १४ गुणठाणा उपर १० क्षेत्रकद्वार उगारे छे तेहनां प्रथम हेतुद्वार कहे छे. २५ क्वाय, १५ जोग, एवं ४० ने ६ फाय, ५ इद्रिय, १ मन, ए १२ अन्नत एवं ५२ ने ५ विध्यमान एवं ५७ हेतु. पंचमे गुणठाणे ५५ हेतु ते आधारकना २ वर्जिते १. विजे गुणठाणे ५० हेतु ते ५५ भांगी ५ विद्यान्व द्यया. २ विजे गुणठाणे ४३ हेतु ते ५७ भांगी अनंतानुबंधि ४, उद्धारिकनां मिथ १, वंक्षयनां मिथ २, आधारकना २, विध्यमान ५, एवं १४ चर्या शेष ४३-३. चांघे गुणठाणे ४६ हेतु ते पुर्व कया ४३ ते अने उद्धारिकनां मिथ १, नैकरनां मिथ २, कर्मित फायजोग ३, ए ३ कया. सर्व मर्जने ४६-४. पंचमे गुणठाणे ४० हेतु ते पुर्व ४६ कया तेहभांगी प्रमथान्वाणीनी चोफटि ४, अन्न कायनां अन्न १, कर्मणकायजोग १, एवं ६ पट्या, जोग ४० हेतु. ५. छंठे गुणठाणे २७ हेतु पुर्व ४० कया तेहभांगी प्रमथान्वानांवरणियनी चोफटि ४, पांच स्यार नो अन्न ५, इद्रिय ५ नो अन्न ५ ने एर मननो अन्न १ एवं १५ चर्या जोग २५ ग्या ने आधारकना २ कया एवं सर्व मर्जो २७ हेतु ६. सातने गुणठाणे २४ हेतु ते पुर्व २७ कया तेहभांगी उद्धारिकमिथ १, नैकोमिथ २, आधारक

ગુણ
સ્થાન-
॥૧૧૪॥

પિથ ૧ ૩ વચ્ચાં ગ્રેષ ૨૪ હેતુ ૭. આઠમે ગુણઠાણે ૨૦ હેતુ તે પૂર્વે ૨૪ વચ્ચા નેત્રાંથી વેક્રેયનો ૧, આદિર-
ફનો ૨, ૧ ૨ વચ્ચાં. ગ્રેષ ૨૦ હેતુ ૮. નવમે ગુણઠાણે ૧૬ હેતુ તે પૂર્વે ૨૨ વચ્ચા નેત્રાંથી હાન્ય ૧, રતિ
૨, અરતિ ૩, ધય ૪, શોક ૫, દુઃખ ૬, ૭ ૮ વચ્ચાં. ગ્રેષ ૧૬ હેતુ. ૯. દસમે ગુણઠાણે ૧૦ હેતુ તે ૯
જોગ ને ૧ સંજલનો સ્તોમ પર્વ ૧૦ હેતુ. ૧૦. ગુણાંને વાગમે ગુણઠાણે ૯ હેતુ તે ૭ જોગ જાણવા ૧૧-
૧૨. તેરમે ગુણઠાણે ૭ હેતુ તે ૭ જોગ જાણવા. ૧૩. ચત્તરમે ગુણઠાણે હેતુ નર્મ. ૧૪. રતિ પાંચમે હેતુ-
દાર સમાપ્ત. ૧.

હવે ત્રીજો દંદક દ્વાર કહે છે. પહેલે ગુણઠાણે ૨૪ દંદક, ચિત્તે ગુણઠાણે ૧૯ દંદક તે ૫ સ્થાવરના ચ-
લ્લાં. ત્રિજે ચોથે ગુણઠાણે ૧૬ દંદક તે ૩ ચિત્તલેદ્રિય વચ્ચાં. પાંચમે ગુણઠાણે ૨ દંદક સંક્ષિપ્તગુણ ૧, સંક્ષિ-
ત્તિર્વચ ૨, ૧ ૨. હદાર્થી તે ચત્તરમા ગુણઠાણા સુધિ ૧ મનુષ્યનો દંદક. રતિ ત્રીજો દંદકદાર સમાપ્ત. ૨.

હવે ત્રિજો જાવાનોનિદાર કહે છે. પહેલે ગુણઠાણે ૮૪ લાલ જીવાનોનિ, ચિત્તે ગુણઠાણે ૩૨ લાલ તે
પેકદ્રિયનો વર્તિ. ત્રિજે ચોથે ગુણઠાણે ૨૬ લાલ જીવાનોનિ. પાંચમે ગુણઠાણે ૧૮ લાલ જીવાનોનિ. છ-
દારી તે ૧૪ મા ગુણઠાણા સુધિ ૧૪ લાલ જીવાનોનિ. રતિ ત્રિજો જાનિદાર સમાપ્ત. ૩.

હવે ચોથો અંતરદાર કહે છે. પહેલે ગુણઠાણે મન્ય અંતરદાર, અંતરદાર ૬૬ સંગ. દ્વારેરાજી અથવા

१३२ सागर साक्षरानुं ते ६६ सागर चोये गुणठाणे रहे, प्रंतर्गुहते श्रीने गुणठाणे रां६ पाछा चाप गुणठाणे
 ६६ सागर ररि पिथ्याले आवे. विजाभी पांदिने इगारयां गुणठाणा मुधि त्रय्या अंतर्गुहते अयवा पत्त्यनी
 असंख्यातयो भाग ते एट्या फान रिना उपसव थेणी करीने पडे नरी, उरुठयो अर्द्धगुणठ न्ने उरु पांरमे
 तेरमे ने चउदमे गुणठाणे आंतहं नयी. ए एक नीवअधि. इति चोथो अंतरासर समाप्त. ४

इये ५ मो एयानहार कहे छे. पहेले विचे विजे गुणठाणे २ एयान. पंदेरे, चोथे, पांचमे गुणठाणे ३
 एयान. पहेले, छेहे गुणठाणे २ एयान-आर्भे १ ने पयमे २. मातमे गुणठाणे १ पयध्यान. आठमेयी पांदिने
 चउदमा गुणठाणा सुधी १ शुक्रध्यान. इति पांचमो एयानहार समाप्त. ५

इये छहो करसनाद्वार कहे छे. पहेलं गुणठाणुं १४ राजलोक स्वये. चिनु गुणठाणु हंडे पंदगवनयी ते
 छही नरक लने करसे, तथा इनु अयोगाय विजययी ते ९ ब्रवेयक सुधि करसे. २. त्रिनु गुणठाणु लोकनो
 असंख्यातयो भाग करसे ३. चोधु गुणठाणु अयोगाय विजययी १२ मा देवलोक सुधि करसे मयवा पंदगवन-
 धी छही नरक सुधी करसे. ४. पांचमं गुणठाणुं पण एमत्र अयोगायविजययी १२ मा देवलोक सुधि करसे
 ५. छहार्थी ते इगारया गुणठाणावाळा अयोगाय विजययी ५ अनुचरविमान सुधि करसे. वारमुं गुणठाणुं
 लोकनो असंख्यातयो भाग करसे. तेरमुं गुणठाणुं सर्व लोक करसे. पउदमुं गुणठाणुं लोकनो असंख्यातयो
 भाग करसे. ॥ इति ६ हो करसना द्वार समाप्त. ॥ ६ ॥

[illegible]

दिन करे. जुगल-जुगन्मार्गीने क्षणमात्रतो विजोग न पडे. एतजे छक्ति ने एतजे नगयुं आरि नेचारे परीने देव-
 ना धाय. एना शरीरतो निहरण देवता करे. ए ३ आरा जुगलना जाणता. परायो जुगल यमे नागची. ए
 आराने विणे जरा, रोग, कुरूप नहि. प्रतिपूर्णे प्रेम-उपांग विषयमुखे भोगों. ते दान पुण्यां फळ जाणता.
 ए आराने विणे छेक धाकता चोरानी लाव पूर्व, जण वर्गे ने साढा आठ वर्गिना चाकी रखा नेचारे संचोर्धिसिद्ध
 महाविमान शक्ती तेथीस सागरोपपुं आउनु भोगची, चरिते मिनिता नगरी, नाची कुन्नार राजा रिता, मरु-
 देवी माताजी कुंले रूपभेदेव स्वामि उपन्या. सचानच मासे जन्म्या. प्रथम रूपमनुं स्वज देरिं करमर्देव नाम
 दिचुं. करमर्देव स्वामि ए जुगलार्थे निचारीने अग्नि, वसि, वसि आदि देरिने घोंतेर फळा जीसची. मनुंरुंया
 निमित्ते धिम लाव पूर्वलगे मो रुपरणे गवा, अने असाठ लाख पूर्वलगे राज भोगयुं पात्री परतने राज्य आ-
 पीने चार हजार पुरुष संगतें संजम विधो. एक लाख पूर्व लगे संजम पाळ्यो. केच पापीने अष्टाष्ट परत
 उपरे पन्नासने वेसांने, दस एजार साभू संगतें स्वामि निर्माण पन्नायां. ते स्वामिनां ६ कल्याणिक गया.
 पेंढेले कल्याणीकें उत्तरापादा नक्षत्रां सर्वोर्धमिद् विमानयर्धा नरिते मानार्नी कुंसे उरन्या. १. चिते कल्या-
 णीकें उत्तरापादा नाक्षत्रां जन्म्या २. थीजे कल्याणीकें उत्तरापादा नक्षत्रां गज्य वेडा. ३. चोये कल्याणीकें
 उत्तरापादा नक्षत्रां संजम विधो ४. पांचमे कल्याणीकें उत्तरापादा नक्षत्रां कल्लय ज्ञान गयनुं ५. ए ५ ते

જીવિક અર્પીત નસત્રમા પોશ્ય પશ્યામ્, ॥ આગને વિષે ગતિ પાંચ જાણવિ. દિનિર્જાનો આગે સં. ૩.
 હવે શ્રીજો આમેં દુનર્ગને ચાત્રો, આગ તરુ તેવાંરે ઝનન્ના વર્ણ, મંથ, રમ, મ્યર્મના વર્ણાંપ દીખા યયા.
 ॥ આમેં ૧ કોટાકોટ સામર્ગવર્ણ, વેળા ૧૦૦-૨૦૦ વર્ણ રૂપાં જાણવો. ॥ આમેં દુમમ મૂસમ નામેં જાણવો.
 તેમાં દુઃખ છળું ને મુખ્ય થાતું જાણવું, ॥ આમેં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 ઝનરતે આંરે સ્નાન રાધનું દેહમાન ને સ્વ. ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 ॥ આગને વિષે વૈશિષ્ણવામર્જા ને દુનર્ગ ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 દુચ્છા ઉપને, તેવાંરે ૩૦ વર્ણાં આગ તરુ તેવાંરે ૩૦ વર્ણાં ૩૦ વર્ણાં ૩૦ વર્ણાં ૩૦ વર્ણાં ૩૦ વર્ણાં
 છેલ્લે થાકતાં પેન્ચાંનેગ વર્ણ ને માદાઆટ ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 રજું ભોગવી, ચરિને માલગુંદ ગામ-નમર. ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 ઉપન્યા. નિહાં સ્વામિ માલગ્યામી માર્તિ ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 મર્કાને જોયું, પ્રધુને ભાગ્યામ કુલે ઉપન્યા. ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 જે જાત્રો, જરને મહાર્વાગ સ્વામિનો પોશ્ય પશ્યામ્, ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં ૧૦૦ વર્ણાં
 ત્રિસલ્યાંરેવાં અત્રિયાણાનાં કુલે મુકોં અને ત્રિમલ્યાંરેવાં ગર્ણાનાં કુલે પુત્રિપણે ગર્ણ છે તે દેવાંનંદાત્રીનો કુલે

मुहो. नेवारे हरणमेपी देवता नेानु द्याणं फणी नेत्र चेत्ता साव्यो, आनिने फांनने केवणा उपरकार
 करीने कपुं, ते व्यापि । इं नपागे गंधे माइयंदुं ते उइं ताणयो. नेवारे फाण देवानंदानीने येससपिनी निडा
 मृर्षाने, नाधियां गंधे माइरनिने क्रियमदेचीनीनी इते सुगयां. निदां साविये मरे धरेने पयान्न पाने अम्मया.
 त्रिम वीं पययां रया. एकाकीएणे संजय फियो. मंजय लेनिने सादाचारं ररं ने एक कुरसीयिं गुणि अइहम
 नप-जए, ध्यान-ज्ञान करीने व्यापि कैवल्यज्ञान ईस्वरदर्शन, पायया, अने सवनेर ररेनु आरमुं पोंगरीने
 चेपथा आगना ३ वर्ण ने साहा आउ पांरना वाचो ग्या ने चारे परापरिगम्ये निरांग दगारां, ते एमिना
 उ कल्याणिक धया. नेमां ५ कउगणिक नो ठमगकालुगी नअवयो यया, तें नान दन्तार्मीर १, तयं गता.
 रण कल्याणीक २, जन्म कल्याणीक ३, दिता कल्याणीक ४, ईस्वरज्ञान कल्याणीक ५, ए पांन ने व्यापि
 नअवयां निरांग पयारया, ६, ए आगने विं पणि ५ जगची. परार्थीग एविनि निरांग दगारां नेत्र अन्ने
 गौतमव्यापिने ईस्वरज्ञान उपयं. नेत्रो चार रं ईस्वर प्रवयां पांरने निरांग दगारां, नेत्र रेवए गुरयो.
 व्यापिने ईस्वर ज्ञान उपयं, ते आठ रं गुणि ईस्वर परगयां पांरने निरांग दगारां, नेत्र रेवए संवया.
 पिने ईस्वरज्ञान उपयं, ते चुंमालिय रंममुधि ईस्वर प्रवयां दार्जीने निरांग दगारां. परार्थीगराणि रंमो
 भयनेत्रयां चांसठ रंगुधि ईस्वरज्ञान रं. चोया भागानो जन्मेणं रं ने. संत्ता माइयां पोए तए.

पांचमा आरानो जंयेलो पांचमा आरायां मोस नाय नही. जंबुस्वामि मोस पक्षेच्या पछी दय बोल विच्छेद गया ते परमअर्थिज्ञान १, मनःपर्यवसान २, कैवल्यज्ञान ३, परिहारविमुक्त्यासि ४, मूससंपरायचासि ५, जयाख्यातचार्यासि ६, पून्यचर्यासि ७, सायकसमर्कासि ८, आहरक्यारि ९, जिनकल्पीसाधु १०, ए १० पोन्, इति चांथो आंगे मंगुर्जे. ४

हये चांथो आंगे उतर्गने पांचमो आंगे वंडो. तेवारे अनन्ता वर्ण, मंथ, रस, रघुना पर्याय हीणा थया. ए आंगे दुसमनाया पयलुं दुःख जाणयुं. ए आंगे ८१ हजार वर्षां जाणवो. ए आराने विणे ७ हाथलुं देहमान ने १२५ वर्षां जाणवुं. उतर्गने आंगे १ हाथलुं देहमान ने २० वर्षां जाणवुं. ए आराने विणे छ संव-यण ने छ संवण जाणवा. उतर्गने आंगे १ छंवटुं मंगण ने १ हुंद संवण जाणवुं. ए आराने विणे सोल पांसळी, उतर्गने आंगे आठ पांसळी जाणवी. ७ आराने विणे दिन २ मने आंहारनी ईच्छा उपजे. तेवारे श-रीर प्रमाणे आहार वंग. धर्मातीना सरमाद वाटक सारी जाणवी. उतर्गने आंगे कुंभारना निभादानी छार स-रवी जाणवी. हये पांचमा आरानां लक्षण वटं छे. पोटा नगर ते गामडा सरिखा थडो १, गम ते मत्तण त-रिखा थडो २, भट्टा कुट्ठां छोरु ने दाम दासीणवा करडो ३, मथान ते लालचि थडो ४, राजा ते जयदंड सरिखा थडो. ५, भट्टा कुट्ठां सी ते लज्जागहिन थडो ६, रुदा कुट्ठां सी बेण्या सरिखि थडो. ७, पोताना

પુત્ર પોતાને છાંદે ચાલ્યો ૮, ત્રિવ્ય, ગુરુના અપવાદ ચોલ્યો ૯, દુર્ગને ત્યોરુ મુલ્લી થયો. ૧૦, સગજન લોક
 દુઃખિ થયો ૧૧, દુર્ધેય, દુઃશાસ્ત્ર યજ્ઞ પડ્યો ૧૨, ઝંટર, મર્પાદિકની દાદ ઘળી થયો ૧૩, વ્રાત્મણ અર્પેના
 ભોધી થયો ૧૪, હિસાધર્મના પરુપક યજ્ઞ થયો ૧૫, દુરુ ધર્મનાં યજ્ઞ મેદ થયો ૧૬, મિત્રાત્વી દેવના યજ્ઞ
 પૂજાનો ૧૭, મિત્રાગ્ની ત્યોરુ ઘળા થયો ૧૮, યજ્ઞસને નેચદર્શન દુર્ધેય થયો ૧૯, વિદ્યાધર્મની નિગ્યાના
 પ્રભાષ થોડા થયો ૨૦, ગોરસ, દુષ-દર્શિમાં સરસાદ થોડી થયો ૨૧, ચલ્દ પ્રમુલ્લનાં ચલ્, આડલાં થોડાં
 થયો ૨૨, સાધુ-માધિને યાસફલ નથા ચોમાસાં કર્યાં જેવાં સેત્ર થોડાં રહેશે ૨૩, શ્રાયકની ૧૧ પદિમા,
 સાધુની ૧૨ પદિમા ચિન્હેદ નાનો ૨૪, ગુરુ, શિષ્યને યજ્ઞાગ્ને નદિ ૨૫, ત્રિવ્ય અચિન્તિત, કલ્પહકારી થયો
 ૨૬, અર્પકારી, હમદાકારી, કલ્પહકારી કુમાળસ યજ્ઞ થયો અને સુમાળસ થોડા થયો ૨૭, આચાર્ય આપ
 આપના ગચ્છની પરંપરા સામાનારિ બુઝી બુઝી પ્રવર્તવો નથા મૂદ, મૂલ જનને મોશિને મિત્રાત્વ પાસમાં પાદો,
 તન મુય થાન્યો, આપ આપની પ્રમંદામાં રાચો, નેદક કુતુહિ હોયો. ૨૮, સરલ, મદ્રિક, ન્યાર્દ, પ્રમાણિક
 માળસ થોડા થયો ૨૯, મ્હેન્દનાં રાજ ઘળા થયો ૩૦, હિંદુ રાજા અલ્પમધિયા ને થોડા થયો ૩૧, મોડા
 હજ્જના રાજા દો ને નિચ કામ કર્યો. અન્યાય, અર્થ, કુલ્યસનમાં યજ્ઞા ગચ્છો ૩૨, ૫ ૩૨ લક્ષણ જાગ્યાં.
 ૫ આગને વિંધે થાતુ મર્વે વિન્હેદ નાનો. ભોદાની થાતુ રહેશે. ચાપદાની મોહો ચાલ્યો, તે ધનવંત કહેવાયો.

॥ અથ શ્રી કર્મ પ્રકૃતિના ચોલ. ॥

પરિહું જ્ઞાનાવરણીય કર્મ તે આંત્રના પાટાસમાન ૧, વિહું દર્શનાવરણીય કર્મ તે રાજાના પોલિયા સમાન ૨, યિહું પેદર્નીય કર્મ તે મધ તથા અર્ધિને સ્વાદ્યા સ્વદગ સમાન ૩, યાંધું મોહનીય કર્મ તે મદિરા-પાન સમાન ૪, પાંચમું આયુષ્ય કર્મ તે દેટ સમાન ૫, છટું નામ કર્મ તે ચિતારા સમાન ૬, સાતમું મોત્ર કર્મ તે કુંભારના ચાકરા સમાન ૭, આઠમું અંતરાય કર્મ તે રાજાના ધંદારી સમાન ૮, જ્ઞાનાવરણીય કર્મ અંત જ્ઞાનગુણ ઢાંચયો છે. ૧, દર્શનાવરણીય કર્મ અંત દર્શનગુણ ઢાંચયો છે ૨, પેદર્નીય કર્મ અંત અવ્યાયાધ આત્મિક ગુણ રાંચયો છે ૩, મોહનીય કર્મ ભાયક સમર્થિત ગુણ રાંચયો છે ૪, આયુષ્ય કર્મ અસ્ય સ્થિતિ ગુણ રાંચયો છે ૫, નામ કર્મ અમૂર્તિગુણ રાંચયો છે ૬, મોત્ર કર્મ અગુરુ લગ્ન ગુણ રાંચયો છે ૭, અંતરાય કર્મ અંત આત્મિક શક્તિ ગુણ રાંચયો છે ૮, જ્ઞાનાવરણીય કર્મ તે ૬ પ્રકારે યાંધે. પહેલે ચોલે નાળપરિહીયાઈ તે જ્ઞાનીના ધુંદા ચોલે ૧, વિજે ચોલે નાળનિન્દવળયાઈ તે જ્ઞાનીનો ઉપકાર ઓલ્લે ૨, ઝિલે ચોલે નાળઆસાયળાઈ તે જ્ઞાનીની આશાનના કરે ૩, ચોમે ચોલે નાળ અંતરાયળં તે જ્ઞાની અંતરાય યાદે ૪, પાંચમે ચોલે નાળવડસેળં તે જ્ઞાનિ ઉપર દેપ કરે ૫, છટું ચોલે નાળવિસંચાયળાગોમેળં તે જ્ઞાનિ સાથે સ્વોદા ઘઘદા વિલવાદ કરે ૬,

ए छ प्रकारं बांये ते पांच तथा दश प्रकारं भाग्ये, ते पांच कथा ते चै छे-पति-ज्ञानार्णीय १, दुःख-
 ज्ञानार्णीय २, अविज्ञानार्णीय ३, मनःपथ्य-ज्ञानार्णीय ४, वैजं ज्ञानार्णीय ५, पं, ज्ञान-
 प्रगट भावा ये भद्रि तथा १० प्रकारं भाग्ये ते कहे छे-भोग्यवरणे १, योगविज्ञानारणे २, नैवावरणे ३,
 नेत्रविनायावरणे ४, घाणावरणे ५, घाणविअजावरणे ६, रसत्वरणे ७, रसविअजावरणे ८, कामावरणे ९,
 फारसविनायावरणे १०, ए १० प्रकारं भाग्ये, हरे ज्ञानार्णीय कर्पण स्थिति जय० अंगमुहूर्तनी यत्
 त्रिज क्रोहाक्रोहि मागरोपनी अने अद्याथा काल करे ना प्रण हजार वर्षनी स्थिति १, हरे दुर्जनारणीय
 कर्म ६ प्रकारं बांये ते कहेछे-पहेले पोलें दंजणपरिणीयाए १, दंसणनिएरणयाए २, दंजण आरायणयाए
 ३, दंजण अंतराएण ४, दंजणगमणेण ५, दंजण विसंवागणानेणेण ६, ए ६ प्रकारं बांये ते ९ प्रकारं भाग्ये
 ते कहेछे यत्तुदुर्गनावरणीय १, यत्तुदुर्गनावरणीय २, अरथि दुर्जेनावरणीय ३, वैज्यदुर्गनावरणीय ४,
 निद्रा ५, निद्रानिद्रा ६, प्रबला ७, प्रबलानिद्रा ८, गिणद्धिनिद्रा ९, ए ९ प्रकारं भाग्ये, दुर्जनारणीय
 कर्पणनी स्थिति जगज्य अंतर्मुहूर्तनी इत्तः ३० सोटाओडि मागरोपनी, अने अस्याथा काल करे ना प्रण हजार
 वर्षनी स्थिति २, त्रिनुं कंदनीय कर्म नेहना २ भद्र-ज्ञानार्णीय १, अमाना वेदनीय २, नेमां दानावेदनीय
 दश प्रकारं बांये ते कहेछे-याणाणुंरूपयाए १, सुयाणुंरूपयाए २, जीवाणुंरूपयाए ३, सत्ताणुंरूपयाए ४,

૧૬ પ્રકારે ચાંગેને ૨૮ પ્રકારે ધોળકે. અનંતાનુચંધિ ક્રોધ તે પર્વતની રાર સમાન ૧, અનંતાનુચંધિ ધાન તે પચ્ચરના
 સ્વંય સમાન ૨, અનંતાનુચંધિ ધાપા તે ચાંસની ગોંડ સમાન ૩, અનંતાનુચંધિ ત્રોધ તે કિરમતના રંગ સમાન
 ૪. ૫ ચારે ગતિ કરે નગ્ગની, સ્થિતિ કરે ગાવજીવની, ધાન કરે સમધિત્તની ૪, અપત્યાલ્યાની ક્રોધ તે
 તપ્પાવના ત્વોડ સમાન ૧, અપત્યાલ્યાની ધાન તે હાદકાના સ્તંભ સમાન ૨, અપત્યાલ્યાની ધાપા તે ઘેટાના
 દોળ સમાન ૩, અપત્યાલ્યાની ત્રોધ તે નગરની શાલના કરંય સમાન ૪, ૫ ચારે ગતિ કરે તિર્યચની, સ્થિતિ
 કરે વર્ષે એકની, ધાન કરે તેંચ ઘનનો ૮, પચ્ચાણાવરણીય ક્રોધ તે વેલુની છિટ્ટિ સમાન ૧, પચ્ચાણાવરણીય
 ધાન તે ભાફાદાના સ્તંભ સમાન ૨, પચ્ચાણાવરણીય ધાપા તે ગોમુત્રિકા સમાન ૩, પચ્ચાણાવરણીય ત્રોધ
 તે માદાના સંતન સમાન ૪, ૫ ચારે ગતિ કરે ધનુવ્યની, સ્થિતિ કરે ચાર માસની, ધાન કરે સર્વ ઘતની
 ૧૨. સંજ્ઞલનો ક્રોધ તે પાણિનો ત્રિટ્ટિ સમાન ૧, સંજ્ઞલનો ધાન તે નેટ્રના સ્તંભ સમાન ૨, સંજ્ઞલની ધાપા
 તે ચાંસની ઝોંડ સમાન ૩, સંજ્ઞલનો ત્રોધ તે પાંગ તથા હલિટ્રના રંગ સમાન ૪, ૫ ચારે ગતિ કરે દેવતાની,
 સ્થિતિ કરે પથ્થર ટિનની, ધાન કરે કેતલ્લાનની ૧૬. ૫ ૧૬ ક્રપાય, ૧૭ ૧ નોક્રપાય કહે છે. શાગ્ય ૧૭,
 ગતિ ૧૮, અરતિ ૧૯, ધય ૨૦, ગ્રોક ૨૧, ટુંગછા ૨૨, સ્ત્રીવેદ ૨૩, પુરુષવેદ ૨૪, નપુંસકવેદ ૨૫, ૫
 ચારિત્ર ધોરનીયની ૨૫ પ્રકૃતિ. હવે દંમણ ધોરનીયની ૩ પ્રકૃતિ કહે છે-સમકિત ધોરનોય ૧, મિધ્યાત્વ ધોર-

मनुष्यसंख्या १४ ए १४ प्रकारे योग्ये, अष्टमनाम कर्म ४ प्रकारे योग्ये-अष्टमनाम १, मातापुत्राया १, भ्रातापुत्राया ३, विसंवायणाजोगेण ४ ते १४ प्रकारे योग्ये-अणिठासा १, अणिठारु २, अणिठागं ३, अणिठारसा ४, अणिठाफासा ५, अणिठाग ६, अणिठागि ७, अणिठागने ८, अणिठागसोक्ति ९, अणिठेठवाणसम्मयलवीरियपुरिसाकारपरकमे १०, रिणसंख्या ११, रिणसंख्या १२, अणिठसंख्या १३, अणिठसंख्या १४ ए १४ प्रकारे योग्ये.

हये नाम कर्मनी ९३ प्रकृति कमे छे-नरकगति १, विर्यचगति २, मनुष्यगति ३, देवगति ४, एकाद्रिय जाति ५, वेदद्रियजाति ६, तेदद्रिय जाति ७, चवर्गद्रिय जाति ८, वेदद्रियजाति ९, उदारिकारि १०, वेदद्रियजाति ११, आहारककारि १२, तेजसकारि १३, कर्मणकारि १४, उदारिकप्रयोगाण १५, वेदद्रियजाति १६, आहारकप्रयोगाण १७, उदारिकप्रबंधन १८, वेदद्रियजाति १९, आहारकप्रबंधन २०, तेजसप्रबंधन २१, कर्मणप्रबंधन २२, उदारिकसंघातन २३, वेदद्रियसंघातन २४, आहारकसंघातन २५, तेजससंघातन २६, कर्मणसंघातन २७, वस्त्रकर्मणसंघातन २८, कर्मणसंघातन २९, नाराचसंघातन ३०, अर्द्धनाराच संघातन ३१, किल्लुसंघातन ३२, छेचुसंघातन ३३, समचउरसंघातन ३४, निगोहपरिपंदलसंघातन ३५, साद्रिसंघातन ३६, वामनसंघातन ३७, हुन्जसंघातन ३८, हुंदसंघातन ३९, कालोसंघातन ४०, निजोसंघातन ४१, रातो

नया प्रत्येक प्रकृति ८, त्रयनी द्वादशी १०, स्यावरनी द्वादशी १०, एवं तिसारे १३ प्रकृति ग्रह. नामरूपमनी
 स्थिति जगन्मया प्रादुर्भूतनी, उद्भूत चित्त कोटाकोटि सागरोपमनी. अथाथा काल चे हजार वर्षमनी ६. इत्ये
 गोनरूपमना २ भेद-उच्चगोत्र १, निचगोत्र २ तेषां उच्चगोत्र ८ प्रकारे चांये. जादुअपदेणं १, कुलअपदेणं
 २, वलअपदेणं ३, रुचअपदेणं ४, तवअपदेणं ५, सुयअपदेणं ६, लाभअपदेणं ७, इस्सरियअपदेणं ८, ए
 प्रादु ५३ अणकरने करि उच्चगोत्र चांये ते ८ प्रकारे भोगये-जादुचिसिद्धिया १, कुलचिसिद्धिया २, वलचिसिद्धिया
 ३, रुचचिसिद्धिया ४, तवचिसिद्धिया ५, सुयचिसिद्धिया ६, लाभचिसिद्धिया ७, इस्सरियचिसिद्धिया ८, ए
 ८ प्रकारे भोगये १. इत्ये निचगोत्र ८ प्रकारे चांये ते जादुअपदेणं १, कुलअपदेणं २, जावइस्सरियमपदेणं ३, ए
 करी नीच गोनरूपमनी. जादुचिसिद्धिया १, कुलचिसिद्धिया २, गोनरूपमनी स्थिति तय ८ सुहृत्तनी,
 उ० विम कोटाकोटि सागरोपमनी. अथाथा काल चे हजार वर्षमनी. ७. इत्ये ८ सुं अंतरायकर्म पांय प्रकारे चांये
 शानांतराय १, लाभानंतराय २, भोगानंतराय ३, उच्चभोगानंतराय ४,
 अंतरायकर्म चांये. ते पांय प्रकारे भोगये-शानांतराय १, लाभानंतराय २, भोगानंतराय ३, उच्चभोगानंतराय ४,
 चीर्योनमाय ५. ए ५ पाये नदि. ए अंतरायकर्मनी स्थिति जगन्मया अंतर्भूतनी, उद्भूत चित्त कोटाकोटि
 सागरोपमनी. अथाथा काल ३ हजार वर्षमनी. ८. चांध्यानी ८५ प्रकृति-शानावरणीयनी ६, दक्षिणावरणीयनी

६, २ (पनी २२, मोहनीयनी ६, आयुषनी १६, नामनी ८, गोत्रनी १६, अंतरायनी ५. एवं सर्व मळी ८५ प्रकृति घांयनी जाणवी. भोगव्यानी ९३ प्रकृति ते ज्ञानायणीयनी १०, दर्शनायणीयनी ९, वेदनीयनी १६, मोहनीयनी ५, ते सम्पत्तयेयणिसे १, मिच्छन्तयेयणिसे २, सम्पत्तिस्तयेयणिसे ३, फसाययेयणिसे ४, नोक्तताययेयणिसे ५, ए ५. आयुषनी ४, नामनी २८, गोत्रनी १६, अंतरायनी ५, ए सर्व मळी ९३ प्रकृति भोगव्यानी जाणवी. अथवा १४८ प्रकारे पण भागवे ते पांच ज्ञानायणीयनी ५, दर्शनायणीयनी ९, वेदनीयनी २, मोहनीयनी २८, आयुषनी ४, नामरुमनी ९३, गोत्ररुमनी २, अंतरायनी ५, एवं सर्व मळीने १४८ प्रकृति जाणवी. तथा घंधन नामरुमनी १० प्रकृति ग्रंथाने कर्हा छे. ते भेजवतां १५८ प्रकृति पण थाय. अथवा मुळ प्रकृति ८, तेनी उत्तर प्रकृति ३१, ज्ञानायणीयनी ५, दर्शनायणीयनी ९, वेदनीयनी २, मोहनीयनी २, आयुषनी ४, नामनी २, गोत्रनी २, अंतरायनी ५, एवं ३१ प्रकृति थाय. तेने विस्तार १४८ कर्म प्रकृति जाणवी. ए वोळ सिद्धांत प्रमाणे छे.

॥ इति कर्म प्रकृतिना वोळ समाप्तम्. ॥

॥ अथ श्री २३ पद्दिनो थोकडो ॥

प्रथम ७ ऐकद्विय रत्न, ७ पंचेद्रिय रत्न, ९ मोटी पट्टि, तेथों चक्ररत्न १, छत्ररत्न २, चर्मरत्न ३, दंडरत्न ४, अमीररत्न ५, मणिरत्न ६, कागणिरत्न ७, ए ७ ऐकद्वियरत्ननां नाम; सेनापती १, गाथापति २, वार्दिक ३, पुरोहित ४, स्त्री ५, अथ ६, मज ७, ए ७ पंचेद्रिय रत्ननां नाम; अरिहंतनी १, चक्रवर्तिनी २, वज्रदेवनी ३, वायुदेवनी ४, देवकीनी ५, साधुनी ६, धावकनी ७, सम्यक्प्रतिनी ८, मंदकीक राजानी ९. ए ९ मोटी पट्टि एवे सर्वे पळी २३ पट्टि.

हवे १४ रत्न शुं काय करे ते फळे छे-चक्र रत्न पट्ट खंड साधनां मार्गे चलाये १, काय रत्न ४८ फोस प्रमाणे लाया करे २, चर्मगन्ध नदी आदे पार उतारें ३, दंडरत्न तमस गुफानां पार उघाडे ४, असीरत्न ग्रयने एजे ५, र्मागन्ध उघांन करे ६, कागणिरत्न ४९ मांडनां आळेंसं तथा तोल माप बघारें ७, सेनापति नेष्ट सांगे ८, गाथापति धान्य, रसवनां निपजाये ९, वार्दिक आवास पर निपजाये १०, पुरोहित घा साजा.

ક તાપા શાંતિ કર્મ કરે, વિષ્ણુ ટાંકે ૧૧, સ્ત્રી રત્ન યોગ સાધનના કામમાં આવે ૧૨, અશ્વ અને ગજ ૯ બલને પદ્મવાને કાલ આવે ૧૪.

તે ૧૪ રત્ન વળાં વળાં ઉપજે તે કહે છે-ચક્ર, છત્ર, અસી, દંડ ૯ ચાર રત્ન આયુદ્ધ શાઝામાં ઉપજે; ચર્મ, મણિ અને કામણિ ૯ ૨ રત્ન લક્ષ્મીના ધંદામાં ઉપજે; સેનાપતી, ગાથાપતી, વાર્ષિક, પુરોહિત ૯ ૪ રત્ન પોતાના નગરમાં ઉપજે; સ્ત્રી રત્ન વિદ્યાધરની શ્રેણિમાં ઉપજે; અશ્વ અને ગજ ૯ ૨ રત્ન વૈતાલને મૂકે ઉપજે.

ત્યે ૧૪ રત્નની કાચાંતું પરમાણ કહે છે-ચક્ર, છત્ર અને દંડ ૯ ૩ રત્ન વામ (૪ હાથ) પ્રમાણે; ચર્મરત્ન ૯ હાથ પ્રમાણે. લક્ષ્મી રત્ન ૫૦ આંગળાંતું લાંબુ, ૧૬ આંગળાંતું પહોળું અને અંદે આંગળાંતું જાડું; મણિરત્ન ૪ આંગળાંતું લાંબુ અને ૯ આંગળાંતું પહોળું; કામણિ રત્નને છ તરફ, આઠ સૂળાં, ચાર હાંશો, સોનીની અદિરણને સંઘાળે ૯ક આંગળાંતું લાંબુ, પહોળું અને ડુંબું છે. સેનાપતી, ગાથાપતી, વાર્ષિક, પુરોહિત ૯ ૪ રત્નની અવગણના ચક્રવર્તિ પ્રમાણે ડુંબી, સ્ત્રી રત્ન ચક્રવર્તિથી ૪ આંગળ નીચી, અશ્વરત્ન ૧૦૮ આંગળાંતો લાંબો કાનના મૂઢથી તે પુંછના મૂઢ લગે અને ૮૦ આંગળાંતો ડુંબી અને ગજરત્ન ચક્રવર્તિથી વળણો ડુંબી ૯ ૨૩.

ત્યે જે ગતિમાંથી નાંકવળ્યો તે કેન્દ્રી પદવી વામે તે કહે છે-પહેલી નરકના નીકળ્યા ૧૬ પદવી વામે તે ૨૩ માંથી ૭ એકદિવ્ય રત્ન વર્ગ્યા ૧; ચીની નરકના નીકળ્યા ૧૫ પદવી વામે, પુર્વે ૧૬ કહી તેમાંથી ૧

ચતુર્વર્તિની ચર્જિ ૨; ધ્રીનિ નરહના નીકલ્યા ૧૩ પદ્મી પામે તે ૧૫ પાંખો રહ્યોને અને વાગુનેવ ગર્જ્યા ૩; ચોથી નરહના નીકલ્યા ૧૨ પદ્મી પામે તે ૧૩ પાંખી ૧ તોઈકર રહ્યાં ૪; પાંચમી નરહના નીકલ્યા અગ્યાર પદ્મી પામે તે ૧૨ પાંખી એક કેવલી રહ્યાં ૫; છઠી નરહના નીકલ્યા દ્વય પદ્મી પામે તે સાયુજી રહ્યાં ૬; માતમી નરહના નીકલ્યા અષ્ટ ૧, ગજ ૨, સમ્યક્તદ્રિની ૩, ૯ ૩ પદ્મી પામે ૭; મગનપતિ, વાણન્યંગર અને ઝ્યોતિષી ૯ ૩ ના નીકલ્યા એકસિત પદ્મી પામે તે વાગુનેવ અને તોઈકર ૯ વે ગર્જ્યા; પૃથ્વી, પાળી, વનરપતિ, ગર્ભજ યનુષ્ય અને ગર્ભજ નિર્થવ દદલાના નીકલ્યા ૧૯ પદ્મી પામે તે ૨૩ પાંખી નીર્થકર, વરુચર્તિ, રઝંદેવ, વામુનેવ ૯ ૪ રહ્યાં. વેદિય, તેદિય, ચરેદિય, સમુદિનિર્થવ અને સમુદિય મનુષ્ય ૯ ૫ ના નીકલ્યા ૧૮ પદ્મી પામે તે ૧૯ પાંખી એક કેવલી રહ્યાં. તેડ, વાડના નીકલ્યા મર પદ્મી પામે તે ૭ એકેદિય રત્ન મને ૪૫મી, ઘોઘો ૯ ૯ પદ્મી પામે. પગર દસમાપામિ અને પહેલા કિલ્તિપીના નીકલ્યા ૧૮ પદ્મી પામે તે ૨૩ પાંખી ચાર રૂપ અને એક કેવલિ રહ્યાં. રૂપના વે કિલ્તિપીના નીકલ્યા અગ્યાર પદ્મી પામે તે ૧૮ પાંખી સાત એકદિય રહ્યાં. રોપ ૧૧ પામે. મુર્ખ ૧, દેવાન ૨, ૯ વે દેવલોકના નીકલ્યા ૨૩ પદ્મી પામે. ત્રિજામી તે આટલા દેવલોક સુધીના તથા મર લોકાંતિકના નીકલ્યા ૧૬ પદ્મી પામે તે ૨૩ પાંખી માત એકદિય રત્ન રહ્યાં, રોપ ૧૬ પામે. નવપાંખી નવ ધ્રોગક સુધીના નીકલ્યા ચરદ પદ્મી પામે.

તેથી
॥૧૨૬॥

તે ૧૬ માંથી અર્થ ૧ અને મત્ર ૨, ૭ વે ચર્યા, ડોષ ૧૪ ભમે. પાંચ અનુચર વિમાનના નીકળ્યા આઠ પદવી પામે તે ૩૩ માંથી ૧૪ મન્ન અને ૭૪ ચામુંદેવા ચર્યા ડોષ ૮ પામે. સંહિમાં ૧૫ પદવી લાભે તે ૨૩ માંથી ત્યાન ૭૪૬૬ અને ૭૪૬૬ ચર્યા ડોષ ૮ પામે. અસંહિમાં આઠ પદવી લાભે તે સાત પેસ્ટ્રિય અને ૭૪૬૬ ચર્યા ડોષ ૮ પામે. આ ૧૫ ભમે. તે તીર્થકરની ૧, ચક્રવર્તિની ૨, મેંદલિયના ૩, મર્મારતના ૪, માયુની ૫ અને પેર્વાતના ૬. ચામુંદેવમાં ઘણ પદવી લાભે—ચામુંદેવની ૧, સમકિતના ૨, અને ૫૪૬૬૬૬ ૩. ચક્રવર્તિના ૧, મેંદલિયની ૨, સાધુની ૩. કેતલ્લીની ૪, અને મર્માર ૫. મનુષ્યના નેર પદવી લાભે તે નર મેંદલિય પદવી અને સેનાપતિ ૧, માયાપતિ ૨, ચાલિય ૩, ૫૪૬૬૬૬ ૪. તે સર્વ મર્માર ૧૩ પદવી લાભે. મનુષ્યનાં પાંચ પદવી લાભે—સમકિ-
તની ૧, શ્રાવિકાની ૨, માં ૩, ૫૪૬૬૬૬ ૪, અને સ્વામનના ૫. ॥ઈતિ ૨૩ પદવીનો ધોરડો સમાપ્ત.॥

આપને કોર પુનઃ લખાવું હોય અને ૭૪૬૬૬૬ મુદરાવાનું માનું અને સહુ કામ કરાવું હોય તો લખો:—

મંઘવી વાહીલાલ કાકુભાઈ,

સાંગપુર—તટ્ટીયાના પોલ—અમદાવાદ.

॥ अथ श्री सीद्धान्त द्वारतो धोकडो. ॥

१. पंढरी नरकना नीकल्या एक समये १० सीद्धे, २. चीनी नरकना नीकल्या एक समये १० सीद्धे.
३. चित्री नरकना नीकल्या एक समये १० सीद्धे, ४. चोंगी नरकना नीकल्या एक समये ४ सीद्धे, ५. भवनपतिना नीकल्या एक समये १० सीद्धे, ६. भवनपतिनी देवीना नीकल्या एक समये ५ सीद्धे, ७. पृथ्वीना नीकल्या एक समययां ४ सीद्धे, ८. वाणीना नीकल्या एक समययां ४ सीद्धे, ९. चनरपतिना नीकल्या एक समययां ६ सीद्धे, १०. पंचेन्द्रियनिर्वच गर्भमना नीकल्या एक समययां १० सीद्धे, ११. निर्यन्त्रणीना नीकल्या एक समययां १० सीद्धे, १२. मनुष्यना नीकल्या एक समययां १० सीद्धे, १३. मनुष्यणीना नीकल्या एक समययां २० सीद्धे, १४. वाणधर्मनरना नीकल्या एक समययां १० सीद्धे, १५. वाणधर्मनरनी देवीना नीकल्या एक समययां ५ सीद्धे, १६. ज्योतिषीना नीकल्या एक समययां १० सीद्धे, १७. ज्योतिषिनी देवीना नीकल्या एक समययां २० सीद्धे, १८. र्मानिकना नीकल्या एक समययां १०८ सीद्धे, १९. र्मानिकनी देवीना नीकल्या एक समययां २० सीद्धे, २०. स्वर्जिणी सीद्धे तो १०८ सीद्धे, २१. अन्यजिणी सीद्धे तो १० सीद्धे, २२. गृहस्वर्जिणे सीद्धे तो ४ सीद्धे, २३. ग्री जिणे २० सीद्धे, २४. पुण्यजिणे १०८ सीद्धे, २५. नरुसस्वर्जिणे १० सीद्धे, २६. उर्द्ध्वोर्द्ध ४ सीद्धे, २७. अर्धोर्द्धोर्द्ध २० सीद्धे, २८. त्रिज्योर्द्ध १०८ सीद्धे, २९. उर्द्धुष्टि अवगाहनजात्रा एक समययां २ सीद्धे, ३०. नवन्य प्रगाहनजात्रा एक समययां

2

४ सीसे, ३१ पायस अण्णाहनावाडा एक समयसा ५८ सीसे, ३० समुद्रां वे सीसे, ३२. नदी ममुल
 दोए अन्दा ३ सीसे, ३६ तापस १० साझे, ३७ अनार्थपा १० सीसे, ३६ तीर्थकार २० सीसे, ३७.
 अर्थापेकर १०८ सीसे, ३८ यवचूड १० सीसे, ४० बुद्धयोदि १०८ सीसे,
 ४१. एक सिद्धा त एक समयसा १०८ सीसे, ४२. विजय
 विजय पत्ते एक समयसा १०८ सीसे, ४३. नंदनवन २. सामनसवन ३, ए ग्रण्यां चार
 चार सीसे, ४३. वरगवन १०८ सीसे, ४९. कर्मभूमिमां १०८ सीसे, ५३.
 दंतो १, बीजे २, पायस १०८ दंडा मांझे, ५५. त्रिजे १, बोये २, ए वे आरे
 १०८ एकता आठ साझे अक्षमणिजा १०८ एकतो आठ सीसे, ५८.
 मोठातर्वणी, मोअक्षमणिजा १०८ साझे, ५९. एकधा पादान ३२ ज्ये सीसे तो आठ समय लागे, ६०.
 हेवीमधी दाडीने ४८ सध माझ ४१ मान समय लागे, ६१. आगणवराण्यां पांटीने ६० मुधी सीसे तो छ
 समय लागे, ६२. एकपाद पादान ५० मुधी मांझे तो ५ समय लागे, ६३. तेनेरपी पांटीने ८४ मुधी
 मांझे तो ५ समय लागे, ६४. बुद्धपाथा पांटीने ९६ मुधी मांझे तो ३ समय लागे, ६५. मसाणुंधी
 दाडीने १०२ मुधी मांझे तो ३ समय लागे, ६६. एकमात्रणी पांटीने १०८ मुधी सीसे तो १ समय लागे.

॥ दर्शनं भाष्यं भाष्यं भाष्यं ॥

॥ अथ श्री विरहद्वारनो थोकडो. ॥

समुद्य चार गतिनो विरहकाळ जयन्य एक समयनो, उत्कृष्टो चार मुहूर्तनो. पहिली नरके जयन्य एक समयनो, उत्कृष्टो २४ मुहूर्तनो १. वीजी नरके ज० १ समयनो, ऊ० ७ दिवसनां २. वीजी नरके ज० १ समयनो, ऊ० १५ दिवसनां ३. चौथी नरके ज० १ समयनो, ऊ० १ मासनां ४. पांचवी नरके ज० १ समयनो, ऊ० २ मासनां ५. छठी नरके ज० १ समयनो, ऊ० ४ मासनां ६. सातवी नरके ज० १ समयनो, ऊ० ६ मासनां ७. ए प्रमाणे नारकीने उपजवानो ताया चवथानो विरह पडे ते फयो.

दश भयनपतिने ज० १ समयनो, ऊ० २४ मुहूर्तनो. पांच एकेंद्रिय अतिरक्षिया संख्यालाने ठामे संख्या-
ता उपजे, असंख्यालाने ठामे असंख्याता उपजे, अनन्ताने ठामे अनंता उपजे, समय समय रूपने, समय
समय पये. द्रव विगलेंद्रियनो ज० १ समयनो, ऊ० अंतर्मुहूर्तनो. समृद्धि, तिर्यच, पंचेंद्रियनां ज० १ समयनो
ऊ० अंतर्मुहूर्तनो. गर्भज तिर्यच पंचेंद्रियनो ज० १ समयनो, ऊ० १२ मुहूर्तनो. समृद्धि पशुप्यनो ज० १
समयनो, ऊ० २४ मुहूर्तनो. गर्भज पशुप्यनो ज० १ समयनो, ऊ० १२ मुहूर्तनो. चाणव्यंतर, ज्योतिषी अने
वैमानिर्मां पंड्या, बीजा देवलोकां मुधीनो ज० १ समयनो, ऊ० २४ मुहूर्तनां. बीजे देवलोकां ज० १ सम-
यनो, ऊ० ९ दिन अने बीस मुहूर्तनो. चौथे देवलोकां ज० १ समयनो, ऊ० १२ दिवस अने १० मुहूर्तनो.

पापमे देवलोके ज० १ समयनो, उ० सारी शरीर दिवसनो, छठे देवलोके ज० १ समयनो, उ० ४५ दि-
 वसनो, मानमे देवलोके ज० १ समयनो उ० ८८ दिवसनो विरटकाल, आठमे देवलोके ज० १ समयनो,
 उ० १०० दिवसनो, नवमे, दशमे देवलोके ज० १ समयनो, उ० संख्याना धामनो श्यांलो वरत न होय,
 आषाढमे, शरमे देवलोके ज० १ समयनो उ० संख्याना वामनो उयांलो सा वरत न होय, पदेनी श्रीकृ
 ज० १ सदयभा, उ० संख्याना वरपनो साहज संख्याना हजारा वर न होय, बीजा श्रीके ज० १ समयनो,
 उ० संख्याना वरपनो हजारा उयांलो जामे वर न होय, बीजा श्रीके ज० १ समयनो, उ० संख्याना लाल
 वरपनो रवा लगे घाट वर न होय, चार अनुना विधानया ज० १ समयनो, उ० खल्यना अंतल्यालया भा-
 गनो, गरीयंसिद्धा ज० १ समयनो, उ० प-यना संख्यातया भागनो, मिठनो ज० १ समयनो, उ० ल
 भासनो, चार गाना पबटिय आधी ज० १ समयनो उ० १२ सुदृषनो, एवं १३ स्थानकनो विरट काल ज०
 १ समयनो, उ० ७ वामनो,

॥ एति धा विरट दारनो धाकरो समामम्, ॥

॥ अथ श्री पांच देवनो धोकडो. ॥

पहेलुं नापदार १, वीखुं गुणदार २, त्रिखुं ऊतवाय दार ३, चोभुं स्थितिदार ४, पांचमुं कसिदि तथा
 चिकुरणा दार ५, छहुं शचणदार ६, सातमुं संनिउणादार ७, आठमुं अंतगार ८, नवमुं जलरघुनदार ९,
 ए ९ दार पांच देव उपर उत्तारे छे. भविष्यद्व्यदेव १, नरदेव २, धर्मदेव ३, देवाधिपति ४, भाग्यदेव ५,
 ए पहेलुं नापदार कसुं १.

मनुष्य तथा तिर्यच, पंचद्विज अने देवनामो उपग्रां छे तेने भविष्यद्व्य देव करीये १, भवद् एत्ने,
 नव निधान लेने होय तेने नरदेव करीये २, साधुना सत्वावीस गुणे करी सहित होय तेने धर्म देव करीये. ३,
 अगार दोष रहित अने चार गुणे करी सहित होय तेने देवाधिपति करीये. अगार दोष ते-अज्ञान १, क्रोध २,
 मद ३, मान ४, माया ५, लोभ ६, रति ७, अरति ८, निद्रा ९, मोह १०, मसख ११, बेसी १२,
 मत्सर १३, भय १४, माणिवच १५, प्रेम १६, क्रिडाप्रसंग १७, हास्य १८. ए १८ दोष रहित अने चार
 गुणे करी सहित ते १२ गुण कहें छे-उयां उयां भगवंत उभा रहें, येसे, मयोमरे ल्यो ल्यो द्यम घोल महित
 ते भगवंतयो चार गुणो ऊंचो तन्काल अमोह द्यम थद आरे ने स्वामिने छांयहो करे १, मगरंत ज्यो ज्यो
 समयोमरे ल्यो ल्यो पांच वर्णो अनेन-कुन्को छष्टि वाय ने द्विचण प्रमाणे दग्या धाय २, भगवंतनी मोनन

મમાણે પાળી ચિત્તરે ને સદ્ગુના મનનો સંશય હરે ૩, ધર્મવંતને ચોવીસ જોડ ચાપર વિક્ષાય ૪, સ્ફટિક રત્ન-
મય પાદ પોંટ સહિત સિદ્ધાસન સ્વામિની આગળ થાય ૫, માયંદંડ અંબોઢાને ઠેકાણે તેજ મંદલ વિરાજે, દિગ્ગો-
દિગ્ગના અંશસ્થ ઢાંઢે ૬, આકાંક્ષે સાદા ચાગ ક્રોંઢ ગેવિ રાજાં વાગે ૭, ધર્મવંતની ઉપર શ્રણ છત્ર હપરા
ઉપરોં રિગણે ૮, અનેત જ્ઞાન અતિગય ૯, અનેત અર્ચાં અતિગય, પરમ પૂરુષપણું ૧૦, અનેત વચન અતિશય
૧૧, અનેત અપાશાયમય અતિગય ને સર્વ દોષ રહિતપણું ૧૨, એ ચાગ ગુણે કરી સહિત તથા ચોત્રીસ અતિશય
પાંચાંસ વચનાતિગય આદિ દેશને અનેત ગુણે કરી સહિત દોષ તેને દેવાધિ દેવ કહીયે ૪, આવદેવ તે-મધનપતિ
૧, વાગદ્યંતર ૨, ડ્યોનિયાં ૩, વૈમાનિક ૪, ૭ ૪ જાતિના દેવનાંને ધ્યાનં પ્રવર્તે છે તેને ધાવ દેવ કહીયે ૫.
એ પોત્રું ગુણદાર કણું ૬.

મધિય દ્રવ્ય દેવમાં મનુષ્ય, નિર્વચ ૧, જુગર્ઝાયાં ૨, અને મર્ઝાંર્થમિદ્ધ ૩, એ ૩ ટામ વર્જિતે થાકિ સર્વ
ઠાપના આવીં ઉપજે ૧, નર્ઝદ્રવ્ય ૪ જાતિના દેવતા અને પહેલું નરક એ ૫ ઠાપના આવીં ઉપજે ૨, ધર્મદેવમાં
છઠ્ઠો સાતમી નરક નેડ, વાડ, મનુષ્ય, નિર્વચ જુગર્ઝાયાં એ ૬ ટામ વર્જિતે ડોળે સર્વ ઠાપના આવીં ઉપજે ૩,
દેવાધિદેવમાં પહેલું, પોત્રો, શોત્રો, શોત્રો નરક અને ચિલ્લિયાં વર્જિતે વૈમાનિકદેવના આવીં ઉપજે ૪, ધાવદેવમાં
નિર્વચ, પોત્રિય અને સંઝિપનુષ્ય એ વે ઠાપના આવીં ઉપજે ૫, એ ત્રિજું ઉચવાય દાર કણું. ૩.

પ્રવિય દ્રવ્ય દેવની સ્થિતિ અગ્ન્ય અંતર્મુહતની, અન્ ૩ પલ્યની ૧, નર દેવની અગ્ ૩ સાતસ વપની,
અન્ ૦ ચોરાની ત્રાસ પૂર્વેની ૨, ધર્મદેવની અગ્ ૦ અંતર્મુહતની, અન્ ૦ દેવો ક્રૂણી પૂર્વે કોટિની ૩, દેવાધિ દેવની
અન્ ૦ ૭૨ વર્ષની, અન્ ૦ ૮૪ લાસ પૂર્વેની ૪, માત્ર દેવની અગ્ ૦ દ્વન હજાર વર્ષની, અન્ ૦ ૩૩ સાગરની

૫. એ ચોપું સ્થિતિદ્વાર કયું. ૪.

પ્રવિય દ્રવ્ય દેવમાં એને વક્રેષ લગ્નિ અપની દોય તેને, નરદેવને તો દોષજ, ધર્મદેવમાં એને દોય તેને, અને
માત્રદેવને તો દોષજ. એ ૪ વક્રેષ રૂપ કરે તો અન્ ૧, ૨, ૩. અન્ ૦ સંલગ્તાં રૂપ કરે, શક્તિ તો અસંગ્હ્યાતા
રૂપ કરવાની છે પણ કરે નહિ. દેવાધિદેવની શક્તિ ઘણી છે પણ કરે નહિ, એ યાંચમું પ્રસિદ્ધિ તથા વિઘ્નુણા

દ્વાર કયું. ૫.

પ્રવિયદ્રવ્ય દેવ વચી દેવતા ધાય ૧, નરદેવ વચી નરકં જાય ૨. ધર્મદેવ વચી વૈમાનિક તથા મોસમાં
જાય ૩, દેવાધિદેવ તો મુનિક જાય ૪, માત્રદેવ વચીને પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ વાદરમાં અને મર્ધનં મનુષ્ય,
ત્રિવર્ષમાં જાય. ૫. એ છું વતણદ્વાર કયું. ૬.

સંચિટ્ટણા તે શું ? દેવનાં દેવપણે રહે તો કેટલો કાલ રહે તે કહે છે. પ્રવિયદ્રવ્યદેવની સંચિટ્ટણા જન્
અંતર્મુહતની અન્ ૦ ૩ પલ્યોપપની ૧, નરદેવની જન્ ૦ સાતસ વર્ષની અન્ ૦ ૮૪ લાસ પૂર્વેની ૨. ધર્મદેવની જન્

एक समयनी, उन्० देशे उर्णा पृथ्वीहिनी ३, देवाधिदेवनी ज० ७२ वर्षनी, उत्त० ८४ लाखपूर्वनी ४, भावदेवनी ज० द्वादश्याग वर्षनी, उन्० ३३ सागंगपर्वनी ५. ए सालमुं संचिष्टणा द्वार कथुं. ७.

भर्वाण द्रव्यदेवतुं आनरं पदे गो ज० द्वादश्याग वर्षे अने अंतर्मुहूर्ते अधिक, उन्० अनन्ताकाळनुं आंतरे पदे १. नगदेवतुं ज० १ सागग आद्रिंरं, उन्० अर्द्धपुद्गळ पगवर्जन देशे उजुं २, धर्मदेवतुं ज० ये पल्ल क्षासेरं उन्० अर्द्धपुद्गळ पगवर्जन देशे उजुं ३, देवाधिदेवतुं आनरं नथां ४. भावदेवतुं ज० अंतर्मुहूर्तनुं, उन्० अनन्ताकाळनुं ५, ए आठमुं अंतर्द्वार कथुं. ८.

सर्वथा धांदा नगदेव १, नेथा देवाद्रिदेव संगत्यानगुणा ३, नेथा धर्मदेव संख्यातगुणा ३, तेथी भवि-
द्रव्यदेव असंख्यातगुणा ४, नेथा भावदेव असंख्यातगुणा ५, ए नवमुं अल्पवहून्यद्वार कथुं. ९.

॥ इति पाच देवनां धांकरां सप्तमम्. ॥

समाप्त.

अगाउथी थयेल ग्राहकोनां नाम.

स्वभात—५ गा. चुनीलालभाइ हायाभाइ, ५ जैनशाला खाते हा. छोटालाल मोतीचंद, ५ गा. मनुचंद
माणेकचंद, ५ पा. गीरधरलाल धान्याल, ४ गा. छोटालाल जोशामाइ, २ गा. लेपचंद सरावचंद, २ पा.
छगनलाल माणजीवन, २ पा. छोटालाल दामोदर, २ गा. लालचंद मलुचंद, २ गा. दलमुल कर्वेचंद, २
गा. छोटालाल मोतीचंद, २ गा. दोलतचंद भाणामाइ, १ गा. मोहनलाल दोलतचंद, १ गा. भाइचंद
गुलाबचंद, १ गा. नायालाल छानलाल, १ गा. मोहनलाल मोतीचंद, १ गा. जोशामाइ चवैचंद, १ पा.
भगवानदास ललुभाइ, १ गा. मोतीचंद लखमीचंद, १ गा. मुललाल दोलतचंद, १ गा. हायामाइ रीतचंद,
१ गा. मणीलाल ऊजमजी, १ पा. छोटालाल भोगीलाल, १ पा. चुनीलाल सुरामाइ, १ पा. भोगीलाल
दयाल, १ गा. हुंदरलाल ऊजमजी, १ पा. अमरलाल रीरालाल, १ पा. नायालाल मोहनलाल, १ पा.
हरीलाल छोटालाल, १ गा. हाकरलाल जोशता, १ गा. मोहनलाल इरालाल, १ गा. लखचंद कस्तुरचंद,
१ पा. हीरालाल नानालाल, १ गा. माणेकचंद काळीदास, १ पा. मोतीचान चटनर, १ पा. अंशालाल
वापुभाइ, १ पा. भोगीलाल सुरामाइ, १ पाइ उजम ललु पटेज, १ वाइ मुली पा. मोतीलाल गरदनी वाइ,
१ पेन समु हुंदरलाल, १ पेन परसन गटोर.

अमदाबाद—२० गा. जगजीवनदास महासुतराम, २ नेट जेसंगभाइ-ऊजमजी, २ हा. जीवराजभाइ
दिलाभाइ, २ संपदी चक्रभाइ नानजी, २ जैन हारस्य, १ परी, लेपचंद कर्पेचंद, १ गा. कस्तुर परमोख,

१ ना. मोहनलाल जमनादास, १ चंद दलमुखगम गुलाबचंद, १ शा. कचराभाइ लहेराभाइ, १ परी. आत्माराम भाणिकलाल, १ शा. मफतलाल चुनीलाल, १ डा. सोमचंद कसमचंद, १ डा. मोतीलाल केवचलाल, १ डा. भगवानदास व्रीभारनदास, १ डा. चुनीलाल फतेचंद, १. पर्गी. भाणिकलाल मफतलाल, १ डा. सोमचंद हरीलाल, १ डा. देवचंद बालीदास, १ शेट पोपटलाल जादेवर्मा, १ डा. पोपटलाल चुनीलाल, १ डा. मंगलदास ब्रजलाल, १ ना. नगनपदाम परमोत्तम, १ डा. नागचंद दलपतराम, १ डा. प्रेमचंद गोपाळदास, १ डा. स्वयंचंद रतुनालचंद, १ डा. प्रेमचंद नागचंद, १ डा. भाणिकलाल मुखलाल, १ ना. श्रीयोगनदास रमनाथदास, १ संवर्धनागलाल काकुभाट, १ शा. रवीमचंद बहेचरदास, १ शा. गीरधरलाल ब्रजलाल, १ पर्गी. महामुखगम गुलाबचंद.

सुगत—१५ ना. छगनलाल नागचंद, ५ डा. मारीचंद उन्नपचंद, ५ डा. ताराचंद उन्नपचंद, ५ याइ जमचंद ने रमचंद नानचंदनी बीबरा हा. वने मंगु, ४ बकील भगुभाइ दाबाभाइ, ४. डा. हंसराजभाइ चांदमलभाइ, ४ डा. भाणजीवनदास उन्नपचंद, ७ शेट चुनीभाइ बत्ताबाला, २ बकील मगनभाइ प्रेमचंद, २ डा. प्रेमचंद बरलचंद, १ भावसार बीटलभाइ जेदाभाट, १ लाकटाबाला छोटुभाइ इच्छुभाइ, १ लुहार रतिलाल भाणजीवन, १ चंगेरा न मगदाम लघुभाइ. थमां --२ शेट शोक्काल मोहनलालनी कृपनी.

खेडा—२० फासवरदास मोतीचंदभाइ, २ नायालाल नरसीदास, २ नरोत्तम सोमचंद, १ चुनीलाल कीसवरदास, १ छगनलाल भगवानदास, १ भागीलाल वरजीवनदास, १ आत्माराम गोपलदास, १ दलमुखफस्तुरचंद.

साणंद—५ गा. राजराज रायचजी, ५ जैननाका स्वाने हा. राजराजभाई, ३ गा. जगजीवन रायचजी,
२ गा. भाइचंद रायचजी, १ लुंववी खीमचंद टोकरजी, २ गा. नागरदासभुंदरजी, १ खंदोद श्रीणाभाई नळसी,
१ पा. गजोद नारणभाई, १ गा. पुरलोचन राजराज, १ गा. चिंचलाल परमजी, १. गा. कानजी रायचंद,
१ पा. खोदभाई श्रीरामभाई तथा या. हरीभाई गोपाळभाई. १ गा. भाइचंद वीरचंद, १ गा. मावजी नगनिदास.

चटापण—५ श्री स्यामक स्वाने हा. गुलाबचंद, १ गा. गुलाबचंद जीवाभाई, १ भावसार अलुभाई
नयुभाई, १ भावसार कृष्णचंद नारणदास १ भावमार डाकराजी नयुभाई; भावसार संयजी दामजी.

मुंबाई—१ माणलाल इंदरजी, १ गा. हरीदास प्रेमजी, १ गा. सोमचंद हरीदास, १ गा. कपूरचंद
रामचंद, १ गा. गोकुळदास पानाचंद, १ गा. अंबालाल मगनलाल, १ गा. अंबालाल छोटालाल, १ गा.
चाळचंद गुजालचंद, १ गा. ऊजमजी प्रेमचंद, १ गा. अंबालाल दोळतचंद.

चेतपुर—१० श्री जैनस्थानरुक्माजी चोपाभाई लक्ष्मणी. हा. कामदार रेवांगकर मंगळजी, २ कामदार
नामलजी खांदभाई. फडोर—१० गेड वपटचंद वेचचंद, १ रामचंद नाथाभाई, १ नेमचंद नारणदास.

वेदरदा—१ गा. हरजीमाड मावजी, १ गा. चारजीभाई प्रेमचंद, १ घदणी देवजी बाबा, १ गा.
वल्चजी रतनजी, १ गा. प्रेमचंद आंचा, १ गा. दोसाभाई हेमचंद.

पीमावाडा—५१ पछा. श्रावक उत्तमचंद तथा भावसार नाथाभाई पीतांबरदास तथा कैशवलाल पीतांबरदास.

धोलेरा—१. दोठ धरपचंद चुनीलाळ, १. मास्तर गोरपनदास छोटालाल,
 पाटला—१०. दोठ फचंचंद नारणदास, २. दोठ परशुभाई घोडनलाल,
 पोरचंदर—१. श्री जिनशाळाना मास्तर दामजी फुलचंद. पाटरा—१. डॉ. कैशबलाल जेठालाल,
 फलरुत्ता—४. जवेंरी लगनलाल हरगोबनदास, २. पा. चुनीलाल नाथालाल,
 मोढासर—१. भावसार पत्ताचंद हरमोवन, जुवारज—१. मास्तर पोपटलाल जेसंगभाई,
 पेराबळचंदर—२. दोठ सौभाग्यचंद कासनजी,
 धोलेराचंदर—७. भावसार स्वापचंद सांदेदास, १. श्री जैन स्थानरुवासी लायवेरी हा. लीपचंदभाई,
 नार—१. शा. गफुरभाई फजेचंद, १. पा. जेठाभाई गरवडभाई, १. पा. रणजोदभाई जेसंगभाई,
 १. पा. बाबाजी मधुरभाई, १. पा. मरयाभाई लडुभाई, १. पा. लडुभाई भीठाभाई, १. लीचाभाई भुलाभाई.

जादेई खबर.

तयाय जातनां जैन धर्मनां, तेमज चावांजी, नोवेळो, कायदाजो, नाट्यो विंगेर पुस्तक्यो अपारे त्यांची
 मळो. सविस्तर लीस्ट जुं उपायेंळ ई, निवेना गीरनाये पत्र खबरा तस्दी लेकी:—

श्रीभोवनदास खनाथदास नार, आकाशेठना कुनाजी पेल—अमदावाद.

